

اعمالِ رسولای عیسیٰ مسیح

پیشگفتار

کتابِ اعمالِ رسولِ اِدامه زندگي نامِه عیسیٰ مسیح دَ مُطابِقِ لُوقا آسته. مقصدِ اصلی کتابِ ای آسته که لُوقا نِشو بَدیه، چی رقم پیرِوای اولی عیسیٰ مسیح دَ هِدایتِ روحِ اَلْقُدسِ خوش خبری دَ بارِه عیسیٰ ره از اورشَلیم دَ تمامِ یهودیه، سامره و دَ مَمَلکَتِ های دُنیا رَسند. فصلِ ۱ آیه ۸ امزی کتاب دَ بارِه ازی آسته که چی رقم مسیحیت دَ مینکلِ یهودیا شروع موشه و بعد ازو چی رقم دَ تمامِ دُنیا دَ مینکلِ مِلَّتِ های غَیرِ یهود تیت موشه.

ای کتاب واضح مونه که ایماندارای مسیح یگ گروه سیاسی بلده سرنگون کدون امپراطوری روم نییه، بلکه راه نجاتِ ره دَ بَینِ انسان ها اعلان مونه.

کتابِ اعمالِ رسولِ ره موشه که دَ سه قِسمَت تقسیم کنی:

یکی از مَوضوعِ های مَهمِ کتابِ اعمالِ رسولِ نازل شدونِ روحِ اَلْقُدسِ آسته که دَ روزای عیدِ پنجاهم دَ اورشَلیم دَ ایماندارای مسیح نازل شد و رهبرای ایماندارا دَ

هدایتِ روحِ اَلْقُدُسِ آهسته آهسته بُنیادِ جماعتِ ایماندارایِ مسیحِ ره ایشته. فصلِ هایِ آخِرِ امزیِ کِتَابِ دَ بارِهِ دِسْتِگِیرِ شُدو و محاکمه شُدونِ پوُلُس و سَفَرِ پوُلُس دَ رُومِ آسته و ای که پوُلُس چی رقم خوشخبری دَ بارِه عیسیٰ مسیحِ ره دَ رُومِ اِعلانِ کد.

فهرستِ عنوانِ ها

- تورایِ آخِرِ عیسیٰ مسیحِ پیش از رفتو دَ عالمِ باله (فصلِ ۱، آیه ۴)
اِنْتِخابِ رَسُوْلِ نو دَ جایِ یَهُودایِ اِسْخَرِیوْطی (۱۵:۱)
نازلِ شُدونِ روحِ اَلْقُدُسِ (۱:۲)
پِیغامِ پِترُس (۱۴:۲)
شفایِ آدمی که لَنگ دَ دُنیا اَمُد (۱:۳)
پِترُس و یوْحَنَّا دَ برابرِ شورایِ یَهُود (۱:۴)
دروغِ حنایا و سَفیره (۱:۵)
اِنْتِخابِ هفتِ خِدْمَتِگَارِ نیکِ نام (۱:۶)
دِسْتِگِیرِ کدو و کُشتونِ اِسْتِیفان (۸:۶)
رَسیدونِ خوشخبری دَ مَرْدُمِ سامره (۴:۸)
فِیلِیپُس و حَبشی (۲۶:۸)
تَغییرِ زَندگیِ شائول (۱:۹)
سَفَرِ پِترُس (۳۲:۹)
صاحبِ مَنصَبِ رُومیِ پِیرو عیسیٰ مسیحِ موشه (۱:۱۰)

پټرس دُوباره د اورشليم موره (۱:۱۱)
ایماندارای شارِ انطاکیه (۱۹:۱۱)
آزادی پټرس از بندی خانه (۱:۱۲)
مرگ هیروودیس پادشاه (۲۰:۱۲)
برنابا و شائول د سفر ریی موشه (۱:۱۳)
خوشخبری د جزیره قبرس (۴:۱۳)
خدمت د انطاکیه پیسیدیه (۱۳:۱۳)
پولس د شارای قونیه، لستره و دریه (۱:۱۴)
شورای اورشليم (۱:۱۵)
خط بلده ایماندارای غیر یهود (۲۲:۱۵)
جدایی پولس از برنابا (۳۶:۱۵)
یگجای شدون تیموتائوس قد پولس و سیلاس (۱:۱۶)
خاو پولس د شارِ تروآس (۶:۱۶)
ایمان آوردون لیدیه د شارِ فیلیپی (۱۱:۱۶)
بندی شدون پولس و سیلاس د شارِ فیلیپی (۱۶:۱۶)
شورش د شارِ تسالونیکي (۱:۱۷)
پولس و سیلاس د شارِ بیریه (۱۰:۱۷)
پولس د شارِ آتن (۱۶:۱۷)
پولس د شارِ قرنتس (۱:۱۸)
پس آمدون پولس د شارِ انطاکیه (۱۸:۱۸)

سَفَرِ سِوَمِ پوُلُسِ (۲۳:۱۸)
پوُلُسِ دَ شَارِ اِفِسُّسِ (۱:۱۹)
شورِشِ دَ شَارِ اِفِسُّسِ (۲۱:۱۹)
مُسَافِرَتِ پوُلُسِ پَسِ دَ مَقْدُونِيَهِ وِ يُونانِ (۱:۲۰)
ازِ شَارِ تِروَاسِ دَ مِيلِيْتُسِ (۱۳:۲۰)
خُدا حَافِظِي پوُلُسِ قَدِ بَزُرْگايِ جِماَعَتِ اِفِسُّسِ (۱۷:۲۰)
سَفَرِ پوُلُسِ دَ اورُشَلِيمِ (۱:۲۱)
پوُلُسِ دَ اورُشَلِيمِ (۱۷:۲۱)
گِرِفْتارِ شُدونِ پوُلُسِ دَ خانِه خُدا (۲۷:۲۱)
دِفاعِ پوُلُسِ (۳۷:۲۱)
دِفاعِ پوُلُسِ دَ پيشِ يَهُودِيا (۱:۲۲)
پوُلُسِ دَ حُضُورِ شورايِ يَهُودِيا (۳۰:۲۲)
نَقْشِه دَ ضِدِ پوُلُسِ (۱۲:۲۳)
اِنْتِقَالَ پوُلُسِ دَ شَارِ قَيْصَرِيَه (۲۶:۲۳)
مَحْکِمِه پوُلُسِ دَ حُضُورِ فِيلِکَسِ والِي (۱:۲۴)
بَنَدِي شُدونِ پوُلُسِ دَ قَيْصَرِيَه (۲۲:۲۴)
پوُلُسِ دَ حُضُورِ فِسْتوسِ والِي (۱:۲۵)
پوُلُسِ دَ حُضُورِ اِگْرِپِاسِ پادشاهِ (۱۳:۲۵)
دِفاعِ پوُلُسِ دَ حُضُورِ اِگْرِپِاسِ پادشاهِ (۱:۲۶)
رَبِي کَدونِ پوُلُسِ دَ شَارِ رُومِ (۱:۲۷)

طوفانِ شَدِيدِ (۱۴:۲۷)

مَيِدِه شُدونِ كِشْتِي (۳۹:۲۷)

دَ جَزِيرِه مَالْتِ (۱:۲۸)

رَسِيدونِ پوُلُس دَ شَارِ رُومِ (۱۱:۲۸)

تورای آخِرِ عیسیٰ مسیح پیش از رفتو دَ عالمِ باله

۱ دوستِ عزیز مه تیوفیلُس، دَ کتابِ اوّل خُو ما دَ باره پگ چیزای که عیسیٰ انجام می‌دد و تعلیم می‌دد نوشته کدم، از شروع گرفته تا امو روزی ره که عیسیٰ دَ رسولایِ اِنْتِخاب کده خُو دَ وسیله روحِ اَلْقُدُس حُکم کد و خود شی سُون آسمو رفت. ۲ او بعد از رنج و مرگ خُو دَ دورونِ چل روز خود ره دَ یارایِ خُو زنده ظاهر کد و دَ طریقه هایِ مُختَلِف دَزوا ثابت کد که او واقعاً بعد از مرگ دوباره زنده شده. او دَمَزو غَیْتا دَ باره پادشاهی خُدا توره مَوگفت.

۴ وختیکه عیسیٰ قد یارا جَم شده بود، او اینی حُکم ره دَزوا دَد: "از شارِ اورشَلیم دور نروید، بلکه دَ اِنْتِظارِ وعده آته آسمانی بشید که ما دَ باره شی دَز شمو گفتم. ۵ یحییٰ شمو ره دَ او غُسلِ تعمید می‌دد، لیکن از آلی کلوتر از چند روز تیر نَموشه که شمو قد روحِ اَلْقُدُس تعمید دده موشید." ۶ دَ امزو غَیْت که اونا یگجای شسته بود، وا از عیسیٰ سوال کده گُفت: "یا مولا، آیا دَمزی وخت پادشاهی از دِست رفته اسرائیل ره پس میدی؟" ۷ او دَزوا گُفت: "بلده شمو لازم نییه که وخت ها و زمان های ره که آته آسمانی دَ اِختیارِ خود خُو تعیین کده بفامید. ۸ مگم وختیکه روحِ اَلْقُدُس دَ بله شمو قرار میگیره، شمو قدرت پیدا مونید و دَ اورشَلیم، دَ تمام منطقه یهودیه و سامره و حتی دَ دورترین جای های دُنیا دَ باره ازمه شاهده می‌دید." ۹ بعد از گُفتونِ امزی تورا، مولا عیسیٰ دَ پیش چیمای ازوا سُون آسمو برده شد و یگ اُور او ره از نظرِ ازوا غَیب کد. ۱۰ دَ امزو غَیْت که او مورفت و چیمای ازوا هنوز آسمو ره توخ مَوکد، بے بلغه دو آدم سفید پوش دَ پالوی ازوا ایسته شده ۱۱ گُفت: "ای مردایِ جلیلی، چرا ایسته شده سُون آسمو توخ مَوکیید؟ امی عیسیٰ که از پیش شمو سُون آسمو رفت، دَ امزو رقم که رفتون شی ره دَ آسمو دیدید، دَ امزو رقم او بسم پس مییه."

۱۲ بعد ازو یارا از کوه زَبْتون پس دَ اورشَلیم آمد که تا اونجی ره یگ روزه سفرِ روزِ آرام بود. ۱۳ اونا وختیکه دَ شارِ داخل شد، دَمزو باله‌خانه رفت که دَ اونجی اُناق دشت. امو نفراتِ پترُس، یوحنا، یعقوب، اندریاس، فیلیپس، توما، برتولما، متی، یعقوب باچه خلفی، شمعونِ غَیرتی، و یهودا باچه یعقوب بود. ۱۴ تمام ازوا قد خاتونو و مریمِ آبه عیسیٰ و برارایِ عیسیٰ خود ره دَ یگ دِل دَ عبادت و دُعا مصروف کد.

اِنْتِخابِ رسولِ نو دَ جایِ یهودایِ اسخریوطی

۱۵ دَ یکی امزو روزا پترُس دَ مینکلِ ایماندارای که تعدادِ پگ ازوا تقریباً دَ یگ صد و بیست نفر میرسید، ایسته شده

^{۱۶}گفت: «برارو، لازم بود که امو نوشته ها پوره شنه که روح القدس از زبون داوود پیغمبر د باره یهودا پیشگویی کده بود یعنی د باره نفری که او یگ راهنما بلده امزو کسای جور شد که عیسی ره گرفتار کد. ^{۱۷} یهودا از جمله ازمو و د وظیفه مو شریک بود.» ^{۱۸} از مزدی که یهودا بلده خیانت خو گرفتند او یگ ثوئه زمی خرید و قد روی خو دمزو زمی خورده از منه خو دو پاره شد و روده های شی برو بر شد. ^{۱۹} و تمام مردم اورشلیم از مرگ ازو خبر شد، و امو ثوئه زمی د زبون خودگون شی د نام «حقل دما» یعنی «زمین خون» مشهور شد. ^{۲۰} پترس بسم گفت: «ازی که د کتاب زبور گفته شده:

‘خانه امزو کس خراب شنه و هیچ کس دمزو جای نشینه.’

و بسم گفته شده:

‘مسئولیت شی ره دیگه نفر بگیره.’

^{۲۱} پس یکی امزو آدمای که د تمام امزو مدت که مولا عیسی د مینکل مو میمد و مورفت قد ازمو همکار بوده، ^{۲۲} یعنی امزو روز که یحیی مولا عیسی ره غسل تعمید دد تا امو روز که مولا د پیش چیمای مو سون عالم باله برده شد، باید قد ازمو شاهد ازی بشه که مولا عیسی دوباره زنده شده.

^{۲۳} پس اونا دو نفر ره پیشنهاد کد: یگ شی یوسف برسابا بود که او ره یوستس ام موگفت و دیگه شی متیاس. ^{۲۴} و اونا دعا کده گفت: «ای خداوند، تو از دل تمام کس خبر دری. دز مو نشو بدی که امزی دو نفر کدم شی ره انتخاب کده، ^{۲۵} تا که دمزی خدمت حصه بگیره و وظیفه رسولی ره قبول کنه، وظیفه ره که یهودای اسخریوطی از دست دد و د جای که تعلق دشت رفت.» ^{۲۶} پس اونا پشک ره د نام امزو دو نفر اندخت و پشک د نام متیاس بر شد. بعد ازو متیاس د جم یازده رسول اضافه شد.

نازل شدن روح القدس

^۲ وختی «عید روز پنجاهم» رسید، پگ ایماندارا د یگ جای جم بود ^۲ که اولعتله از آسمو یگ آواز رقم گرس باد شدید آمد و تمام خانه ره که اونا د اونجی شسته بود، پر کد. ^۳ و یگ چیز رقم النگه آتش الی دزوا ظاهر شده تیت شد و د بله سر هر کدم ازوا ششت. ^۴ اوخته پگ ازوا از روح القدس پر شد و د زبونای مختلف د توره گفتو شد،

چراکه روح اَلْقُدْسِ ای قُدْرَتِ ره دَزُوا دَد.

^۵ دَمَرُو روزا یَهُودِیای خُدا ترس از هر مِلَّتِ زِبِرِ آسَمو بَلَدِه عِیدِ دَ اورُشَلِیمِ اَمَدِه بُود. ^۶ وختیکه امی آواز شَنِیدِه شُد، عَدْرِ مَرْدُمِ جَمِ شُدِه خَیرو مَنَد، چراکه هر کس زِبونِ خود خُو ره از دانِ ایماندارا مِیَشَنِید. ^۷ اَونا خَیرو مَنَدُد و تَعَجُّبِ کده قد یِگدِیگِه خُو مُوگُفَت: "آیا پِگِ امزی کسا که دَرَوِ توره مُوگِیِه از جِلیلیه نِیستِه؟" ^۸ پس ای چَطورِ اِمکانِ دَرِه که هر کُدَمِ از مو زِبونِ اَصَلی خُو ره از دانِ ازیا مِیَشَنوی؟ ^۹ مو خُو مَرْدَمایِ پارت، ماد، ایلام و باشنده های بَینِ اَلنَهَرین، یَهُودیه، کَپدوکیه، پونطُس و آسیا، ^{۱۰} فَرِجیه، پَمفِلیه، مِصر، مناطِقِ لیبیِ نَزْدِیکِ قَیروان و مَرْدَمایِ شارِ رُومِ اَسْتی، ^{۱۱} ام یَهُودی نِژاد و ام کسای که دِینِ یَهُودِ ره قَبولِ کده. بعضی های مو ام کَریتی و عَرَبِ اَسْتی، پِگِ مو مِیَشَنوی که اَمیا دَ زِبونِ اَصَلی خودون مو از کارای بَزُرگِ خُدا گپ مِیَزَنه!" ^{۱۲} و تمامِ مَرْدُمِ دَ حالیکه گِیج و مَو شُدِه مَنَدُد از یِگدِیگِه خُو پُرسان کده مُوگُفَت: "ای چی حِسابِه؟" ^{۱۳} لیکن بعضی کسای دِیگِه رِیشخندی کده مُوگُفَت: "اَمیا عَرَقِ نَشِه شرابِ تازه اَسْتِه!"

پِیغامِ پِترُس

^{۱۴} مگم پِترُس قد امَرُو یازده یارِ دِیگِه ایستِه شُدِه دَ آوازِ بَلندِ گُفَت: "ای مَرْدایِ یَهُودی و پِگِ باشنده های اورُشَلِیم، بیلید که ای ره دَزِ شُمُو بُغامُتُم و دَ تورای مه خُوبِ گوشِ بَدید! ^{۱۵} اَو رَقِیمیکه شُمُو گمان مُونید، امی آدما نشه نیبیه، چراکه ساعتِ سَوَمِ روز اَسْتِه! ^{۱۶} بَلکِه ای اَمُو چیز اَسْتِه که یوئیل پِیغمبرِ پِیشگویِ کده گُفَت:

^{۱۷} خُداوند مُوگِیِه:

"ما دَ روزایِ اَخِرِ رُوحِ خُو ره دَ بَلِه تمامِ بَشَرِ قرار مِیدِیم

و باچه ها و دُخترِون شُمُو نَبوتِ مونه

و جوانایِ شُمُو رویا ها

و آدمایِ پیرِ شُمُو خاو ها مِینگره.

^{۱۸} اَرِه، دَ اَو روزا حتّی دَ بَلِه غُلاما و کنیزایِ خُو

ما روح خُو ره قرار میدیم

و تمام ازوا نبوت مونه.

^{۱۹} ما باله د آسمو چیزای عجیب

و تاه د زمی مُعجزه های کنه ظاهر مُونم،

یعنی خُون و آتش و دُودِ تریک.

^{۲۰} پیش از آمدونِ روزِ بزرگ و پُر جلالِ خُداوند،

آفتو تریک موشه و ماهتو د خُون تبدیل موشه.

^{۲۱} لیکن هر کسی که نامِ خُداوند ره بگیری،

اُو نجات پیدا مونه.”

^{۲۲} او مردای اسرائیلی، د تورای مه گوش بدید! خودون شُمو میدنید که عیسیای ناصری مردی بود که خُدا د وسیله

کارای پُر قدرت، چیزای عجیب و مُعجزه های که خُدا از طریقِ اَزو د مینکل شُمو انجام دد، اُو ره تصدیق کد.

^{۲۳} امی آدم د مطابقِ نقشه که تعیین شُد و خُدا از پیش میدنست دز شُمو تسلیم دده شُد و شُمو اُو ره د دستِ

مردمای بے خُدا د صلیب میخکوب کده کشتید. ^{۲۴} مگم خُدا اُو ره از عذابِ مرگ خلاص کده دویاره زنده کد،

چراکه هیچ امکان نداشت که مرگ اُو ره د چنگالِ خُو نگاه کنه. ^{۲۵} چون داوود پیغمبر د باره مسیح مَوگبه:

’ما خُداوند ره همیشه پیشِ رُوی خُو حاضر مینگرم؛

ازی که اُو د دستِ راستِ مه یه، ما از جای خُو تکان نَمُوخوَرَم.

^{۲۶} امزی خاطرِ دلِ مه خوش آسته

و زبون مه خوشحالی مونه

و جان مه ام د اُمید زندگی مَوکنه،

^{۲۷} چُون تُو جان مَره د عالم مُرده ها ايله نَمونی

و نَمیلی که مَرِد وفادار تُو د قبر گنډه شنه.

^{۲۸} تُو راهِ زندگی ره دز مه یاد میدی

و قد حُضُور حُو مَره پُر از خوشی مونی.

^{۲۹} بَرارو، د اطمینانِ کامل دز شمو مَوگم که بابه کلون مو داوود مُرد و دَفن شد و قبر شی تا امروز د بَین ازمو مَوْجُود آسته. ^{۳۰} مگم او یگ پیغمبر بود و میدنست که خدا قسم خورده قد شی قول دده که یکی از اولاده ازو ره د تخت پادشاهی شی بشندنه. ^{۳۱} او آینده ره میدنست و د باره زنده شدون مسیح گفت که او د عالم مُرده ها نَمونه و جسد شی ام د قبر گنډه نَموشه. ^{۳۲} پگ مو شاهد آستی که خدا امی عیسی ره دوباره زنده کد. ^{۳۳} پس او سربلند شده د دستِ راستِ خدا قرار گرفت و روح القدس وعده شده ره از آته آسمانی حاصل کده دز مو بخشید. امی ره که شمو مینگرید و میشنوید نعمتِ روح القدس آسته. ^{۳۴} چُون داوود پیغمبر د آسمو نرفت، مگم خود شی گفت:

خداوند د مولای مه گفت:

د دستِ راستِ مه بشی

^{۳۵} تا دشمنای تُو ره تی پیی زیر پای تُو جور کُتم.

^{۳۶} پس تمام قوم اسرائیل د یقین ای ره بفامه که خدا عیسی ره ام مولا و ام مسیح تعیین کده، امی عیسی ره که شمو د صلیب میخکوب کدید.

^{۳۷} وختیکه مردم ای گپا ره شنید، اونا جگرخون شده از پترس و دیگه رسولا پرسان کد: "بَرارو، آلی مو چیز کار کنی؟" ^{۳۸} پترس دزوا گفت: "هر کدم شمو باید توبه کنیید و د نامِ عیسی مسیح غسل تعمید بگیرید تا که گناهای شمو بخشیده شنه و نعمتِ خدا، یعنی روح القدس ره حاصل کنیید. ^{۳۹} چُون امی وعده بلده شمو و بچکیچای شمو و بلده تمام کسای که دور آسته، دده شده، یعنی بلده تمام کسای که خداوند، خدای مو اونا ره سون خود کوی

مونه. ^{۴۰} و پترس قد غدر توره های دیگه دزوا شاهدهی دد و اونا ره نصیحت کده گُفت: ”خودگون خو ره ازی نسل شریر نجات بیدید. ^{۴۱}” پس کسای که توره های پترس ره قبول کد غسل تعمید گرفت و دمزو روز تقریباً سه هزار نفر د جَم ازوا اضافه شد. ^{۴۲} اونا یکسره د تعلیم رسولاً گوش میدد، د بین خو رفاقت دشت، مراسمِ ثوئه کدون نانِ آخرِ عیسیٰ مسیح ره د جای میورد و دوامدار دُعا موکد. ^{۴۳} پگِ مردم ره بیم گرفتند، چون معجزه های غدر و علامت های بزرگ د وسیله رسولاً د مردم نشو دده موشد. ^{۴۴} تمام ایماندارا یگجای و د هر چیزی یگدیگه خو شریک بود. ^{۴۵} اونا مُلک و دارایی خو ره سودا کده د هر کس د اندازه ضرورت شی تقسیم موکد. ^{۴۶} هر روز اونا د یگ دل د خانه خدا جَم موشد و خانه د خانه مراسمِ ثوئه کدون نانِ آخرِ عیسیٰ مسیح ره د جای میورد. اونا نان خو ره د خوشی و دل پاک قتی خورده ^{۴۷} خدا ره ستایش موکد و د دل پگِ مردم شیرین شده مورفت. و خداوند هر روز تعدادِ مردمای نجات یافته ره د جَم ازوا اضافه موکد.

شفای آدمی که لنگ د دنیا آمدد

۳ یگ روز ساعتِ سه بجه بعد از چاشت، د وخت دُعا، پترس و یوحنا د خانه خدا رفت. ^۲ د او غیت یگ آدم که از کوره آبه خو لنگ د دنیا آمدد، آورده شد. امو آدم ره مردم هر روز د خانه خدا د دم درگه که د نام «نوربند» بود، می ایشت تا از مردمای که د خانه خدا میمد، خیرات طلب کنه. ^۳ وختی او نفر پترس و یوحنا ره دید که اونا میخایه د خانه خدا داخل شنه، او ازوا خیرات طلب کد. ^۴ لیکن پترس و یوحنا سون شی تیز توخ کده گُفت: ”سون ازمو سیل گو!“ ^۵ گدایگر لنگ سون ازوا توخ کد و توقع دشت که ازوا یگو چیز بگیره. ^۶ مگم پترس دزشی گُفت: ”ما طلاً و نقره ندرم، ولی چیزی که درم دز تو میدم: د نام عیسیٰ مسیحِ ناصر، باله شو و راه بورو!“ ^۷ و پترس از دست راستِ ازو گرفته او ره از جای شی باله کد. بجلکا و پایای شی قوری قوت پیدا کد ^۸ و او وچت د سر پای خو ایسته شده د گشتو شد. وختیکه او قد ازوا د خانه خدا داخل موشد، او راه مورفت و قرتک و خیزک زده خدا ره حمد-و-ثنا موگفت. ^۹ وختی تمام مردم دید که او راه موره و خدا ره ستایش مونه، ^{۱۰} اونا او ره شنخت که او امو آدم آسته که د دم درگه «نوربند» خانه خدا میششت و خیرات طلب موکد. پس اونا از کاری که قد ازو شُد، تعجب کد و خیر و مند.

^{۱۱} د حالیکه او خود ره د پترس و یوحنا چسپندد، تمام مردم یگجای طرفِ برنده که برنده سلیمان گُفته موشد، دوید و خیرت زده د گردِ ازوا جَم شد. ^{۱۲} وختی پترس امی کارِ مردم ره دید او دزوا گُفت: ”ای مردای اسرائیلی، چرا د ای کار تعجب مونیید و سون مو د دقت توخ مونیید، فقط بگی که مو د قدرت و دینداری خود خو ای آدم ره د گشتو

آورده بشی؟^{۱۳} خدای ابراهیم، اسحاق و یعقوب، یعنی خدای بابۀ کلونای مو، خدمتگار خُو عیسیٰ ره سر بلند کد، امو ره که شُمو دَ دِسْتِ پیلاتُس تسلیم کدِید تا دَ مَرگِ محکوم شُنه، اگرچه پیلاتُس میخواست اُو ره ایله کُنه، مگم شُمو اُو ره دَ حُضُورِ پیلاتُس زد کدِید.^{۱۴} دزی رقم شُمو شخصِ مُقَدَّس و عادل ره انکار کدِید و خاستید که دَ جای اُزُو یگِ مَرَدِ قاتِلِ بَلَدِه شُمو آزاد شُنه.^{۱۵} شُمو سرچشمه زندگی ره کُشتید، لیکن خُدا اُو ره از بین مَرده ها زنده کد و مو شاهدِ ازی اَسْتی.^{۱۶} امی آدم ره که شُمو مینگرید و مینخشید دَ وسیله ایمان خُو دَ نامِ عیسیٰ قُوتِ ایسته شُدو ره پیدا کده. اَره، نامِ عیسیٰ و ایمان دَزُو امی آدم ره کاملاً شفا دده و ای فِعلاً دَ پیشِ رُوی پگِ شُمو ایسته یه.^{۱۷} برارو، ما میدنم که رفتارِ شُمو و رهبرای شُمو از رُوی نادانی بُوده.^{۱۸} مگم خُدا پیش از پیش از زیون پیغمبرای خُو پیشگویی کده بُوَد که مسیح باید رنجِ بَنگره و دَمزی رقمِ پیشگویی پوره شُد.^{۱۹} پس توبه کُنید و سُونِ خُدا پس بید تا گناه های شُمو پاک شُنه^{۲۰} و وختایِ راحتی و تازگی از طرفِ خُداوند نصیب شُمو شُنه و خُدا، مسیح وعده شُدِه یعنی عیسیٰ ره دَز شُمو رَی کُنه.^{۲۱} ولے اُو باید دَ عالمِ باله بُمَنه تا زمانی که تمام چیزا تازه-و-نَو شُنه، امو رقم که خُدا عَدَر وخت پیش از دانِ پیغمبرای مُقَدَّس خُو اعلان کُد.^{۲۲} چُونِ مُوسیٰ پیغمبر کُفت: 'خُداوند، خُدا شُمو از مینکلِ برارونِ خودونِ شُمو یگِ پیغمبر ره که رقمِ ازمه اَسْتِه، بَلَدِه شُمو رَی مَوکُنه و هر چیزی که اُو دَز شُمو مَوکیه شُمو باید گوش کُنید.^{۲۳} هر کسی که از ایدِ امزُو پیغمبر نَشُنه، اُو کاملاً از قومِ خُو ریشه کن موشه.'^{۲۴} و تمام پیغمبرا از سموئیل گرفته تا دیگه پیغمبرای که بعد اُزُو اَمده، دَ باره امزی روزا پیشگویی کده.^{۲۵} شُمو اولادِ پیغمبرا اَسْتید و دَ عهدی که خُدا قد بابه کلونای شُمو بسته کد، شریک اَسْتید. چُونِ خُدا دَ ابراهیم کُفت: 'تمامِ مَرَدُمِ رُوی زمی از نسلِ اَزتُو خَیر-و-بَرَکت مینگره.'^{۲۶} امزی خاطر خُدا خدمتگار خُو عیسیٰ ره سر پای کده اول اُو ره پیش از شُمو رَی کد تا شُمو ره خَیر-و-بَرَکت دده هر کُدَم شُمو ره از راه های شیطانی شُمو پس بیره."

پتْرُس و یوحنا دَ برابرِ شورایِ یهود

۲۴ اونا قد مَرَدُمِ دَرُو توره مَوکُفت که پیشوایو و قومندانِ مُحافِظینِ خانه خُدا و بعضی از صدوقی ها دَ سرِ ازوا اَمَد.^۲ اونا عَدَر قار بُوَد، چراکه پتْرُس و یوحنا دَ مَرَدُمِ تعلیم میدد و اعلان کده مَوکُفت که "دَ نامِ عیسیٰ مَرده ها از مَرگِ دُوباره زنده موشه."^۳ پس اونا ره دِستگیر کده تا روزِ دیگه دَ بندی خانه اَندخت، چراکه امو غَیت شام بُوَد.^۴ مگم عَدَر کسای که پیغام ره شنید، ایمان اُورد و تعدادِ ایماندارای مَرَد دَ حُدُودِ پَنج هزار نفر رسید.^۵ روزِ دیگه شی رهبرای، ریش سفیدا و عالمای دین دَ اورشلیم جَم شُد.^۶ پیشوای بزرگ دَ نامِ حنا قد قیافا، یوحنا، سکندر و دیگه نفرای که پگِ ازوا از خانوارِ پیشوای بزرگ بُوَد، ام دَ اُونجی حُضُور دشت.^۷ اونا پتْرُس و یوحنا ره دَ غولِ مجلس

أورده ازوا سوال كد: "شمو د چي قدرت و د نام كي امي كار ره كديد؟" ^۸ اوخته پترس از روح القدس پُر شده دزوا گفت: "آي رهبرا و ريش سفيداي قوم، ^۹ اكه امروز از خاطر كار نيك كه د حق يگ آدم لنگ انجام دده شده از مو بازخواست موشه و پُرسان موشه كه چي رقم اي آدم شفا يافته، ^{۱۰} بيليد كه د پگ از شمو و د تمام قوم اسرائيل معلوم شنه كه اي آدم د نام عيسي مسيح ناصري كه شمو او ره د صليب ميخكوب كديد، و له خدا او ره دوباره زنده كد، جور و تندرست د پيش شمو ايسته يه. ^{۱۱} امي عيسي

'سنگي كه شمو استاكارا دور پورته كديد،

سنگ مهم تادو شده.'

^{۱۲} غير از او هيچ كس ديگه نجات دده نميته، چون د تي آسمو هيچ نام ديگه د بين مردم دده نشده كه مو د وسيله ازو نجات پيدا كني."

^{۱۳} وختي كه اونا دليري پترس و يوختا ره هوش كد و فاميد كه اونا آدماي ناخنده و به سواد آسته، خيرو مند و شنخت كه اونا قد عيسي بوده. ^{۱۴} مگم وختي اونا آدم شفيافته ره د پالوي پترس و يوختا ديد، د خلاف ازوا هيچ چيز گفته نتيست. ^{۱۵} پس امر كد كه اونا از مجلس شورا بر شنه و خودگون شي قد يگ ديگه خو د مشوره شد ^{۱۶} و گفت: "قد ازي آدما چي كار كني؟ چون امي معجزه كنه كه د وسيله ازوا انجام شده، تمام مردم اورشليم از شي خبر آسته و مو ام انكار نميته. ^{۱۷} مگم بلده ازي كه امي گپا د مينكل مردم كلوتر تيت نشنه، مو بايد اونا ره اخطار بدى كه د نام عيسي ديگه قد هيچ كس گپ نزنه. ^{۱۸} پس اونا ره دوباره د مجلس طلب كده گفت: "ديگه هرگز د نام عيسي گپ نزنيد و تعليم نديد!" ^{۱۹} ليكن پترس و يوختا د جواب ازوا گفت: "خودون شمو قضاوت كنيد كه د نظر خدا كدم چيز درست آسته: اطاعت از خدا يا اطاعت از شمو؟ ^{۲۰} مو از گفتون چيزاي كه ديد و شنيد نميته كه دان خو ره بند كني."

^{۲۱} پس از تهديد كلو اونا ره آزاد كد، چون بلده سزا ددون ازوا كدم دليل پيدا نتيست و ام بخاطر مردم، چراكه تمام مردم خدا ره بلده چيزي كه واقع شده بود، شكر موگفت، ^{۲۲} چون آدمي كه معجزه شفا د حق شي انجام شد، عمر شي از چل سال كلوتر بود.

^{۲۳} وختي كه پترس و يوختا ايله شد، اونا د پيش دوستاي خو رفت و چيزاي ره كه پيشوايون عالي مقام و ريش سفيدا

د زوا گُفتُد، د دوستای خُو نقل کد.

^{۲۴} وختی ایماندارا امی تورا ره شینید، اونا یگجای آواز خُو ره بلند کد و د پیش خُدا دُعا کده گُفت: ”آی خُداوندِ قادرِ مُطلق، آی خالقِ آسمو و زمی و دریا و هر چیزی که د مَینه ازوا آسته، ^{۲۵} تُو د وسیله روحِ اَلقدس از زبونِ بابه کلون مو داوود خدمتگار خُو گُفتی:

چرا مِلت ها د شورش آمده

و قوم ها عبث نقشه میکشه؟

^{۲۶} پادشایون زمی باله شده و حکمرانا یگدست شده

د ضد خُداوند و د ضد مَسح شده ازو قرار گِرفته؟

^{۲۷} واقعا، ای چیزا دَمزی شار رُخ دد: هیرودیسی پادشاه و پُنطیوس پیلاتُس حکمران قد مردمای غیر یهود و بنی اسرائیل د خِلافِ خدمتگارِ مُقدَس تُو عیسی که تُو او ره اِنْتِخاب کدی یگدست شد، ^{۲۸} تا هر چیزی ره که قُدرت و اراده ازتو پیش از پیش تعیین کُدد، پوره کنه. ^{۲۹} و آلی، آی خُداوند، مُتَوَجِه تهیدیدای ازوا شو و د خدمتگاری خُو جُرأتِ کامل بدی تا پیغام تُو ره اعلان کنه، ^{۳۰} حین که تُو دست خُو ره بلده شفا ددو دراز مونی و مُعجزه ها و چیزای عجیب د نامِ خدمتگارِ مُقدَس خُو عیسی نشو میدی. ” ^{۳۱} وختیکه اونا از دُعا کدو خلاص شد، امو خانه که اونا دزشی جَم بود لرزید و پگ ازوا از روحِ اَلقدس پُر شده پیغامِ خُدا ره د دلیری د مردم رَسند.

^{۳۲} تمام ایماندارا یگ دل و یگ نظر بود و هیچ کس دارایی خُو ره از خود خُو نَمیدَنست، بلکه پگ شی د دارایی یگدیگه خُو شریک بود. ^{۳۳} رُسولا د باره زنده شُدونِ مولا عیسی قد قُدرتِ کلو شاهدی میدد و فیض-و-برکتِ کلو د سر پگ ازوا بود. ^{۳۴} د مینکل ازوا هیچ کس مُحتاج نَبود، چراکه هر کُدم شی زمی یا خانه که دشت، سودا موكد و پیسه شی ره اُورده ^{۳۵} د رُسولا تسلیم موكد تا د هر کس د اندازه ضرورت شی تقسیم شنه. ^{۳۶} دَمزی رقم یوسف که از طایفه لاوی و مُتولدِ قَبرس بود و رُسولا او ره «برنابا» یعنی «تَشویقگر» موكفت، ^{۳۷} یگ توتِه زمین خُو ره سودا کد و پیسه شی ره اُورده د پیش پای رُسولا ایشت.

۵ مگم يگ نفر د نام حنانيا قد خاتون خو سفيره يگ ثوټه زمی ره سودا کده ^۲ يگ مقدار پيسه شی ره د مشوره خاتون خو نگاه کد و باقی منده شی ره آورده د پيش پای رسول ايشت. ^۳ اوخته پترس گفټ: ”حنانيا، چرا ايشتی شيطو د دل تو جای بگيره تا د روح القدس دروغ بگی و يگ مقدار پيسه زمی ره نگاه کنی؟ ^۴ د غيټيکه زمی سودا نشده بود، آيا مال خود تو نبود؟ و بعد ازو که سودا شد، آيا اختيار پيسه شی ره نداشتی؟ پس چرا ای چيزا ره د دل خو جای ددی؟ تو تنها دز مو دروغ نگفتی، بلکه د خدا ام دروغ گفټی.“ ^۵ امی که حنانيا ای گپا ره شنيد، او د زمی افتد و دم شی بر شد. و تمام کسای که د باره امزی واقعه شنيد غدر ترس کته د بله ازوا قرار گرفت. ^۶ بعد ازو جوانا باله شده او ره د کفن پيچ کد و د برو برده دفن کد.

^۷ تقريباً سه ساعت بعد خاتون شی که ازی واقعه بے خبر بود، د اونجی آمد. ^۸ پترس ازو پرسيد: ”دز مه بگی، آيا شمو زمين خو ره واقعا دمزی قيمت سودا کديد؟“ او گفټ: ”آره، دمزی قيمت.“ ^۹ پترس دزو گفټ: ”چطور شمو يگدست شديد تا روح خداوند ره آزمائش کنيد؟ اونه، کسای که شوی تو ره دفن کده، پایای ازوا د دان درگه رسیده و اونا تو ره ام موره.“ ^{۱۰} د امزو لحظه او ام د پيش پای پترس چپه شده مرد. وختيکه جوانا داخل خانه شد، ديد که او ام مرده. پس جنازه شی ره برده د پالوی شوی شی دفن کد. ^{۱۱} تمام جماعت ايماندارا و کسای که د باره امزی واقعه ها شنيد، د بله ازوا غدر ترس کته قرار گرفت.

^{۱۲} غدر معجزه ها و چيزای عجيب د وسيله رسولا د مينکل مردم انجام دده موشد و تمام ايماندارا دوامدار د «برنده سلیمان» جم موشد. ^{۱۳} مگم هيچ کس ديگه غير از ايماندارا جرأت نداشت که قد رسولا يگجای شنه، ليکن مردم اونا ره غدر احترام موكد. ^{۱۴} و له بازم تعداد کلون مردا و خاتونو د جم ايماندارای مولا عيسى اضافه شده مورفت. ^{۱۵} کار د جای رسيد که مردم ناجورای خو ره د کوچه ها ميورد و د بله چارپایی ها و توشکا می ايشت تا وختيکه پترس تير شنه حد اقل سايه شی د بله يگون ازوا بفته و اونا شفا پيدا کنه. ^{۱۶} امچنان جمعيت کته مردم از اغيلاي اطراف اورشليم جم موشد و ناجورا و جندی های خو ره ميورد و پگ ازوا شفا پيدا موكد.

^{۱۷} مگم پيشواي بزرگ و همدستای شی که از فرقه صدوقيا بود، از حسد د جوش آمد ^{۱۸} و رسولا ره دستگير کده د بندی خانه عمومی اندخت. ^{۱۹} ليکن د امزو شاو ملايکه خداوند درگه های بندی خانه ره واز کد و اونا ره بر کده گفټ: ”د خانه خدا بوريد و د اونجی ايسته شده تمام پيغام امزی زندگی نو ره مکمل د مردم اعلان کنيد.“ ^{۲۰} اونا امی تورا ره شنيد و صباح گاه د خانه خدا داخل شده د تعليم ددو شروع کد. ^{۲۱}

وختیکه پیشوای بزرگ قد تمام دار-و-دسته خو جم شد و اونا پگ اعضای شورای یهود و ریش سفیدای بنی اسرائیل ره کوی کد، اوخته چند نفر ره د بندی‌خانه ری کد تا رسولا ره گرفته بیره.^{۲۲} مگم وختی مامورا د بندی‌خانه رسید، اونا ره د اونجی پیدا ننتست. اوخته مامورا پس آمد و دزوا خبر دده گفت:^{۲۳} ”درگه های بندی‌خانه مکمل کیب بود و پیره‌دارا د دم درگه ها پیره‌داری موكد. مگم وختیکه اونجی ره واز کدی، هیچ کس ره د مینه شی پیدا ننتستی.“^{۲۴} قومندان محافظین خانه خدا و پیشوایون عالی مقام امی توره ها ره شنید، اونا لال شده مند که ”آخر ازی چی موشه؟“^{۲۵} د امزو لحظه یگ نفر خبر آورده گفت: ”امو کسای ره که شمو د بندی‌خانه آندخته بودید، د خانه خدا ایسته شده و دزو د مردم تعلیم میدیه.“^{۲۶} اوخته قومندان قد پیره‌دارا رفت و اونا ره بدون جبر-و-سیتم آورد، چون اونا میتربسید که مردم اونا ره بخاطر رسولا سنگسار نکنه.^{۲۷} پس اونا ره آورده د پیش شورا ایسته کد و پیشوای بزرگ ازوا پرسان کده گفت:^{۲۸} ”آیا دز شمو سخت حکم نکدی که د ای نام دیگه تعلیم ندید؟ لیکن شمو تمام شار اورشلیم ره قد تعلیم خو پر کدید و قصد درید که خون ازی آدم ره د گردون ازمو بندزید!“^{۲۹} پترس و دیگه رسولا د جواب ازوا گفت: ”مو باید از خدا اطاعت کنی، نه از انسان.“^{۳۰} خدای باب‌کلونای مو امو عیسی ره که شمو د صلیب باله کده کشتید، دوباره زنده کد.^{۳۱} خدا او ره سر بلند کد و د دست راست خو شنده سرور و نجات دهنده تعیین کد تا د قوم اسرائیل فرصت بدیه که توبه کنه و گناهای شی بخشیده شنه.^{۳۲} مو شاهدای امزی چیزا آستی، امو رقم که روح القدس ام شاهد آسته و خدا روح القدس ره د امزو کسای دده که از شی اطاعت موكنه.“

^{۳۳} اعضای شورا از شنیدون امزی توره ها د سر قار آمده قصد کد که اونا ره بکُشه.^{۳۴} لیکن د شورا یگ نفر فریسی د نام گملائیل که یگ عالم دین بود و پگ مردم دزشی کلو احترام دشت، ایسته شده امر کد که رسولا ره بلده چند لحظه د برو بر کنه.^{۳۵} بعد ازو د نفرای شورا گفت: ”او مردای اسرائیل، چیزی ره که شمو قصد درید د حق امزی مردا انجام بدید د باره شی احتیاط کنید،^{۳۶} چراکه چند وخت پیش یگ نفر د نام تیشودا باله شده ادعا کد که ’ما آدم بزرگ آستم‘ و تقریباً چار صد نفر ام پیرو ازو شد؛ لیکن خود شی کشته شد و پیروای شی تیت‌پرک شد و او د هیچ برابر شد.^{۳۷} بعد ازو، د دورون روزای سرشماری یگ شخص د نام یهودای جلیلی باله شد و یگ دل ره رهبری کده شورش کد. او ام کشته شد و تمام پیروای شی تیت‌پرک شد.^{۳۸} و آلی دز شمو موكم که دزی آدم‌کار ندشته بشید و اونا ره ایله کنید، چون اگه نقشه و کار ازوا از انسان بشه، خود بخود ناکام موشه.^{۳۹} لیکن اگه از طرف خدا بشه، شمو نمیتینید که دم روی ازوا ره بگیرید. احتیاط کنید، نشنه که شمو خود ره قد خدا د جنگ بندزید!“

اونا پند ازو ره قبول کد^{۴۰} و رسولا ره آورده قمچی زد و امر کد که د نام عیسی دیگه توره نگیه. بعد ازو اونا ره

ایله کد. ^{۴۱} رسولاً از شورا برُو بُرُ شُد و خوشحالی مُوکد، چُون اُونَا لِایقِ ازی شِنخْتِه شُد که بخاطرِ نامِ عیسیٰ توهین-و-تحقیر شُنه. ^{۴۲} اُونَا از تعلیم دَدو دِسْت نَکَشید، بلکه هر روز دَ خانِه خُدا و ام خانِه دَ خانِه وَعَظ مُوکد که عیسیٰ اُمُو مسیح وعده شُدده آسته.

اِنْتِخابِ هفتِ خِدْمَتِگارِ نیکِ نام

۶ دَمَزُو روزا وختیکه تعدادِ ایماندارا کَلو شُدده رِبی بُود، یهودیایِ یونانی زبو از یهودیایِ عبرانی زبو گله کد که دَ خاتونوی بیوه یونانی زبو دَ تقسیمِ خوراکِ روزانه بے تَوَجُّهیی مُوشه. ^۲ پس اُمُو دوازده رَسولِ تمامِ یارا ره گوی کده کُفت: "ای دُرُست نییه که مو از خاطرِ وظيفه نان دَدو دَ تعلیمِ دَدونِ کلامِ خُدا کم-تَوَجُّهیی کنی. ^۳ پس آی برارو، از بَینِ خودون خُو هفت مردِ نیکِ نام، پُر از روحِ اَلْقُدُس و پُر از حِکْمَت ره اِنْتِخابِ کُنید تاکه اُونَا ره بَلدِه امزی کار مَقَرَر کنی. ^۴ بعد اَزُو مو وخت خُو ره دَ دُعا و دَ تعلیمِ کلامِ خُدا مَصْرَفِ مونی." ^۵ پس تمامِ جماعتِ ای پِیشِنهاد ره قَبول کد و اینی نفر ا ره اِنْتِخابِ کد: اِستیفان، مَرَدی که پُر از ایمان و روحِ اَلْقُدُس بُود، فِیلِیپس، پِروخورس، نیکانور، تیمون، پرمیناس و نیکولاوئس از شارِ اَنطَاقیه که از سابقِ دینِ یهود ره قَبول کده بُود. ^۶ اوخته جماعتِ امی هفت نفر ره دَ رسولاً پِیش کد و رسولاً دِستایِ خُو ره دَ بَلِه ازوا ایشته دُعا کد. ^۷ و کلامِ خُدا روز دَ روز دَ بَینِ مَرْدُم تیت مُوشد و تعدادِ پِیروا دَ اورُشلیم هر روز کَلو شُدده موزفت و تعدادِ کَلونِ پِیشوایو ام تابعِ ایمان دَ عیسیٰ مسیح شُد.

دِستگِیرِ کدو و کُشتونِ اِستیفان

^۸ اِستیفان که پُر از فیض و قُوتِ خُدا بُود، دَ بَینِ مَرْدُم چیزایِ عَجیب و مُعجزه ها انجام دَد. ^۹ مگم یگ تعدادِ یهودیا از جماعتی که دَ نام «جماعتِ آزادگان» مشهور بُود و از قیروان و سِکندریه و یگ تعدادِ شی از قِیلِیقیه و آسیا بُود، باله شُدده قدِ اِستیفان جَر-و-بَحْث ره شُرُوع کد. ^{۱۰} مگم اُونَا تاب اُورده نَتِنست، چراکه او قدِ حِکْمَت و قُدْرَتِ روحِ توره مُوگُفت. ^{۱۱} پس اُونَا چند نفر ره وادار کد که بگیه: "مو شِنیدی که اِستیفان دَ ضِدِ مُوسی و خُدا تورای کُفر آمیز مُوگُفت." ^{۱۲} دَمَزی رقمِ اُونَا مَرْدُم، ریش سفیدا و عالمایِ دینِ یهود ره دَ شورش اُورد و اُونَا دَ سرِ اَزُو اَمده او ره دِستگِیر کد و بَلدِه محاکمه کدو دَ پِیشِ شورا بُرد. ^{۱۳} اُونَا شاهدایِ دروغی تیار کد که کُفت: "ای نفر یکسره دَ ضِدِ امزی جای مَقْدَس و دَ ضِدِ شریعتِ توره مُوگه. ^{۱۴} مو دَ گوش خُو شِنیدی که مُوگُفت: عیسیایِ ناصری امی جای ره خراب مونه و رسم-و-رواجی ره که از مُوسی بَلدِه ازمو مَنده، تغییر میدیه." ^{۱۵} تمامِ کسایِ که دَ امزُو

شورا حاضر بود، چیمای خُو ره دَ استیفان دوختد و دید که رُو شی رقم رُو ملایکه آلی شد.

۷ اوخته پیشوای بزرگ از استیفان پرسان کد: "آیا امی چیزا راست آسته؟" ^۲ استیفان دَ جواب شی گُفت: "آی برارو و آته گو، گوش کُنید! وختیکه بابَه کلون مو ابراهیم دَ بین النهرین زندگی مُوکد و تا او غیت دَ حران کوچ نَکده بُد، خُدای پُر جلال دَزُو ظاهر شده گُفت: ^۳ 'وطن و قومای خُو ره ایله گو و دَ سرزمینی بورو که دَز تو نشو میدیم.' ^۴ پس ابراهیم از سرزمین کلدانیا کوچ کد و دَ حران جای-د-جای شد. بعد از مرگ آته شی خُدا او ره دَ امزی سرزمی که شُمو امروز دَ بله شی زندگی مُونید کوچ دلجی کد. ^۵ و لے دَ امزو زمان خُدا حتی یگ جای پای امزی سرزمی ره ام دَزُو میراث نَدَد. مگم او دَ ابراهیم قول دَد که خود شی ره و بعد از او اولاده شی ره صاحب امزی زمی جور کنه، اگرچه ابراهیم دَ او غیت هیچ اولاد نَدشت. ^۶ خُدا دَ ابراهیم اینی رقم گُفت: 'اولاده تو دَ یگ مُلک دیگه بحیث بیگنه زندگی مونه. مردم امزو مُلک اونا ره مُدت چار صد سال دَ غلامی آندخته عذاب مونه. ^۷ لیکن ما ملتی ره که اونا ره دَ غلامی میندزه، قضاوت مونم.' و خُدا گُفت: 'بعد ازو اونا ازو سرزمی بُر موشه و مره دَ امزی جای عبادت مونه.' ^۸ دَ امزو غیت خُداوند حُکم ختنه ره دَ عنوان نشانی عهد خُو دَ ابراهیم دَد تا که یگ نشانی عهد و قول دَ بین ازوا بشه. پس ابراهیم، وختیکه باچه شی اسحاق پیدا شد، او ره دَ روز هشتم ختنه کد. اسحاق آته یعقوب شد و یعقوب صاحب دوازده باچه شد که هر کدم ازوا کنه یگ طایفه شد.

۹ باچه های یعقوب قد یوسف برار خُو همچشمی پیدا کد و او ره سَودا کد که دَ مصر بُرده شنه، لیکن خُدا قد یوسف بُد ^{۱۰} و او ره از تمام غم و رنج های شی نجات دَد دَ پیش فرعون پادشاه مصر حکمت و عزت دَد. پس پادشاه او ره حاکم مصر و رئیس تمام دربار خُو تعیین کد. ^{۱۱} اوخته دَ تمام سرزمین مصر و کنعان قحطی شدید و رنج-و-مصیبت کنه آمد، دَ اندازه که بابَه کلونای مونا نان پیدا نمینست. ^{۱۲} وختی یعقوب شنید که دَ مصر غله یافت موشه، او دفعه اول بابَه کلونای مو ره دَ اونجی ربی کد تا غله بخره. ^{۱۳} دفعه دوّم که اونا رفت، یوسف خود ره دَ برارای خُو شنختند و فرعون از اصل-و-نسب یوسف خبر شد. ^{۱۴} بعد ازو یوسف نفر ربی کد تا آته خُو یعقوب ره قد تمام خانوار شی طلب کنه که جمله ازوا هفتاد و پنج نفر بُد. ^{۱۵} دَ امزی رقم یعقوب کوچ کده دَ مصر رفت و او و بابَه کلونای مو دَ امونجی قوت کد. ^{۱۶} جنازه ازوا ره پس دَ شکیم بُرد و دمزو قبرستو که ابراهیم از باچه های حَمور دَ شکیم خریدد، خاک کد.

^{۱۷} وختی زمان پوره شدون قول خُدا که قد ابراهیم کدد نزدیک موشد، تعداد قوم مو دَ مصر غدر کلو شده مورفت، ^{۱۸} تا زمانی که یگ پادشاه دیگه که یوسف ره نمینخشید حاکم مصر شد. ^{۱۹} ای پادشاه قد قوم مو دَ چل-و-نیرنگ

رفتار کد و بابه کلونای مو ره اوقس مجبور کد که نلغه های خو ره د سر راه بیله تا بمره. ^{۲۰} دمزو غیت موسی د دنیا آمد. او د نظر خدا یگ نلغه نوربند بود و فقط سه ماه د خانه آته خو پرورش شد. ^{۲۱} وختیکه اونا او ره د برو ابشت، دختر فرعون او ره از اونجی گرفت و مثل اولاد خود خو تربیه کد. ^{۲۲} موسی د مطابق تمام علم-و فرهنگ مصریا تربیه شد و د گفتار و کردار قوی بود.

^{۲۳} وختیکه او چل ساله شد، یگ روز د دل شی گشت که د دیدون برارای خو، یعنی بنی اسرائیل بوره. ^{۲۴} اوخته او رفت و دید که قد یکی امزو اسرائیلی ها بدرفتاری موشه. پس موسی د دفاع امزو نفر اسرائیلی باله شده نفر مصری ره گشت. ^{۲۵} موسی فکر کد که برارای اسرائیلی شی موفامه که خدا او ره بلده نجات ازوا ری کده، مگم اونا نموفامید. ^{۲۶} روز دیگه شی دو نفر اسرائیلی ره د حال جنگ دید و کوشش کد که اونا ره آشتی بدیه، اوخته دزوا گفت: 'او آلیگو، شمو قد یگدیگه خو برار استید؛ چرا د بین خو جنگ-و-جنگال مونیید؟' ^{۲۷} لیکن امو نفر که قد هم تبار خو بدی مود، موسی ره پس تیله دده گفت: 'تو ره کی د سر ازمو حاکم و قاضی تعیین کده؟' ^{۲۸} آیا میخاهی که مره ام رقم امزو مصری آلی بکشی که دیروز کشتی؟' ^{۲۹} اوخته موسی بخاطر امزی توره دوتا کده بحیث بیگنه د سرزمین مدیان جای-د-جای شد و د اونجی صاحب دو باچه شد.

^{۳۰} چل سال بعد یگ ملایکه د بیابونی که نزدیک کوه سینا بود، د آنگه آتش از یگ بوته د موسی ظاهر شد. ^{۳۱} موسی از دیدون امزی منظره تعجب کد. وختی نزدیک رفت که اونجی ره توخ کنه، آواز خداوند آمده گفت: ^{۳۲} 'ما خدای بابه کلونای تو استم، خدای ابراهیم، اسحاق و یعقوب.' موسی از ترس د لرزه آمد و جرات نکد که سون بوته توخ کنه. ^{۳۳} اوخته خداوند دزو گفت: 'کوشره خو ره از پای خو بر کو، چون امی جای که تو د بله شی ایسته یی، زمین مقدس آسته. ^{۳۴} ما رنج-و-غم قوم خو ره که د مصر آسته دیدیم و ناله های ازوا ره شنیدیم و آمدیم تا که اونا ره نجات بدم. آلی بیه که تو ره د مصر ری کنم.' ^{۳۵} امو موسی که بنی اسرائیل او ره رد کد و دزشی گفتد 'تو ره کی د سر ازمو حاکم و قاضی تعیین کده؟' امو موسی ره خدا د وسیله ملایکه که د بوته دز شی ظاهر شدد بحیث حاکم و نجات دهنده بلده ازوا ری کد. ^{۳۶} امو آدم بود که اونا ره از مصر برو آورد و چیزای عجیب و معجزه ها ره د مصر و د دریای سرخ و بلده چل سال د بیابو انجام دد. ^{۳۷} ای امو موسی بود که د بنی اسرائیل گفت: 'خدا از مینکل برارون خودون شمو یگ پیغمبر ره که رقم ازمه آسته، بلده شمو ری مکنه.' ^{۳۸} او امو کسی بود که قد جماعت بنی اسرائیل د بیابو حضور دشت و ملایکه د کوه سینا قد ازو و قد بابه کلونای مو توره گفت و او کلام زندگی بخش ره گرفت تا دز مو پرسنه. ^{۳۹} مگم بابه کلونای مو نخاست که از آید شی شنه، بلکه او ره رد کد و د دل خو آرزو دشت که پس د مصر بوره. ^{۴۰} اونا د هارون گفت: 'بلده ازمو خدایونی جور کو که پیش پیش مو بوره،

چُونِ مو نَمِيدَنِي كِه دَ سِرِ امزُو مُوسَاي كِه مو رِه اَز سِرزمينِ مِصرِ بَرُو اُورده، چيز خيل اَمده. ^{۴۱} و دَمزُو روزا اونا يگ بُت دَ شَكَلِ گوسله جور كده بَلدِه شِي قُرْبَانِي كد و بَلدِه چيزِي كِه كارِ دِستاي ازوا بُوَد، جشنِ گِرِفَت. ^{۴۲} مگم خُدا ازوا رُوِي گِرودو شُدِه اونا رِه دَ حَالِ خودون شِي اِبِشت تا لَشَكِرِ اَسْمو رِه پَرَسْتِش كُنِه. اَمو رَقْم كِه دَ كِتَابِ اَنبِيَا نَوِشْتِه شُدِه:

اَيِ خانوارِ اِسْرَائِيل، دَ دُورونِ چَل سال كِه دَ بِيابو بُوْدِيد،

اَيَا شُمُو قُرْبَانِي ها و هَدِيه ها بَلدِه مه تَقْدِيم كَدِيد؟

نَه، بَلَكِه شُمُو جايگاهِ مَوْلِك و سِتارِه خُدَايِ خُو رِفان رِه قَدِ خُو بُرْدِيد ^{۴۳}

يَعْنِي بُتِ هاِي رِه كِه بَلدِه پَرَسْتِش كَدُو جور كده بُوْدِيد.

امزِي خَاطِر ما شُمُو رِه دَ اُو طَرَفِ شَارِ بَابِلِ پورته مُونُم.

^{۴۴} جايگاهِ صَنْدُوقِ شَهَادَتِ قَدِ بابه كلوناي مو دَ بِيابو بُوَد. اَمو جايگاهِ رِه مُوسِي دَ اَمْرِ خُدَا دَ مُطَابِقِ نَمُونِه كِه دِيدِد، جور كُدُد. ^{۴۵} اَمو جايگاهِ دَ بابه كلوناي مو رَسِيد و اونا اُو رِه قَدِ يوشع دَ سِرزمينِ وعده شُدِه اُورِد، دَ سِرزمينِ مِلَّتِ هاِي كِه خُدَا اونا رِه اَز پيشِ رُوِي بابه كلوناي مو هِي كَد. و اَمو جايگاهِ تا زَمَانِ داوود دَ اُونجِي مَنَد. ^{۴۶} خُدَا اَز داوودِ خُوش شِي اَمَد و داوودِ دَرخاست كَد كِه دَزْشِي اِجازِه بَدِيه تا بَلدِه خُدَايِ يَعْقُوبِ يگ جايگاهِ پِيْدا كُنِه. ^{۴۷} مگم سُلَيْمَانِ اَمو كَسِ بُوَد كِه بَلدِه شِي خانِه اَباد كَد. ^{۴۸} و لِيكِنِ خُدَايِ مُتَعَالِ دَ خانِه هاِي جور شُدِه دِستِ اِنْسَانِ زَنْدِگِي نَمُو كُنِه. اَمو رَقْمِيكِه پِيغْمبرِ نَوِشْتِه كده:

^{۴۹} خُدَاوندِ مَوگِه:

”اَسْمو تَخْتِ مه اَسْتِه و زَمِي تِي پِيِي مه.

چِي رَقْمِ خانِه بَلدِه مه اَباد مُونِيد يا چِي رَقْمِ جاي بَلدِه اِسْتِراحتِ مه؟

^{۵۰} اَيَا پِگِ امزِيَا رِه دِستِ خودِ مه جور نَكده؟”

^{۵۱} آی مردُمای سرکش که دلِ ها و گوشای شُمو ناختنه آسته! شُمو همیشه رقمِ بابه کلونای خُو قد روحِ اَلْقُدس مُخالفتِ مُونید. ^{۵۲} کَدَم پیغمبر بُوده که از دِسْتِ بابه کلونای شُمو آزار-و-اَدِیت نَدیده بشه؟ اونا کسای ره که دَ باره اَمَدون امزُو شخصِ عادِلِ پیشگویِ مُوکد، کُشت. و دَ ای زمانِ شُمو مردُم دَ امزُو شخصِ خیانتِ کدِید و اُو ره دَ قتل رَسَنیدید. ^{۵۳} امچنان شُمو شریعتِ خُدا ره که دَ وسیله ملایکه ها حاصلِ کدِید، ازو اطاعتِ نکدِید.

^{۵۴} قد شِنیدونِ امزی تورا اونا غدرِ قار شد و دَ بله اِستیفان دندو خبیِ مُوکد. ^{۵۵} مگم اِستیفان پُر از روحِ اَلْقُدس، رُو خُو ره سونِ آسمو کده جلالِ خُدا و عیسی ره که دَ دِسْتِ راستِ خُدا ایسته بُو، دید ^{۵۶} و گُفت: ”توخ کُنید، آسمو واز شُده و «باچه انسان» ره که دَ دِسْتِ راستِ خُدا ایسته یه، مینگرم.“

^{۵۷} دَ اُو غیتِ اونا دَ آوازِ بلندِ چیغ زده گوشای خُو ره بند کد و پگ شی یگدست شُده دَ سرِ ازو حمله کد ^{۵۸} و اُو ره از شار بُر کده سنگسار کد. کسای که دَ ضدِ اِستیفان شَاهدی دَد، چپنِ های خُو ره دَ پیشِ پایِ یگ جوانِ دَ نامِ شائول اِیشت.

^{۵۹} دَ حالیکه اونا اِستیفان ره سنگسار مُوکد، اُو دُعا کده گُفت: ”یا مولا عیسی، روحِ مره قبول کو.“ ^{۶۰} پس اُو زانو زَد و دَ آوازِ بلندِ چیغ زده گُفت: ”آی خُداوند، ای گناه ره دَ حسابِ امزیا نگیر!“ وختیکه ای گپ ره گُفت دمِ شی بُر شُد.

۸ و شائول دَ قتلِ اِستیفان رضایتِ دده بُو.

دَمزُو روزِ آزار-و-اَدِیتِ سخت دَ خِلافِ جماعتِ ایماندارای اورشلیم شروع شُد و تمامِ ایماندارا بَعیر از رَسولای عیسی مسیح دَ منطقه های یهودیه و سامیره تیت پَرَک شُد. ^۲ چند نفر از مردای پرهیزگار-و-خُدا ترس چناره اِستیفان ره خاک کد و بلده شی ماتمِ کُته گِرِفت. ^۳ مگم شائول جماعتِ ایماندارا ره سخت عذابِ مُوکد و خانه دَ خانه گشته، خاتونو و مردا ره کشیده دَ بندی خانه پورته مُوکد.

رَسیدونِ خوشخبری دَ مردُمِ سامیره

^۴ پس ایماندارای که تیت پَرَک شُده بُو، دَ هر جای که مورفت کلام ره تعلیم میدد. ^۵ فیلیپس دَ شارِ سامیره رفت و نجاتِ عیسی مسیح ره دَ مردُمِ اُنجی اعلان کد. ^۶ وختیکه مردُمِ تورای فیلیپس ره شِنید و مُعجزه های ره که اُو

انجام میدد هوش کد، پگ شی د دقت د تورای شی توجّه کد،^۷ چون جنیات از جانِ غدر کسای که جندی بود، د آواز بلند چیغ زده بر شد و خیلی آدمای شل و لنگ شفا پیدا کد.^۸ ازی خاطر خوشی کته د او شار پیدا شد.

^۹ د اونجی یگ آدم د نام شمعون بود که از وختای گاه د امزو شار جاوگری موكد و مردم سامره ره د خیرت اندختد و خود ره آدم بزرگ نشو میدد.^{۱۰} پگ مردم سامره از ریزه گریفته تا کته دزو گوش میدد و موگفت: "ای آدم نمونه قدرت امزو خدای آسته که قدرت بزرگ نام دره."^{۱۱} اونا دزو سخت توجّه دشت، چون غدر وخت موشد که اونا ره قد جاوگری خو د خیرت اندخته بود.^{۱۲} مگم وختی اونا د خوشخبری فیلیپس که او د باره پادشاهی خدا و نام عیسی مسیح اعلان کد ایمان آورد، مردا و خاتونوی ازوا غسل تعمید گرفت.^{۱۳} حتی خود شمعون ام ایمان آورد و غسل تعمید گرفت و بعد ازو قد فیلیپس مند و از دیدون معجزه ها و کارای پر قدرت که انجام دده موشد خیرو مند.

^{۱۴} وختیکه رسولا د اورشلیم شنید که مردم سامره کلام خدا ره قبول کده، اونا پترس و یوحنا ره پیش ازوا ریی کد. ^{۱۵} اونا که د اونجی رسید، بلده ایماندارا دعا کد تا روح القدس ره حاصل کنه،^{۱۶} چراکه روح القدس تا او غیت د هیچ کدم ازوا نازل نشد و اونا فقط د نام مولا عیسی غسل تعمید گریفته بود و بس.^{۱۷} پس پترس و یوحنا دستای خو ره د بله ازوا ایش و اونا ام روح القدس ره حاصل کد.^{۱۸} وختی شمعون دید که قد ایشتون دستای رسولا روح القدس بخشیده موشه، او د پیش ازوا پیسه آورده^{۱۹} گفت: "ای قدرت ره دز مه ام بدید، تا د بله هرکسی که ما دست بیلم او روح القدس ره حاصل کنه."^{۲۰} پترس د جواب شی گفت: "پیسه تو قد خود تو قتی نابود شه، چون تو فکر کدی که بخشش-و نعمت خدا د پیسه خریده موشه!^{۲۱} تو دزی باره هیچ حصه و تقسیم ندی، چراکه دل تو د حضور خدا راست نیبه.^{۲۲} پس، ازی شرارت خو توبه کو و از خدا درخاست کو تا شاید امی نیت ناپاک دل تو بخشیده شه،^{۲۳} چون ما مینگرم که تو د تلخی حسادت و د چنگ گناه گرفتار آستی."^{۲۴} شمعون د جواب شی گفت: "شمو بلده مه د پیش خداوند دعا کنید تا چیزای ره که د باره مه گفتید د بله مه نیه."^{۲۵} پس پترس و یوحنا بعد از شهادی ددو و گفتون کلام مولا عیسی، ازونجی پس طرف اورشلیم ریی شد و د بین راه د غدر آغیلای سامره خوشخبری ره اعلان کد.

فیلیپس و حبشی

^{۲۶} اوخته یگ ملایکه خداوند د فیلیپس گفت: "باله شو و سون جنوب بورو، د امزو راه بیابونی که از اورشلیم طرف منطقه غزه موره."^{۲۷} پس او باله شده ریی شد. دمزو راه یگ آدم ایتویپای که خدمتگار دربار کندا که ملکه ایتویپا

بود، سفر مُوکد؛ او یگ شخصِ قُدرتمندِ و مسئولِ تمامِ خزانهِ های کُندا که بود. او بلدهِ عبادتِ دَ اورُشَلیمِ اَمَدُ ^{۲۸} و پس سُونِ وطنِ خُو مورفت. او دَ گاډی خُو ششسته کتابِ اِشعیا نَبی ره خنده ریی بود. ^{۲۹} دَ امزُو عَیتِ روحِ اَلقُدسِ دَ فیلپسِ کُفت: "دَ نزدیکِ امزُو گاډی بورُو و خود ره دَزُو بچسپن." ^{۳۰} پس فیلپسِ دَویده نزدیک رفت و شنید که از کتابِ اِشعیا نَبی میخانه. اوخته از شی پُرسان کد: "آیا چیزی ره که میخانی موفامی؟" ^{۳۱} او دَ جواب شی کُفت: "چطور میتنم بفامم، اگه کس مره راهنمایی نکنه؟" اوخته او از فیلپسِ خواهش کد که دَ گاډی سوار شنه و دَ پالوی شی بشینه. ^{۳۲} جای ره که از کتابِ مَقَدَسِ میخاند، اینی بود:

"او رقمِ گوسپو آلی دَ کُشتارگاهِ برده شد

و رقمِ باره که دَ پیشِ مالکلگرِ چپِ میشینه،

او دانِ خُو ره واز نکد و چپِ ششت.

^{۳۳} او حقیرِ حسابِ شد و حقِ ازُو از شی گرفته شد.

کی میتنه از نسلِ ازُو توره بگیه،

چراکه زندگی شی از رُوی زمی گرفته شد."

^{۳۴} خدمتگارِ دربارِ از فیلپسِ پُرسان کد: "لطفاً دَز مه بگی که امی چیزی ره پیغمبرِ دَ باره خود خُو کُفته یا دَ باره کُدم کسِ دیگه؟" ^{۳۵} اوخته فیلپسِ دانِ خُو ره واز کد و امزُو جای کتابِ مَقَدَسِ شروع کده خوشخبری دَ باره عیسیِ ره دَزُو کُفت. ^{۳۶} پس دَ حالیکه اونا دَ راه ریی بود دَ یگ نُوَرِ او رسید و خدمتگارِ دربارِ کُفت: "اینه، دَ اینجی او آسته. آیا ما نمیتنم غُسلِ تعمیدِ بگیرم؟" ^{۳۷} [فیلپسِ کُفت: "اگه قد تمامِ دلِ ایمانِ بیری هیچ مانعی وجود ندره." او جواب دد: "ما ایمانِ دَرُم که عیسیِ باچه خُدا آسته." ^{۳۸} پس خدمتگارِ دربارِ امر کد که گاډی ره ایسته کنه. اوخته هر دُوی شی یعنی فیلپسِ و خدمتگارِ دربارِ دَ مَنه او رفت و فیلپسِ او ره غُسلِ تعمید دد. ^{۳۹} وختیکه اونا از او بُرُ شد، اولغتله روحِ خُداوندِ فیلپسِ ره غیب کد و خدمتگارِ دربارِ دیگه او ره هوش نکد، و لے قد خوشی کلو دَ راهِ خُو رفت. ^{۴۰} مگم فیلپسِ دَ شارِ اشدود دیده شد و دَ بینِ راه دَ هر شاری که میرسید دَ مردُمِ خوشخبری میدد تا ای که دَ شارِ قیصریه رسید.

۹ دَمَزُو غَيْتِ شائول هِنوز پيروای مولا عیسیٰ ره تهدید مُوکد که اونا ره مُوکشه. اُو دِ دیرِ پیشوای بزرگ رفته اَزُو دِ سرِ تمامِ عبادتِ خانه های شارِ دَمِشَقِ خطِ طلبِ کد تا پيروای راهِ مولا عیسیٰ ره که دِ اُونجی پیدا موشد، چی مَرَد، چی خاتو، دستگیرِ کده دِ اورشلیم بیره. ^۳ دِ حالیکه شائول مورفت و دِ دَمِشَقِ نزدیک موشد، اولغتله یگ نُور از آسمو دِ گِردِ شی بَلَقده کد. ^۴ اُو دِ زمی اُفتد و یگ آواز ره شنید که دَزُو گُفت: "شائول، شائول، چرا مَره آزار-و-اَذیتِ مُوکنی؟" ^۵ اُو پُرسان کد: "صاحب، تُو کی اُستی؟" جواب اَمَد: "ما عیسیٰ اَسْتُم، اَمُو که تُو اُو ره آزار-و-اَذیتِ مُوکنی. ^۶ آلی باله شو و دِ شار بورو. دِ اُونجی دَز تُو گُفته موشه که چی باید بکُنی."

^۷ همسفرای شائول مَو شُدِه خيرو مَنَد، چراکه اونا آواز ره میشنید، مگم هیچ کس ره نمیدید. ^۸ وختیکه شائول از زمی باله شد، اُو چیمای خُو ره واز کد، مگم هیچ چیز ره نمیدید. پس همسفرای شی از دِستِ اَزُو گرفت و اُو ره کوتل کده دِ دَمِشَقِ بُرد. ^۹ بلده سه روز چیمای اَزُو دید نَدشت و اُو نه چیزی خورد و نه ام وُچی کد. ^{۱۰} دِ دَمِشَقِ یگ پيرو عیسیٰ دِ نامِ حنایا زندگی مُوکد. مولا عیسیٰ دِ خاو دَز شی ظاهر شده گُفت: "آی حنایا." حنایا دِ جواب شی گُفت: "اَمَر کُو، یا مولا." ^{۱۱} و مولا دَزُو گُفت: "باله شو، دِ کُوچه بورو که نام شی «سیده» آسته و دِ خانه یهودا کسی ره دِ نامِ شائول از شارِ طرسوس پُرسان کُو. امی آلی اُو مَشغُولِ دُعا آسته ^{۱۲} و اُو دِ خاو خُو دیده که یگ نفر دِ نامِ حنایا مییه و دِستِ خُو ره دِ بَلِه اَزُو میله تا اُو دُوباره پینا شنه. ^{۱۳} حنایا گُفت: "یا مولا، ما از عَدَر کسا شنیدیم که ای آدم دِ سرِ مُقَدَّسینِ اَز تُو دِ اورشلیم کَلو ظلم کده. ^{۱۴} و آلی از طرفِ پیشوایونِ عالی مقامِ اختیار پیدا کده دِ اینجی آمده تا تمام کسای که نام تُو ره بگیریه، اونا ره دستگیر کنه." ^{۱۵} مگم مولا دَزُو گُفت: "خیره، بورو، چراکه ما اُو ره اِنْتِخابِ کدیم تا یگ وسیله جور شنه و پیغام مَره دِ مَرْدِمِ غَیرِ یهود و دِ پادشایو و ام دِ بنی اسرائیل برسنه. ^{۱۶} ما دَزُو نشو میدیم که بلده نام مه چیقس باید رنج-و-زحمت بکشه."

^{۱۷} اوخته حنایا رفته دِ خانه یهودا داخل شد و دِستِ خُو ره دِ بَلِه شائول ایشته گُفت: "شائول برار، وختیکه تُو ایسو میمدی مولا عیسیٰ دِ بینِ راه دَز تُو ظاهر شد. اُو مَره ریبی کده تاکه تُو دُوباره پینا شنی و از روح اَلْقُدس پُر شنی." ^{۱۸} دِ اَمَزُو لَحظه یگو چیز رقم پرده آلی از چیمای شائول تاه پَرید و اُو دُوباره پینا شد. اوخته اُو باله شُدِه غُسلِ تعمید گرفت. ^{۱۹} بعد اَزُو اُو نان خورده قُوتِ گرفت و بلده چند روز قد پيروای عیسیٰ مسیح دِ دَمِشَقِ مَند. ^{۲۰} اُو فوراً دِ عبادتِ خانه های یهودیا رفت و وَعظِ کد که عیسیٰ واقِعاً باچه خُدا آسته. ^{۲۱} کسای که تورای اَزُو ره میشنید مَو شُدِه خيرو مومند و مَوگُفت: "آیا ای اَمُو کسی نییه که دِ اورشلیم کسای ره که نام عیسیٰ ره میگریفت، تباه مُوکد؟"

و آلی ام د اینجی نَمده تا اونا ره دستگیر کده د پیش پیشوایونِ عالی مقام بیره؟^{۲۲} مگم شائول قُدرتِ بیان شی روز د روز کلو موشد و قد دلایلای زیاد یهودیای دَمشق ره بند اندخته ثبوت مُوکد که عیسی امو مسیح وعده شُدده آسته.^{۲۳} بعد از چند وخت یهودیا نقشه کشید که او ره بکُشه.^{۲۴} ولے شائول از نقشه ازوا خبر شد. اونا د درگه های شار شاو و روز پیره مُوکد تاکه او ره گِرِفته از بین بیره.^{۲۵} لیکن یارای شی او ره شاو د مَنه یگ سَبَد ایشته از دیوال شار تاه کد.^{۲۶} وختیکه شائول د اورشلیم رسید، او میخواست که قد دیگه یارا یگجای شنه، مگم پگ ازوا ازو ترس خورد، چُون باور نَموکد که او واقعا پیرو عیسی شُدده بشه.^{۲۷} لیکن برنابا او ره گِرِفته د پیش رسولا بُرد و بلده ازوا نقل کد که چطور او د راه دَمشق مولا عیسی ره دیده و مولا چطور قد ازو توره گُفته و او د چی دلیری د نام عیسی توره گُفته.^{۲۸} اوخته شائول قد ازوا یگجای شد و د اورشلیم رفت و آمد دشت و د دلاوری د نام مولا عیسی وَعظ مُوکد.^{۲۹} او قد یهودیای یونانی زیو بحث و گُفتگوی مُوکد، مگم اونا د تلاش کُشتون شی بُود.^{۳۰} وختیکه ایماندارا خبر شد، اونا او ره د شار قیصریه بُرد و از اونجی د شار طرسوس ریی کد.

^{۳۱} پس جماعتِ ایماندارا د سرتاسرِ یهودیه، جلیلیه و سامره صلح-و-آرامش پیدا کد. اونا د ایمان خُو قوی شُدده د خُداترسی زندگی مُوکد و د کومکِ روح اَلقدس تعدادِ ازوا کلو شُدده مورفت.

سَفَرِ پِترُس

^{۳۲} پِترُس د تمام منطقه ها سفر مُوکد و او د پیش مُقَدَسینی که د شار لِدّه زندگی مُوکد ام آمد.^{۳۳} د اونجی او یگ آدم ره د نام اینیاس دید که او مَدَتِ هشت سال فَلیح و د جاگه اُفتده بُود.^{۳۴} پِترُس دَزُو گُفت: ”اینیاس، عیسی مسیح تُو ره شفا میدیه. باله شو، جاگه خُو ره جَم کُو.“ و او دِستی از جاگه خُو باله شد.^{۳۵} از دیدون اینیاس تمام مردُمای شار لِدّه و منطقه شارون سون مولا عیسی رُوی اُورد.

^{۳۶} د شار یافا یگ خاتونِ ایماندار د نام طَبیبتا بُود که د زیونِ یونانی او ره دورکاس یعنی ”آهو“ مُوگفت. او خاتو غدر نیکوکار بُود و هر غیت خیرات میدد.^{۳۷} د امزُو روزا طَبیبتا ناجور شُدده مُرد و جَسَد شی ره غُسل دده د یگ باله‌خانه ایشته.^{۳۸} ازی که شار لِدّه د نزدیکِ شار یافا بُود، پیروای عیسی د یافا شنید که پِترُس د شار لِدّه آسته. پس اونا دو نفر ره ریی کد تا ازو خواهش کنه و بگه که هر چی زودتر د پیش ازمو بییه.^{۳۹} اوخته پِترُس باله شُدده قد ازوا ریی شد. وختیکه د اونجی رسید او ره دَمزُو باله‌خانه بُرد. د اونجی تمام خاتونوی بیوه چخرا کده د گِردِ پِترُس جَم شد و بیرونا و دیگه کالای ره که دورکاس د دورونی که قد ازوا بُود دوختد، دَزُو نشو میدد.^{۴۰} مگم پِترُس پگ ازوا ره از اُتاق بُر کد و زانو زده دُعا کد و رُوی خُو ره سون جنازه کده گُفت: ”طَبیبتا، باله شو.“ اوخته او چیمای

خو ره واز کد و امی که پترس ره دید، رُست شُدِه شِشت.^{۴۱} پترس از دِست شی گِرِفته او ره دَ سر پای شی ایسته کد و بعد ازو مُقَدَّسین و خاتونوی بیوه ره کوی کده او ره زنده دزوا تسلیم کد.^{۴۲} ای خبر دَ سراسرِ یافا تیت شُد و غدر نفا دَ مولا عیسی ایمان اورد.^{۴۳} دَ حینِ زمانِ پترس بلده روزای کلو دَ یافا قد شمعون چرمگر مند.

صاحبِ منصبِ رومی پیر و عیسی مسیح موشه

۱۰ دَ شارِ قیصریه یگ آدم دَ نامِ کرنیلیوس زندگی مُوکد که یکی از قومندانای فرقه رومی دَ نامِ فرقه ایتالیایی بُود.^۴ او قد تمامِ خانوارِ خو پرهیزگار و خداترس بُود و دَ مردُم کلو خیرات دده هر وخت دَ پیشگاهِ خدا دُعا مُوکد.^۳ او یگ روز نزدیکِ ساعتِ نهمِ روز، دَ عالمِ خاو یگ ملایکه خدا ره برَملا دید که پیش شی آمده گُفت: "ای کرنیلیوس." "کرنیلیوس قد ترس-ولرز سون ازو توخ کده گُفت: "چی امر آسته، صاحب؟" او دَ جواب شی گُفت: "دُعا ها و خیرات تو دَ حضورِ خدا دَ عالمِ باله دَ عنوانِ یادآوری رسیده. آلی چند نفر ره دَ شارِ یافا پُشتِ شمعون که مشهور دَ پترس آسته ریی گو.^۵ او دَ پیشِ شمعون چرمگر که خانه شی دَ لبِ دریا آسته، مهمویه." وختی امو ملایکه که قد ازو توره موگفت غیب شُد، کرنیلیوس دُو نفر از خدمتگاری خو ره قد یگ عسکرِ پرهیزگار که از جُمله حاضرِ باشای شی بُود، کوی کد^۶ و تمامِ چیزا ره دزوا بیان کده اونا ره دَ یافا ریی کد.

۹ روزِ دیگه شی دَ حالیکه اونا سفرِ مُوکد و دَ شارِ نزدیکِ مُوشد، پترس ساعتِ ششم دَ بله بامِ خانه بُر شُد تا دُعا کنه.^{۱۰} او گُشنه شُد و میخواست که یگو چیزِ بُخوره. مگم دَ حالیکه نان تیار مُوشد، دَ بله ازو خاو آمد.^{۱۱} اوخته او دید که آسمو واز شُد و یگ چیزِ رقمِ دسترخونِ کنه که از چار شنگ شی گِرِفته شُد تا شُد دَ بله زمی آمد.^{۱۲} دَ منیه ازو هر رقم چارپایا و خزندگونِ زمی و پرندگونِ هوا موجود بُود.^{۱۳} اوخته او یگ آواز ره شنید که گُفت: "ای پترس باله شو، حلالِ گو و بُخور." "مگم پترس گُفت: "نه خدائدا، چون ما هرگز چیزای ناپاک و حرام ره نَخوردیم."^{۱۵} دفعه دُوم امو آواز دزشی گُفت: "چیزی ره که خدا پاک جور کده، تو او ره حرام نگی." "ای واقعه سیه دفعه تکرار شُد و امو دسترخو یگ دمِ پس دَ آسمو بُرده شُد.

۱۷ دَ حالیکه پترس دَ باره معنای امرو خاو که دیدد چورت میزد، نفرای ره که کرنیلیوس ریی کده بُود خانه شمعون چرمگر ره پالیده دَ دانِ درگه شی رسید.^{۱۸} اونا کوی کده پُسان کد: "آیا شمعون مشهور دَ پترس دَ امینجی مهمویه؟" "دَ حالیکه پترس هنوز دَ باره خاو چورت میزد، روحِ اَلْقُدس دزُو گُفت: "اونه، سیه نفر تو ره طلب مونه."^{۲۰} باله شو، تا بورو و از رفتو قد ازوا دل-و-نادل نشو، چراکه ما اونا ره ریی کدیم."^{۲۱} پترس تا شُد دَ پیش امرو

نفر رفت و گُفت: "ما امو کس اَسْتُم که شُمو موبالید. شُمو از چی خاطر دَ اینجی اَمدید؟" ^{۲۲} اونا دَ جواب شی گُفت: "گرنیلیوس قومندان رومی که یگ آدم نیکوکار و خداترس و دَ بین تمام قوم یهود مُحترم اَسته، مو ره ری کده. چُون یگ ملایکه مُقدّس دَزُو هِدایت دده که پُشت ازتو نفر ری کنه تاکه تُو دَ خانه ازو بیی و او تورای تُو ره بَشَنوه." ^{۲۳} اوخته پترس اونا ره دعوت کده دَمزُو خانه مهمو کد.

صباح شی قد ازوا سون قیصریه ری شد و چند نفر از برارای ایماندار یافا ام قد ازو قتی رفت ^{۲۴} و اونا روز دیگه شی دَ قیصریه رسید. گرنیلیوس قوما و دوستای نزدیک خُو ره کوی کده بود و پگ شی چیم دَ راه ازوا بود. ^{۲۵} وختیکه پترس دَ منیه خانه رفت، گرنیلیوس قد شی روی دَ روی شد و خود ره دَ بله پای شی اندخته او ره پرستش کد. ^{۲۶} مگم پترس او ره باله کد و گُفت: "ایسته شو، ما خود مه ام یگ انسان اَسْتُم." ^{۲۷} اوخته پترس قد ازو توره گُفته داخل رفت و دید که دَ اونجی کلو نفر جم اَسته. ^{۲۸} پترس دَزوا گُفت: "خودون شُمو میدنید که بلده شخص یهودی روا نییه که قد غیر یهودی شِشت-و-برخاست کنه. مگم خُدا دَ خاو دز مه نشو دد که هیچ کس ره باید ناپاک یا نجس نگییم." ^{۲۹} امزی خاطر وختیکه شُمو پُشت مه نفر ری کدید، ما بے چُون-و-چرا اَمدم. آکو بگید که بلده چیز خیل مره طلب کدید؟" ^{۳۰} گرنیلیوس دَ جواب شی گُفت: "چار روز پیش دَ امزی ساعت، ساعت نهم ما دَ خانه خُو دَرُو دُعا موكدم که اولغتله یگ آدم قد کلائی نورانی روی دَ روی مه ایسته شده ^{۳۱} دز مه گُفت: 'ای گرنیلیوس، دُعا تُو شنیده شده و خیرات تُو دَ حضور خُدا یادآوری شده. ^{۳۲} آلی چند نفر ره دَ یافا ری کو و شمعون ره که مشهور دَ پترس اَسته کوی کو که دَ اینجی بییه. او دَ خانه شمعون چرمگر که دَ لب دریا اَسته مهمو یه.' ^{۳۳} پس فوری دَ پُشت تُو نفر ری کدم و تُو لطف کده امدی. آلی پگ مو دَ حضور خُدا جم شدی تا تمام چیزای ره که خُداوند دز تُو گُفته، مو بَشَنوی."

^{۳۴} اوخته پترس دان خُو ره واز کد و گُفت: "ما واقعا پي بُردم که خُدا سپاه اِسپی جدا نموکنه، ^{۳۵} بلکه از هر ملت هر کسی که از خُدا بترسه و کار نیک کنه، دَ پیش ازو قبول موشه. ^{۳۶} شُمو از کلامی که خُدا دَ بنی اسرائیل ری کده باخبر اَسْتید، یعنی از خوشخبری صلح-و-آرامش که دَ وسیله عیسی مسیح اعلان شد. او مولای پگ اَسته. ^{۳۷} شُمو از تورای که دَ سراسر منطقه یهودیه واقع شده خبر درید، از تورای که از منطقه جلیلیه شروع شد، بعد ازی که یحیی دَ مردم اعلان کد که غسل تعمیم بگیره. ^{۳۸} و ام شُمو میدنید که چطور خُدا عیسی ناصری ره قد روح اَلقُدس و قُدرت مسیح تعیین کد و چطور عیسی دَ چارطرف رفته کار نیک کد و تمام کسای ره که دَ زیر شِکنجه ایلیم بود شفا دد، چُون خُدا قد ازو بود. ^{۳۹} مو شاهد تمام کارای اَسْتی که او دَ مُلک یهودیه و دَ شار اورشلیم انجام دد. اونا او ره دَ روی صلیب میخکوب کده کُشت، ^{۴۰} ولی دَ روز سوم خُدا او ره زنده کد و دَ مردم ظاهر کد.

^{۴۱} مگم نه د پگ مردم، بلکه فقط د شاهی که از گاه خدا اونا ره انتخاب کده بود، یعنی دز مو که بعد از دوباره زنده شدون شی از مرده ها قد ازو خوردی و وچی کدی. ^{۴۲} و او دز مو وظیفه دد که د مردم موعظه کنی و شاهی بدی که او امو آسته که خدا او ره قاضی زنده ها و مرده ها تعیین کده ^{۴۳} و د باره ازو تمام پیغمبرا شاهی دده که هر کسی که دزو ایمان بیره، گناهای شی د نام ازو بخشیده موشه.

^{۴۴} تورای پترس هنوز خلاص نشده بود که روح القدس د تمام کسای که پیغام ره شنید، نازل شد. ^{۴۵} ایماندارای یهودی که قد پترس آمده بود خیرو مند، چراکه نعمت روح القدس حتی د غیر یهودیا ام دده شد، ^{۴۶} چون اونا میبینید که امی غیر یهودیا د زبونای مختلف خدا ره ستایش مود. اوخته پترس گفت: ^{۴۷} "آیا کسی میتنه امی نفرار ره از گرفتون غسل تعمید د آو منع کنه، امی کسای ره که رقم ازمو آلی روح القدس ره حاصل کده؟" ^{۴۸} پس پترس امر کد که اونا د نام عیسی مسیح غسل تعمید دده شنه. اوخته اونا از پترس خواهش کد که چند روز دیگه قد ازوا بمنه.

پترس دوباره د اورشلیم موره

۱۱ رسولا و دیگه برارای ایماندار که د تمام منطقه یهودیه بود، شنید که غیر یهودیا ام کلام خدا ره قبول کده. ^۲ وختیکه پترس د اورشلیم رفت، ایماندارای ختنه شده، د بله ازو اعتراض کده ^۳ گفت: "تو چرا د مینکل مردای ناخنه رفتی و قد ازوا نان خوردی؟" ^۴ اوخته پترس قصه ره شروع کده د تفصیل دزوا بیان کد و گفت: ^۵ "یگ روز د شار یافا مشغول دعا بودم و د عالم خاو دیدم که یگ چیز رقم دسترخون کته که از چار شنگ شی گرفته شده، از آسمو تاه آمد و د پیش ازمه رسید. ^۶ وختیکه خوب سون ازو توح کدم، دیدم که د منه شی چارپایای زمی، حیوانای درنده، خزندگو و پرندگون هوا موجود بود. ^۷ د اونجی یگ آواز ره شنیدم که موگفت: 'ای پترس باله شو، حلال کو و بخور.' ^۸ لیکن ما گفتیم: 'نه خداوندا، چون ما هرگز چیزای ناپاک یا حرام ره د دان خو نردیم.' ^۹ دفعه دوم امو آواز از آسمو آمده گفت: 'چیزی ره که خدا پاک جور کده، تو او ره حرام نگی.' ^{۱۰} ای واقعه سه دفعه تکرار شد و بعد ازو یگ چیزا دوباره د آسمو برده شد. ^{۱۱} دمزو غیت د خانه که ما مهمو بودم سه نفر رسید. اونا ره از شار قیصریه د پشت ازمه ربی کدد. ^{۱۲} روح القدس دز مه گفت که بدون چون-و-چرا قد ازوا بورم. امی شش برار ایماندار ام قد ازمه قتی رفت و مو د خانه امزو آدم داخل شدی. ^{۱۳} او بلده ازمو قصه کد که چطور ملایکه ره دید که د خانه شی ایسته شد و دزشی گفت: 'چند نفر ره د یافا ربی کو تا شمعون ره که مشهور د پترس آسته، کوی کنه. ^{۱۴} او دز تو یگ پیغام میره که تو و خانوار تو د وسیله ازو نجات پیدا مونیید.' ^{۱۵} امی که شروع د توره گفتو

کدم، روح القدس دزوا نازل شد، امو رقم که د شروع دز مو ام نازل شده بود. ^{۱۶} اوخته توره مولا د یاد مه آمد که گفته بود: 'یحییٰ قد او غسل تعمید میدد؛ مگم شمو قد روح القدس تعمید دده موشید.' ^{۱۷} پس اگه خدا دزوا نعمت روح القدس ره بخشیده، امو رقم که دز مو د وخت ایمان آوردو د مولا عیسیٰ مسیح بخشیدد، ما کی بودم که مانع کار خدا موشدم؟" ^{۱۸} وختیکه اونا ای چیزا ره شنید، پگ شی چپ مند و خدا ره ستایش کده گفت: "پس خدا د غیر یهودیا ام فرصت عطا کده تا توبه کنه و زندگی ابدی ره نصیب شنه."

ایماندارای شارِ انطاکیه

^{۱۹} ایماندارای که از خاطر آزار-و-اذیت بعد از مرگِ استیفان تیت پرک شد، تا منطقهٔ فنیقیه، جزیرهٔ قبرس و شارِ انطاکیه رفت و پیغامِ عیسیٰ مسیح ره بغیر از یهودیا د هیچ کس نگفت. ^{۲۰} مگم چند نفر از ایماندارای قبرس و شارِ قیروان د انطاکیه رفت و قد یونانیا توره گفته خوشخبری د باره مولا عیسیٰ ره دزوا رسند. ^{۲۱} و دستِ خداوند قد ازوا بود و تعدادِ کلو ایمان آورده پیروای مولا عیسیٰ جور شد. ^{۲۲} ای خبر د گوشِ جماعتِ ایماندارا د اورشلیم رسید و اونا برنابا ره د انطاکیه ربی کد. ^{۲۳} وختیکه برنابا د اونجی رسید و نتیجهٔ فیض-و-برکتِ خدا ره دید، او خوشحال شد و ایماندارا ره تشویق کد که از دل و جان د مولا وفادار بمنه، ^{۲۴} چون او یگ آدمِ مهربو و پُر از روح القدس و ایمان بود. پس غدرِ مردم د پیروای مولا عیسیٰ اضافه شد. ^{۲۵} بعد ازو برنابا د شارِ طرسوس رفت تا که شائول ره پیدا کنه. ^{۲۶} وختیکه او ره پیدا کد، او ره د انطاکیه آورد. پس یگ سالِ کامل هر دوی شی قد جماعتِ ایماندارا جم موشد و د غدرِ مردم تعلیم میدد. د انطاکیه بود که بلدهٔ اولین دفعه پیروای عیسیٰ ره «مسیحی» نام ایشت.

^{۲۷} دمزو وخت، چند نبی از اورشلیم د انطاکیه آمد. ^{۲۸} یکی ازوا که آگابوس نام دشت، باله شد و د وسیلهٔ روح القدس پیشگویی کد که یگ قحطی شدید د سراسر دنیا مییه. ای واقعه د دورون امپراطوری کلودیوس رخ دد. ^{۲۹} اوخته ایماندارا د بین خو فیصله کد که هر کس د اندازهٔ قدرت و توان خو د برارای ایماندار که د ملکِ یهودیه آسته کومک ربی کنه. ^{۳۰} اونا امی تصمیم خو ره عملی کد و کومکای خو ره از دستِ برنابا و شائول د بزرگای جماعتِ ایماندارا د اونجی ربی کد.

آزادی پترس از بندی خانه

^{۱۲} دمزو غیت هیرودیس پادشاه دست خو ره بلدهٔ آزار-و-اذیت د بله بعضی نفرای جماعتِ ایماندارا دراز کد.

^۲ او يعقوب برار يوحنا ره قد شمشير كُشت. ^۳ وختی هيروديس ديد كه ای كار يهوديا ره خوش كد، او د كارای خو ادامه دده پترس ره ام دستگیر كد. ای واقعه د روزای عید فطیر رخ دد. ^۴ بعد از دستگیر كدو او ره د بندی خانه اندخت و چار دل چار نفری ره د بله شی پیره دار مقرر كد. هيروديس قصد دشت كه بعد از عید صبح او ره د پیش مردم بیره تا محاکمه شنه. ^۵ مگم زمانی كه پترس د بندی خانه نگاه موشد، جماعت ایماندارا از تی دل د پیش خدا بلده شی دعا موكد.

^۶ شاو امزو صباح كه هيروديس ميخواست پترس ره د پیش مردم بیره، پترس د بندی خانه قد دو زنجیر بسته شده د بین دو عسکر خاو بود و پیره دارا ام د دم درگه بندی خانه پیره داری موكد. ^۷ اولعتله یگ ملایكه خداوند ظاهر شد و یگ نور مینه اتاق ره روشو كد. ملایكه د بغل پترس زده او ره بیدار كد و گفت: "زود باله شو." د امزو لحظه زنجیرا از دستای شی واز شده افتد. ^۸ اوخته ملایكه دزشی گفت: "كمر خو ره بسته كو و چیلی های خو ره پای كو." پترس امو رقم كد. ملایكه بسم دزو گفت: "پتوی خو ره د گرد خو بگیر و از رد مه بیه." ^۹ و پترس از اتاق بر شده از پشت ملایكه ربی شد، مگم او باور شی نمیمد كه كارای ملایكه حقیقت دشته بشه، بلکه فكر موكد كه خاو مینگره. ^{۱۰} اونا از پیره دار اول و دوم تیر شده د درگه آینی بندی خانه كه طرف شار واز موشد، رسید. امو درگه خود بخود بلده ازوا واز شد و اونا ازونجی بر شد. وختیكه اونا د آخر كوچه رسید، ملایكه یگ دم از پیش پترس غیب شد. ^{۱۱} اوخته پترس د خود آمده گفت: "آلی ما باور كدم كه خداوند ملایكه خو ره ربی كده و مره از چنگ هيروديس و از تمام چیزای كه مردم يهود د انتظار شی بود، خلاص كده." ^{۱۲} امی كه سر شی درك شد، او د خانه مریم آبه يوحنا كه مشهور د مرقس بود، رفت. د اونجی عذر مردم جم شدد و دعا موكد. ^{۱۳} وختیكه پترس درگه حولی ره تخ تخ كد، یگ كیبز د نام رودا آمد تا توخ كنه كه کی آسته. ^{۱۴} غیبیكه آواز پترس ره شنخت، د جای ازی كه درگه ره واز كنه، از خوشی كلو پس سون خانه خیز كد و د دیگر خبر دد كه "پترس د دان درگه ایسته یه!" ^{۱۵} لیكن اونا دزشی گفت: "تو دیونه شدی." مگم ازی كه او عذر شله شد كه راست موكبه، اونا گفت: "حتماً او ملایكه شی بشه." ^{۱۶} مگم پترس يكسره درگه ره تخ تخ موكد. وختیكه اونا درگه ره واز كد و دید كه پترس آسته، اونا كلو خيرو مند. ^{۱۷} پترس قد دست خو سون ازوا اشاره كد كه چپ شنه و بعد ازو بلده ازوا قصه كد كه چی رقم خداوند او ره از بندی خانه خلاص كده. او دزوا گفت: "يعقوب و ديگه برارون ایماندار ره ام امزی واقعه خبر كنید." بعد ازو پترس ازونجی بر شده د یگ جای دیگه رفت.

^{۱۸} صباح شی د بین عسكرا كنه غوغا افتد كه "پترس كجا شده؟" ^{۱۹} وختی هيروديس امر پالیدون ازو ره دد و او ره پیدا تنبست، او از پیره دارا تحقیق كده حكم اعدام ازوا ره صادر كد و خود هيروديس از منطقه يهودیه د شار

قیصریه رفت و د اونیجی مند.

مرگ هیرودیس پادشاه

^{۲۰} د امزو غیت هیرودیس د سر مردم شارای صور و صیدون سخت قار بود، مگم اونا یگجای شده د دیدون ازو آمد. امی که اونا پُشتیوانی بلاستس ناظر قصر پادشاه ره د دست آورد، از پادشاه تقاضای صلح و آشتی کد، چراکه ملک ازوا خوراکه-باب خو ره از ملک هیرودیس پادشاه د دست میورد. ^{۲۱} د روز تعیین شده هیرودیس کالای شاهانه خو ره پوشیده د تخت ششت و د مردم سُخرانی کد. ^{۲۲} و مردم چیغ زده موگفت: "ای آواز، آواز خدا یه، نه آواز انسان!" ^{۲۳} د امزو لحظه ملایکه خداوند هیرودیس ره زد، چراکه او مغرور شده خدا ره ستایش نکد. پس جان شی ره کرم زد و او مُرد.

^{۲۴} مگم کلام د دل مردم رُشد موکد و پخس شده مورفت. ^{۲۵} وختیکه برنابا و شائول وظیفه خو ره د اورشلیم تکمیل کد، اونا پس د انطاکیه رفت و یوختای مشهور د مرقس ره ام قد خو بُرد.

برنابا و شائول د سفر ربی موشه

۱۳ ^۱ د جماعت ایماندارای انطاکیه یگ تعداد نبی و معلم وجود دشت که اینی کسا بود: برنابا، شمعون که او ره نیجر ام موگفت، لوقیوس قیروانی، مناخ که برارخونده هیرودیس پادشاه بود و شائول. ^۲ یگ روز وختیکه اونا روزه دشت و خدا ره عبادت موکد، روح القدس دزوا گُفت: "برنابا و شائول ره بلده کاری که ما اونا ره گوی کدیم، بلده ازمه جدا کبید." ^۳ پس اونا بعد از روزه گرفتو و دُعا کدو دست خو ره د سر ازوا ایش و اونا ره بلده خدمت ربی کد.

خوشخبری د جزیره قبرس

^۴ پس برنابا و شائول د امر و هدایت روح القدس ربی شد. اونا اول د شار سلوکیه رفت و ازونجی د کشتی سون جزیره قبرس سفر کد. ^۵ وختیکه د شار سلامیس رسید، اونا د عبادت خانه های یهودیا رفته کلام خدا ره اعلان کد. یوختای مشهور د مرقس قد ازوا همکار بود. ^۶ اونا تمام جزیره ره گشت تا که د شار پافوس رسید. د اونیجی اونا قد یگ آدم یهودی د نام بار-یشوع سر خورد که او جادوگر و پیغمبر دروغی بود. ^۷ او یکی از نفرای سرگیوس پولس

والی قبرس بود. سرگیوس پولس یگ آدم دانشمند بود و او برنابا و شائول ره د پیش خو طلب کد، چون میخواست کلام خدا ره بشنوه. ^۸ مگم امو جادوگر که ترجمه نام شی د یونانی علیماس بود، قد ازوا مخالفت کده کوشش موكد که والی ره از ایمان اوردو منع کنه. ^۹ اوخته شائول مشهور د پولس، پُر از روح القدس شده سون علیماس غوج توخ کد و گفت: ^{۱۰} "ای باچه شیطو که پُر از هر حيله و هر نیرنگ آستی، ای دشمنون تمام نیکی ها! آیا از کج معنی کدون راه های راست خداوند دست باله نموکنی؟" ^{۱۱} اینه، آلی دست خداوند د خلاف تو باله موشه و تو کور شده آفتو ره بلده چند وخت دیده نمیتنی. "دمزو لحظه غبار و تریکی د بله چیمای ازو آمد و او د گرد خو تاو مخورد که یگو کس ره پیدا کنه تا از دست شی گرفته او ره کوتل کنه. ^{۱۲} وختیکه والی امی واقعه ره دید، ایمان اورد، چراکه از تعلیم د باره مولا عیسی خیرو مندو.

خدمت د انطاکیه پیسیدیه

^{۱۳} پولس و رفیقای شی از پافوس حرکت کده د کشتی سون شار پرگه د ولایت پمفیلیه رفت و د اونجی یوختا ازوا جدا شده پس د اورشلیم رفت. ^{۱۴} مگم اونا از پرگه حرکت کده د شار انطاکیه د ولایت پیسیدیه آمد. اونا د روز آرام د عبادت خانه یهودیا در آمد و د اونجی ششت. ^{۱۵} بعد از خاندون تورات و نوشته های انبیا بزرگای عبادت خانه یگ نفر ره د پیش ازوا ری کده گفت: "برارو، اگه کدم پیغام تشویق کننده بلده مردم درید، لطفاً بگید." ^{۱۶} پس پولس ایسته شده قد دست خو اشاره کد و دزوا گفت: "ای مردای اسرائیلی و دیگه کسای که خداترس آستید، گوش کنید. ^{۱۷} خدای امزی قوم اسرائیل، آجداد مو ره اینتخاب کد و قوم مو ره د دورونی که د عنوان بیگنه د سرزمین مصر بود سربلند کد و اونا ره قد بازوی قوی ازونجی برو اورد ^{۱۸} و تقریباً مدت چل سال د بیابو حرکت های ازوا ره تحمّل کد. ^{۱۹} او هفت ملت ره از سرزمین کنعان نابود کده سرزمین ازوا ره د عنوان میراث د بنی اسرائیل دد. ^{۲۰} ای واقعه ها تقریباً چار صد و پنجاه سال ره دربر گرفت. بعد ازو خدا تا زمان سموئیل پیغمبر قاضی ها ره مثل رهبر دزوا دد. ^{۲۱} اوخته مردم خاست که یگ پادشاه دشته بشه و خدا شائول باچه قیس ره از طایفه بنیامین د عنوان پادشاه بلده ازوا دد و او مدت چل سال حکومت کد. ^{۲۲} وختیکه خدا شائول ره از پادشاهی برطرف کد، داوود ره پیدا کد تا پادشاه ازوا شنه و د باره ازو شاهدی دده گفت: 'داوود باچه یسی آدم دلخاه مه آسته. او تمام خاست های مره پوره موکنه. ^{۲۳} از نسل امزی پادشاه، خدا د مطابق وعده خو یگ نجات دهنده، یعنی عیسی ره بلده بنی اسرائیل ری کد. ^{۲۴} پیش از آمدون عیسی، یحیی پیغمبر د تمام بنی اسرائیل اعلان موكد که توبه کنه و غسل تعمید بگیره. ^{۲۵} وختیکه دوره خدمت یحیی د خلاص شدو بود او گفت: 'شمو مره کی خیال مونیید؟ ما او نیستیم که شمو د انتظار شی آستید. مگم او شخص بعد از مه میبه و ما حتی لیاقت ازی ره ندرم که بند چیلی شی ره واز

کُنم. ^{۲۶} آی برارو که اولاده ابراهيم آستيد و ام شمو کسای ديگه که از خدا ترس دريد: ای پيغام نجات د پگ مو دده شده. ^{۲۷} مردم شار اورشليم و رهبرای شی عیسی ره نشنخت و پیشگویی پیغمبرا ره که هر روز آرام خنده موشد ام نغاميد. وختیکه اونا عیسی ره د مرگ محکوم کد، اونا د حقیقت امو پیشگویی ها ره پوره کد. ^{۲۸} اگرچه اونا کدم دلیل نداشت که او ره د مرگ محکوم کنه، لیکن اونا از پیلانس خواهش کد که او ره اعدام کنه. ^{۲۹} وختی اونا تمام پیشگویی های ره که د باره ازو نوشته شده بود پوره کد، اونا او ره از صلیب تا کده د قبر ایشنت. ^{۳۰} مگم خدا او ره از مرده ها دوباره زنده کد ^{۳۱} و د دورون روزای کلو بلده کسای که قد شی از جلیلیه د اورشليم آمده بود ظاهر شد. و امی آلی اونا د باره ازو د مردم شاهدی میدیه. ^{۳۲} مو دز شمو اینی خوشخبری ره میدی: چیزی ره که خدا د بابه کلونای مو وعده کده بود، ^{۳۳} او ره خدا بلده ازمو که اولاده ازوا آستی قد دوباره زنده کدون عیسی پوره کد. امو رقم که د زبور دوم نوشته شده:

تو باچه مه آستی،

ما امروز آته تو شدم.

^{۳۴} خدا او ره از مرده ها دوباره زنده کد تا جسد شی هرگز گنده نشنه. او دزی باره اینی رقم گفته:

امو برکات مقدس و پر اعتماد ره که د داوود وعده کده بودم، دز تو میدیم.

^{۳۵} د یگ جای دیگه زبور اینی رقم گفته:

تو نمیلی که مرد وفادار تو د قبر گنده شنه.

^{۳۶} لیکن داوود د زمان خود خو د مطابق اراده خدا خدمت کد و مرد و دفن شده قد بابه کلونای خو یگجای شد و جسد شی گنده شد. ^{۳۷} لیکن او کسی ره که خدا دوباره زنده کد جسد ازو هرگز گندگی ره ندید. ^{۳۸} امزی خاطر، برارای عزیز، بدید که د وسیله امزی عیسی بخشش گناه ها بلده شمو اعلان موشه. ^{۳۹} هر کسی که دزو ایمان بیره از تمام چیزای که شریعت موسی ننسته او ره آزاد کنه، آزاد موشه. ^{۴۰} پس احتیاط کنید که گفته های پیغمبرا د سر شمو نیه که مویه:

^{۴۱} آی ریشخندگرا، توخ کنید،

خبرو بَمَنید و نابود شَینید،

چراکه دَ روزای از شُمو کاری مُونم

که حتی اگه یگو کس او ره بلده شُمو بَگیه،

شُمو باور نَموکنید.”

^{۴۲} وختیکه پولس و برنابا از عبادت خانه برو میمد مردم ازوا خواهش کد که دَ روز آرام آینده بسم قد ازوا دَ باره ازی چیزا توره بگه. ^{۴۳} وختیکه مردم از عبادت خانه رخصت شد، غدر از یهودیا و دیگه مردم خدایرست که دین یهود ره قبول کدد، از دَمبال پولس و برنابا ری شد. هر دوی شی قد ازوا توره موگفت و اونا ره تشویق موكد که دَ فیض-و-رحمت خُدا پایدار بُمَنه. ^{۴۴} دَ روز آرام دیگه، تقریباً پگ مردم شار جم شد تا کلام خُداوند ره بشنوه. ^{۴۵} مگم وختیکه یهودیا او جمعیت کته ره دید، سخت بخیلی ازوا آمد و قد هر چیزیکه پولس موگفت، اونا مخالفت کده دَوکری موكد. ^{۴۶} اوخته پولس و برنابا دَ شجاعت دَزاوا گُفت: ”لازم بود که کلام خُدا از پگ کده اولتر دَز شُمو یهودیا میرسید. مگم ازی که شُمو او ره رد کدید و خودگون خُو ره لایق زندگی ابدی ندیدید، اینه، مو دَ پیش غیر یهودیا موری، ^{۴۷} چراکه خُداوند دَز مو اینی رقم امر دده:

‘ما تو ره بلده ملت ها یگ نور جور کدیم

تاکه دَ سراسر زمی سبب نجات بشی.’

^{۴۸} وختیکه غیر یهودیا ای توره ها ره شنید، اونا خوشحال شد و کلام مولا ره تعریف-و-تمجید کد و تمام امزو کسای که بلده زندگی ابدی تعیین شده بود، ایمان آورد. ^{۴۹} و کلام مولا دَ سراسر امزو منطقه تیت شد. ^{۵۰} لیکن یهودیا خاتونوی خُدا ترس و ابرومند و بزرگای شار ره دَ ضد پولس و برنابا باله کد و اونا ره آزار-و-آذیت کده از منطقه خُو بر کد. ^{۵۱} اوخته پولس و برنابا خاک پای خُو ره دَ عنوان اعتراض دَ پیش روی ازوا تگ زده دَ شار قونیه رفت. ^{۵۲} و پیروا پُر از خوشی و روح القدس بود.

۱۴ د قونیه ام پولس و برنابا د عبادت خانه يهوديا رفت و د اونجی د طريقه توره گفتم که يگ تعداد کته يهوديا و يونانيا ايمان آورد. ۲ مگم يهودياي که ايمان نورد، غير يهوديا ره د شور آورد و فکر های ازوا ره د برابر برارون ايماندار تغيير دد. ۳ باوجود ازوا ام پولس و برنابا بلده کلو وخت د اونجی مند و د دليري د باره مولا عيسى توره موگفت و مولا د وسيله عطا کدون معجزه ها و چيزای عجيب که از طريق ازوا انجام موشد، د باره کلام پر فيض خو شاهدي ميدد. ۴ و مردم شار دو تقسيم شد: يگ تعداد مردم طرفدار يهوديا و يگ تعداد ديگه شی طرفدار رسولان شد. ۵ وختيکه غير يهوديا و يهوديا قد رهبرای خو کوشش کد که رسولا ره آزار-و-آذيت کده سنگسار کنه پولس و برنابا ازی موضوع خبر شده د منطقه ليکاتونيه د شارای لستره و دريه و جايای گردوبر شی دوتا کد ۷ و د اونجی ام د اعلان خوشخبری ادامه دد.

۸ د شار لستره يگ آدم ششتند که هر دو پای شی شل بود؛ او از کوره آبه خو لنگ بود و هرگز راه نرفتد. ۹ د حالیکه پولس توره موگفت، امو آدم گوش موكد. و پولس سون ازوا غوج توخ کد و فاميد که او اوقس ايمان دره که شفا پيدا کنه. ۱۰ پولس د آواز بلند گفتم: "باله شو، قد پایای خو راست ايسته شو." و او آدم ثوب کده د راه رفتو شد. ۱۱ وختيکه مردم ای کار پولس ره ديد، اونا د زبون ليکتونی چيغ زده گفتم: "خدایو د شکل انسان د مينکل مونازل شده." ۱۲ اوخته اونا برنابا ره زاوش نام کد، چراکه او د توره گفتمو پيش قدم بود. ۱۳ عبادتگاه زاوش د برون درگه شار بود و پيشوای شی قد مردم نرگاوا ها و حلقه های گل ره د درگه ها آورد تا د اونجی قربانی کنه. ۱۴ مگم وختيکه برنابا و پولس ازی توره خبر شد، اونا کالای خو ره چک کده د بين مردم رفت و چيغ زده گفتم: ۱۵ "او مردم، ای چی کار آسته که شمو مونيدي؟ مو ام رقم از شمو آلی انسان آستی! مو دز شمو خوشخبری آوردی تاکه شمو دست خو ره ازی چيزای باطل باله کنيد و طرف خدای زنده زوی بييريد، طرف خدای که آسمو و زمی و دريا و هر چيزی ره که د منه ازوا آسته، خلق کده. ۱۶ د زمانای تير شده خدا پگ ملت ها ره ايشتم که د راه خود خو بوره. ۱۷ د عين حال او قد انجام اعمال نيك، خود ره بے شاهد نه ايشتم، يعنی قد ددون بارو از آسمو و فصل های پرتمر بلده شمو، او شمو ره قد خوراک سير کده و دلهاي شمو ره پر از خوشی کده." ۱۸ قد ازی تورای خو پولس و برنابا بيله تنست که مردم ره از قربانی کدو بلده خودگون خو منع کنه.

۱۹ مگم يگ تعداد يهوديا از انطاقيه و قونيه آمد و مردم ره طرفدار خو جور کده پولس ره سنگسار کد و او ره کشال کده از شار برو برد، چون د گمان ازی بود که او مرده. ۲۰ ليکن وختيکه يارا د گرد ازوا جم شد، او باله شده پس

داخلِ شار رفت و روزِ دِیگِه شی قد بَرنابا سُونِ دِرِبِه رِبِی شُد. ^{۲۱} وختیکه اونا خوشخبری ره دَ امزُو شار رَسَنَد و پیرَوای کَلو جور کد، اونا پس دَ شارای لِسْتَرِه، قونیه و اَنطَاکِیَه رفت ^{۲۲} و پیرَوا ره دِل دَدِه تشویق کد که دَ ایمان خُو محکم-و-پایدار بُمَنه و دَزوا کُفت: ”لازم آسته که از راه های سخت و دُشوار تیر شنی تا دَ پادشاهی خُدا برسی.“ ^{۲۳} اونا دَ هر جماعتِ ایماندارا رهبرای ره تعیین کد و اونا ره قد دُعا و روزه دَ دِسْتِ مَولای که اونا دَزُو ایمان اُورُد، تسلیم کد. ^{۲۴} بعد ازو اونا از سرزمینِ پیسیدیه تیر شُدِه دَ منطقه پِمفیلیه رَسید ^{۲۵} و خوشخبری ره دَ شارِ پرگه اعلان کده دَ شارِ اَتالیه رفت. ^{۲۶} ازوَنجی اونا دَ کِشتی سُونِ شارِ اَنطَاکِیَه سُوریه اَمَد، دَ امزُو جای که اونا دَ قِیض-و-سلامتی خُدا بلده انجامِ وظیفه که فعلاً پوره کُد، سپرده شُد. ^{۲۷} وختیکه دَ اُونجی رسید، اونا تمامِ جماعتِ ایماندارا ره جم کد و پگِ کارای ره که خُدا دَ وسیله ازوا انجام دَدِه بُود، نقل کد. اونا قِصّه کد که چی رقم خُدا درگه ایمان ره دَ زوی مردمِ غَیرِ یهودِ واز کده. ^{۲۸} و پولس و بَرنابا دَ اُونجی غَدَر وخت ره قد یارا تیر کد.

شورای اورشلیم

۱۵ دَ امزُو غَیت بعضی کسا از منطقه یهودیه دَ اَنطَاکِیَه اَمَد و دَ برارای ایماندار تعلیم دَدِه مَوکُفت: ”تا که دَ مطابقِ سُنْتِ مَوسِی پیغمبر خَننه نَشَنید، نجات پیدا نمی تَنید.“ ^۱ وختیکه پولس و بَرنابا قد ازوا بَحْث و کُفتگوی کَلو کد، قرار امی شُد که پولس و بَرنابا قد چند نفرِ دِیگِه بخاطرِ امزی مَسْئله دَ پیشِ رَسُولا و بُررگای جماعتِ ایماندارا دَ اورشلیم بوره. ^۲ پس جماعتِ ایماندارای اَنطَاکِیَه اونا ره رِبِی کد و دَ حالیکه از منطقه های فِنیقیه و سامره تیر موشُد، اونا دَ باره ایمان اُوردونِ مَلتِ های غَیرِ یهودِ دَزوا خبر رَسَنَد و ای خبر باعثِ خوشی تمامِ ایماندارا شُد. ^۳ وختیکه اونا دَ اورشلیم رسید، جماعتِ ایماندارا، رَسُولا و بُررگا اونا ره خوش اَمید کُفت، و پولس و بَرنابا دَ باره پگِ کارای که خُدا دَ وسیله ازوا انجام دَدِه بُود، نقل کد. ^۴ اوخته بعضی کسا از فرقه فریسی که دَ مَولا عیسی ایمان اُورده بُود، باله شُدِه کُفت: ”تمامِ ایماندارای غَیرِ یهودِ باید خَننه شُنه و ام بلده ازوا باید امر شُنه که شریعتِ مَوسِی ره دَ جای بیره.“

^۵ پس رَسُولا و بُررگا دَ بَینِ خُو شِشت تا دَ باره امزی مَسْئله مشوره کُنه. ^۶ بعد از بَحْث و کُفتگوی غَدَر پترس باله شُدِه دَزوا کُفت: ”ای برارای عزیز، شُمو میدَنید که مَدت ها پیش خُدا مره از قد شُمو اِنْتِخاب کد تا غَیرِ یهودیا پیغامِ خوشخبری ره از دانِ ازمه بَشَنوه و ایمان بیره. ^۷ و خُدای که از دِل ها آگاه آسته، قد دَدونِ روحِ اَلْقُدس دَزوا دَ باره ازوا شاهدی دَد، اَمُو رقم که دَ حقِ ازمو ام کُد. ^۸ او دَ بَینِ ازمو و ازوا هیچ فرق قایل نَشُد، چرا که دِل های ازوا ره دَ وسیله ایمان دَ عیسی مسیح پاک کد. ^۹ پس آلی چرا خُدا ره اِمْتِحان مَوکُنید تا یوغی ره دَ گردونِ پیرَوا بیلید

که نه بابه کلون مو طاقت بردون شی ره دشت و نه خودون مو؟^{۱۱} ایطور نکئید، چون مو ایمان دری که تَوسَطِ فیضِ مولا عیسیٰ نجات پیدا مونی، امو رقم که اونا ام نجات پیدا مونه.^{۱۲} اوخته تمام جماعت چپ شد و د تورای برنابا و پولس که د باره معجزه‌ها و چیزای عجیب که خُدا د بین مردم غیر یهود تَوسَطِ ازوا انجام دده بود، گوش دد.^{۱۳} امی که تورای ازوا خلاص شد، یعقوب گفت: "برارای عزیز، دز مه گوش بدید.^{۱۴} شمعون پترس بلده مو بیان کد که خُدا چی رقم از اول نظر لطف کد که از بین ملت ها یگ قوم ره بلده نام خُو انتخاب کنه.^{۱۵} ای مطابق تورای پیغمبرا آسته، امو رقمیکه د کلام مقدس نوشته یه:

^{۱۶} بعد ازی چیزا ما پس مییم

و خانه داوود ره که چپه شده، دوباره آباد موم؛

ما خرابی های شی ره بازسازی موم،

و او ره دوباره د سر پای شی ایسته موم،

^{۱۷} تا باقی بنی آدم خداوند ره جستجو کنه،

یعنی پگ ملت های که نام ازمه د سر ازوا ایسته شده.

ای ره خداوند که امی چیزا ره انجام میدیه موبه^{۱۸} و از قدیم معلومدار کده.^{۱۹} پس نظر ازمه اینی آسته: کسای که از بین ملت ها سون خدا پس مییه، اونا ره نباید د تکلیف بندزی،^{۲۰} بلکه دزوا نوشته کنی که از آلوده شدو قد بُت ها، از زناکاری، از خوردون گوشت حیوانای قپه شده و از خوردون خون دوری کنه،^{۲۱} چراکه از زمانای قدیم د هر شار موسی کسای ره دشت که شریعت شی ره تعلیم میدد و هر روز آرام د عبادت خانه ها او ره میخاند.

خط بلده ایماندارای غیر یهود

^{۲۲} پس رسول و بزرگا قد تمام جماعت ایماندارا فیصله کد که چند نفر ره از مننه خُو انتخاب کنه و قد پولس و برنابا د انطاکیه ری کنه. اونا یهودای مشهور د برسبا و سیلاس ره انتخاب کد که هر دوی شی د بین برارون ایماندار مقام رهبری ره دشت.^{۲۳} اوخته اونا اینی خط ره نوشته کده از دست برارو ری کد:

” مو رسولا و بزرگا، برارون شمو سلام خو ره دز شمو برارون ایماندار غیر یهود که د انطاکیه، سوریه و قیلیقیه استید، تقدیم مونی.

^{۲۴} مو شنیدی که بعضی کسا از مینکل ازمو آمده و بدون امر ازمو قد تورای خو شمو ره د تشویش اندخته و فکرای شمو ره گدوڈ کده. ^{۲۵} امزی خاطر پگ مو د یگ دل تصمیم گرفتی که چند نفر ره انتخاب کنی و قد عزیزای خو، برنابا و پولس د پیش از شمو ری کنی، ^{۲۶} قد مردای که جان خو ره از خاطر خدمت مولای مو عیسی مسیح د خطر اندخته. ^{۲۷} پس مو یهودا و سیلاس ره ری کدی تا امی چیزا ره زبونی دز شمو بگه.

^{۲۸} چون روح القدس و مو لازم دیدی که بار گزنگ د سر شمو نه ایلی، بعیر از امزی دستورای ضروری: ^{۲۹} از هر چیزی که بلده بت ها قربانی شده بشه، از خون، از گوشت حیوانی قپه شده و از زناکاری دوری کنید. اگه امزی چیزا خود ره نگاه کنید، کار خوب موکنید. سلامت بشید.

^{۳۰} پس اونا ری شده د انطاکیه رفت و د اونجی جماعت ایماندارا ره جم کده خط ره دزوا دد. ^{۳۱} وختیکه مردم امو خط ره خاند، اونا از پیغام تشویق کننده شی عذر خوشحال شد. ^{۳۲} یهودا و سیلاس که هر دوی شی از جمله انبیا بود، قد تورای مفصل خو برارو ره تشویق و تقویت کد. ^{۳۳} بعد ازو که اونا یگ مدت ره د اونجی مند، برارای ایماندار انطاکیه اونا ره د سلامتی پس سون کسای ری کد که از پیش ازوا آمدد. ^{۳۴} [مگم د نظر سیلاس خوب بود که د انطاکیه بمنه.] ^{۳۵} لیکن پولس و برنابا د انطاکیه مند و قد عذر برارای دیگه د تعلیم و وعظ کلام خداوند مشغول بود.

جدایی پولس از برنابا

^{۳۶} بعد از چند روز پولس د برنابا گفت: ”بیه، پس د شارای بوری که کلام خداوند ره دزوا اعلان کده بودی و پنگری که ایماندارا چطور آسته.“ ^{۳۷} برنابا میخواست که یوختای مشهور د مرقس ره ام قد خو بیره. ^{۳۸} مگم پولس صلاح ندید که او ره قد خو بیره، چراکه مرقس اونا ره د پمفیلیه ایله کد و د کار اعلان خوشخبری قد ازوا ادا نده بود. ^{۳۹} بحث ازوا د اندازه کلو شد که اونا یگدیگه خو ره ایله کد و برنابا مرقس ره گرفته د کشتی سون جزیره قبرس رفت. ^{۴۰} لیکن پولس، سیلاس ره همسفر خو انتخاب کد و د وسیله برارو د فیض خداوند سپرده شده حرکت کد. ^{۴۱} او از سوریه و قیلیقیه تیر شد و جماعت های ایماندارا ره د امرو جای ها تقویت کد.

یگجای شُدونِ تیموتائوسِ قد پولس و سیلاس

۱۶ پولس د دربه و لستره رسید. د لستره یکی از پیروا د نام تیموتائوس زندگی مُوكد که آبه شی مسیحی یهودی، مگم آته شی یونانی بُود^۲ و برارای ایماندار د شارای لستره و قونیه ازو تعریف مُوكد. پولس خاست او ره قد خوقتی بُبره؛ پس از خاطر یهودیای امزو منطقه او ره ختنه کد، چون پگ میدنست که آته شی یونانی آسته.^۳ د حالیکه اونا شار د شار میگشت، فیصله های ره که رسولا و بزرگا د اورشلیم کدد، د ایماندارا مُوگفت تا اونا مطابق ازوا عمل کنه. دزی رقم جماعت های ایماندارا د ایمان خوقوی مُوشد و روز د روز تعداد ازوا کلو شده مورفت.

خاو پولس د شار تروآس

۶ وختیکه اونا از منطقای فریجیه و غلاتیه تیر مُوشد، روح القدس اونا ره نه ایشت که کلام خدا ره د ولایت آسیا اعلان کنه. ۷ و غیتیکه اونا د سرحد منطقه میسیه رسید، کوشش کد که د منطقه بطینیه بوره، مگم روح مولا عیسی دزوا اجازه ندد. ۸ پس اونا از میسیه تیر شده د شار تروآس آمد. ۹ دمزو شاو پولس د خاو دید که یگ آدم مقدونی ایسته بُود و د زاری دزشی مُوگفت: "د ولایت مقدونیه بیه و مو ره کومک کو." ۱۰ امی که پولس ای خاو ره دید، فوراً مو تیاری گرفتگی که سون مقدونیه ریی شنی، چون اطمینان پیدا کدی که خدا مو ره کوی کده تا خوشخبری ره دزوا ام برسنی.

ایمان آوردون لیدیه د شار فیلیپی

۱۱ د شار تروآس د کشتی سوار شدی و مستقیم سون جزیره ساموتراکی رفتی و روز دیگه شی از اونجی طرف شار نیاپولس حرکت کدی. ۱۲ ازونجی د فیلیپی رفتی که یگ شار کئه د ولایت مقدونیه و مستعمره امپراطوری روم بُود و مو مدت چند روز د امزو شار مندی. ۱۳ د روز آرام مو از درگه شار بر شدی و د لب دریا رفتی د فکر ازی که جای دعای یهودیا د اونجی بشه. پس مو ششتی و قد خاتونوی که د اونجی جم بُود، د توره گفتو شدی. ۱۴ یکی از شنوندا یگ خاتو د نام لیدیه بُود که رخت های ارغوانی سودا مُوكد. او از مردم شار تیاتیرا و یگ خاتون خدا پرست بُود. خداوند دل ازو ره واز کد تا پیغام پولس ره قبول کنه. ۱۵ وختیکه او و خانوار شی غسل تعمیم گرفت، او از مو خاهش کده گفت: "اگه شمو یقیناً مره یگ ایماندار مولا عیسی میدنید، بیید د خانه مه بشینید." از بس که غدر شله شد مو قد شی رفتی.

بندی شدون پولس و سیلاس د شار فیلیپی

^{۱۶} یگ روز وختیکه مو د جای دُعا مورفتی قد یگ کنیز سر خوردی که او روح پالگری و غیبگویی دشت و ازی راه بلده بادارای خو فایده کلو حاصل موكد. ^{۱۷} او رد از مو و پولس ره گرفتد و چیغ زده موكفت: "امی نفرا خدمتگاری خُداي مُتعال آسته که راه نجات ره دز شُمو إعلان مونه." ^{۱۸} او بلده روزای کلو د امزی کار ادامه دد، تا ای که پولس د تنگ آمد و دمزو روح گُفت: "د نام عیسی مسیح دز تو امر مومنم که ازی دختر بر شو!" و روح فوری ازو دختر بر شد. ^{۱۹} امی که بادارای کنیز دید که امید پیسه پیدا کدون ازوا از دست رفته، اونا پولس و سیلاس ره گرفته د میدان شار پیش حاکما کش کد. ^{۲۰} و اونا ره د پیش حکمرانا حاضر کده گُفت: "ای آدما یهودی آسته و شار مو ره گدود مونه. ^{۲۱} اونا رواج های ره تبلیغ مونه که قبول کدو و د جای آوردن ازوا بلده ازمو مردم رومی جایز نییه." ^{۲۲} اوخته مردم یگ دست شده د بله پولس و سیلاس هجوم آورد و حکمرانا امر کد که کالای ازوا ره از جان شی بر کنه و اونا ره چوب بزنه. ^{۲۳} بعد از زد-وکوی کلو اونا ره د بندی خانه اندخت و د قومندان بندی خانه امر کد که ازوا سخت نگاهداری کنه. ^{۲۴} وختیکه ای دستور د قومندان بندی خانه دده شد، او اونا ره د بندی خانه که سخت محافظت شده بود اندخت و پایای ازوا ره د کنده چپو بسته کد. ^{۲۵} نزدیکی نیم شاو پولس و سیلاس مشغول دُعا-و-مناجات بود و د پیشگاه خُدا سرود حمد-و-ثنا میخانند و دیگه بندی ها گوش موكد که ^{۲۶} اولغته زلزله شدید شد و بندی خانه ره از تادو شی شور دد. د امزو لحظه تمام درگه های بندی خانه واز شد و زنجیر-و-زولانه پگ بندیا ابله شد. ^{۲۷} وختیکه قومندان بندی خانه بیدار شد و درگه های بندی خانه ره واز دید، گمان کد که بندیا دوتا کده؛ پس شمشیر خو ره کشید که خود ره بکُشه. ^{۲۸} مگم پولس د آواز بلند گُفت: "خود ره اوگار نکو! پگ مو امینجی آستی." ^{۲۹} قومندان بندی خانه چراغ ره طلب کده د عجله داخل رفت و د حالیکه میلرزید د پیش پای پولس و سیلاس اُفتد. ^{۳۰} و اونا ره برو بر کده گُفت: "بادارای مه، ما باید چیز کار کُنم تا نجات پیدا کُنم؟" ^{۳۱} اونا د جواب شی گُفت: "د مولا عیسی ایمان بیرو و تو و پگ خانوار تو نجات پیدا مونید." ^{۳۲} اوخته پولس و سیلاس پیغام مولا عیسی ره دزو و د تمام کسای که د خانه شی بود، رسند. ^{۳۳} دمزو غیت شاو قومندان بندی خانه اونا ره برو آورده زخمای ازوا ره شُشت و خود شی و پگ خانوار شی فوراً غسل تعمید گرفت. ^{۳۴} بعد ازو قومندان بندی خانه اونا ره د خانه خو برده بلده ازوا نان آورد و ازی که خود شی قد تمام خانوار خو د خُدا ایمان آورده بود، کلو خوش بود. ^{۳۵} امی که روز شد، حکمرانا چند عسکر ره ریی کده گُفت: "او نفرا ره ابله کو." ^{۳۶} قومندان بندی خانه ای خبر ره د پولس رسنده گُفت: "حکمرانا امر کده که شُمو ره ابله کُنم. پس آلی بر شده بخیر بورید." ^{۳۷} مگم پولس د جواب ازوا گُفت: "اونا مو ره د پیش روی مردم بدون سوال و جواب چوب زد و د بندی خانه اندخت، د حالیکه مو نفرای رومی آستی. و آلی اونا میخایه که مو ره تاشکی بر کنه؟ هرگز نه! بیل که

خودگون شی بییه و مو ره بُرو بُیره. ”^{۳۸} عسکرا امی تورا ره دَ حُکمرانا رَسَند. وختی اونا شِنید که پولس و سیلاس رومی آسته، غدر ترس خورد^{۳۹} و آمده ازوا عذر خواهی کد و اونا ره بُرو آورده ازوا خواهش کد که شار ره ایله کنه. وختی اونا از بندی خانه بُر شد، اونا دَ خانه لیدیه رفته برارای ایماندار ره دید و اونا ره تشویق کده ازونجی رفت.

شورش دَ شارِ تسالونیکِی

۱۷^۱ وختیکه اونا از شارای امفیپولس و آپولونیا تیر شد اونا دَ شارِ تسالونیکِی رسید که یگ عبادت خانه یهودیا دَ اونجی بود. پولس مطابقِ عادت خُو دَ عبادت خانه رفت و دَ سه روز آرام قد ازوا از کتابِ مُقدَّس بحث و گفتگو کد^۲ و تشریح کده دلیل می آورد که لازم بود مسیح رنج بنگره و از مُرده ها دوباره زنده شنه و ام موگفت: ”امی عیسی ره که ما دز شمو اعلان مومنم، امو مسیح وعده شده آسته.“^۳ بعضی از یهودیا قانع شده قد پولس و سیلاس یگجای شد، امچنان گروه کتبه یونانیای خُدا پرست و تعداد کلون خاتونوی نامدار. مگم یهودیا کلو بخیلی شی آمد. پس اونا یگ تعداد آدمای ایله گشت ره از کوچه-و-بازار جم کده یگ گروه جور کد و شار ره دَ شورش آورد و دَ خانه یاسون حمله کد تا پولس و سیلاس ره دَ پیش مردم بیره. وختیکه اونا ره پیدا تَنست، اونا یاسون و یگ تعداد از برارای ایماندار ره دَ پیش حاکمای شار بُرد و چیغ زده گُفت: ”امی کسای که پگ دُنیا ره گدوڈ کده، آلی دَ اینجی آمده^۴ و یاسون اونا ره دَ خانه خُو جای دده. اونا پگ شی دَ خلافِ حُکم قیصر رفتار مونه و موگه که یگ پادشاه دیگه دَ نام عیسی وجود دَره.“^۵ پس مردم و حاکمای شار از شنیدون ازی خبر سخت دَ تشویش شد. مگم از یاسون و دیگر و ضمانت گرفته، اونا ره ایله کد.

پولس و سیلاس دَ شارِ بیریه

۱۰^۱ امی که هوا تریک شد برارای ایماندار، پولس و سیلاس ره دَ شارِ بیریه ری کد. اونا وختیکه دَ اونجی رسید دَ عبادت خانه یهودیا رفت. یهودیای بیریه از یهودیای تسالونیکِی کده فکر شی روشوتر بود، چون اونا پیغام پولس و سیلاس ره دَ شوقِ کلو قبول کد و هر روز کتابِ مُقدَّس ره میخانند تا بنگره چیزای ره که پولس گُفته، راست آسته یا نه. امی رقم غدر ازوا ایمان آورد؛ امچنان تعداد کلون خاتونوی نامدار یونانی و مردای یونانی. مگم وختیکه یهودیای تسالونیکِی فامید که پولس دَ بیریه کلام خُدا ره اعلان مونه، اونا دَ اونجی ام آمده مردم ره دَ شورش آورد. پس برارای ایماندار دستی پولس ره سون لب دریا ری کد، مگم سیلاس و تیموتائوس دَ بیریه مند. نفرای که پولس ره همراهی موكد، او ره تا شارِ آتن رَسند و بعد ازی که از پولس بلده سیلاس و تیموتائوس دستور گرفت که

اونا هر چی زودتر د پیش ازو بییه، خودون ازوا پس د بیریه رفت.

پولس د شار آتن

^{۱۶} د حالیکه پولس د آتن انتظار سیلاس و تیموتائوس ره میکشید، او تمام شار ره پر از بت ها دید و روح شی د وجود ازو د شور آمد. ^{۱۷} پس او د عبادت خانه قد یهودیا و مردمای خدا پرست و امچنان د بازار قد راهروا هر روز بحث موكد. ^{۱۸} تعداد از فلسفه دانای اپیکوری و رواقی ام قد ازو بحث ره شروع كد. بعضی ازوا موكفت: "ای آدم ابله گوی چی میخایه بگیه؟" دیگر موكفت: "مثل که تبلیغگر خدایون بیگنه آسته،" چراکه پولس خوشخبری عیسی و قیامت ره اعلان موكد. ^{۱۹} پس او ره گرفته د شورای کوه آریوپاگس برد و گفت: "آیا امکان دره مو ام بفامی که امی تعلیم نو ره که تو پیشنهاد مونی چی آسته؟" تورای تو د گوش مو عجیب-و-غریب مییه. مو میخایه معنای ازوا ره بفامی. " ^{۲۱} پگ آتنی ها و خارجی های که د اونجی زندگی موكد، وخت خو ره بغیر از گفت و شنود د باره چیزای نو د هیچ چیزی دیگه مصرف نموكد.

^{۲۲} پس پولس د مینکل شورای کوه آریوپاگس ایسته شده گفت: "ای مردم شار آتن! ما مینگرم که شمو د تمام چیزا خوب مذهبی آستید. ^{۲۳} چون غیبتیکه د شار شمو می گشتم و عبادت گاه های شمو ره توخ موكدم، د یگ قربانگاه رسیدم که دزو نوشته شده بود: 'تقدیم د خدای نشنخته.'

امو خدای ره که شمو نشنخته پرستش مونید، ما امو ره دز شمو اعلان مونم. ^{۲۴} خدای که دنیا و هر چیزی ره که د منبه شی موجود آسته جور کد، او صاحب زمی و آسمو آسته؛ او د خانه های که قد دست انسان جور شده زندگی نمونه ^{۲۵} و نه ام د وسیله دست انسان خدمت موشه مثل که بگی او د یگو چیز ضرورت داشته بشه، چراکه خود شی د پگ آدما زندگی و نفس و تمام چیزای دیگه ره میدیه. ^{۲۶} او پگ ملت ها ره از یگ آدم خلق کد تا که د تمام زوی زمی جای بگیره و بلده ازوا وخت ها و سرحدای جای بود-و-باش ازوا ره تعیین کد. ^{۲۷} مقصد خدا ای بود که مردم او ره بطلبه تا شاید تیمتله کده او ره پیدا کنه، اگرچه او از هیچ کدم از مو دور نییه.

^{۲۸} چون د قدرت ازو مو زنده آستی، حرکت مونی و وجود دری؛ امو رقم که بعضی از شاعرای شمو موكیه:

'مو از نسل ازو آستی.'

^{۲۹} و چون پگ مو نسل خدا آستی، مو نباید گمان کنی که ألوهیت مثل بتی آسته که از طلا، نقره یا سنگ تراش

شده دَ مُطابِقِ هُنر و مهارتِ اِنسانِ جورِ موشه. ^{۳۰} خُدا زمانای جهالتِ اِنسان ره نادیده گرفت، مگم آلی دَ پگِ مردُم دَ هر جای امرِ موكُنه كه توبه كُنه. ^{۳۱} چُون اُو یگ روز ره تعیین كده كه دَ اُو روز دُنیا ره دَ وسیله مردی كه اِنْتخاب كده عادلانه قضاوتِ مونه و خُدا وختیکه امو شخص ره از مُردهها دُوباره زنده كد، ای توره ره دَ تمام مردُم ثابت كد.

^{۳۲} وختیکه شورا دَ باره قیامِ مُرده ها شنید، بعضی كسا ریشخندی كد، ولی یگ تعداد گُفت: "دَ یگ وختِ دیگه بسم دَ باره ای چیزا از تُو میشتوی." ^{۳۳} امی رقم پولس از بین ازوا بُر شد. ^{۳۴} مگم چند نفر قد ازو یگجای شده ایمان اُورد كه دَ بین ازوا دیونیسیوس عضوِ شورای آریوپاگس و یگ خاتو دَ نام داماریس و ام دیگه نفرای كه قد ازوا بُود، و جُود دشت.

پولس دَ شارِ قُرنتس

۱۸ بعد ازو پولس آتن ره ایله كده دَ شارِ قُرنتس رفت ^۲ و دَ اونجی قد یگ آدم یهودی دَ نام اکیلا كه از مردُم اصلی پونطس بُود، شَنخته شد. اکیلا قد خاتون خُو پرسكلا نو از مُلكِ ایتالیا دَ قُرنتس آمد، چراكه كلودیوس امپراطور حُكم كده بُود كه پگ یهودیا از روم بُر شنه. پولس دَ دیر ازوا رفت ^۳ و ازی كه اونا همشغل بُود، پولس قد ازوا مند و كار كد، چُون شغلِ پگ ازوا خیمه‌دوزی بُود. ^۴ اُو هر روز آرام دَ عبادت خانه جر-و-بَحث كده كوشش موكد كه یهودیا و یونانیا ره دَ باره عیسی مسیح قناعت بدیه. ^۵ وختیکه سیلاس و تیموتائوس از منطقه مقدونیه آمد، پولس تمام وخت خُو ره وَقَفِ اعلانِ پیغامِ خُدا كد؛ اُو بلده یهودیا شاهدی میدد كه عیسی امو مسیح وعده شده آسته. ^۶ مگم وختیکه اونا قد ازو مخالفت كده بد زبونی كد، اُو خاكِ چپن خُو ره دَ اعتراض تَك زده دزوا گُفت: "خُون شُمو دَ گردونِ خودگون شُمو! از گردونِ ازمه خلاص آسته. بعد ازی دَ پیشِ غیرِ یهودیا مورم." ^۷ اوخته پولس اونا ره ایله كده دَ خانه یگ نفر دَ نام تیتیس یوستس رفت. اُو یگ آدم خُدا پرست بُود و خانه شی دَ پالوی عبادت خانه یهودیا موقعیت دشت. ^۸ و کریسپس كه سرپرستِ عبادت خانه بُود، قد تمام خانوار خُو دَ مولا عیسی ایمان اُورد. علاوه ازی، عَدرِ مردُم قُرنتس كه پیغامِ پولس ره شنید، ایمان اُورد و غُسلِ تعمید گرفت. ^۹ یگ شاو مولا عیسی دَ خاو دَ پولس گُفت: "هیچ ترس نَخور؛ دَ وَعظِ خُو ادامه بدی و چپ نشی، ^{۱۰} چراكه ما قد تُو آستم. هیچ كس دَ بله تُو دست باله نَمونه كه دز تُو صَرَرِ پرسنه، چُون عَدرِ مردُم دَمزی شار دز مه تعلق دره." ^{۱۱} پس پولس مُدتِ یگ سال و شش ماه دَ اونجی مند و كلامِ خُدا ره دزوا تعلیم میدد.

^{۱۲} وختیکه گالیو، والی ولایتِ اَخیَا بُود، یهودیا دِسته‌جمی دَ سِرِ پوُلُس هُجُوم اُورده اُو ره دَ محکمه بُرد ^{۱۳} و گُفت: "ای آدمِ مرْدُم ره وادار مونه که خُدا ره قد رُوِش های که برخلافِ قانونِ رومی آسته، پرستیش کنه." ^{۱۴} حین که پوُلُس میخاست دان خُو ره واز کنه، گالیو دَ یهودیا گُفت: "او مرْدُم یهودا! اگه ای مَسئله یگو جُرم و جنایت موبود، ما دَ ادعا های شُمو گوش میددُم." ^{۱۵} مگم ازی که امی مَسئله مرَبوط دَ تورا، نام ها و شریعتِ خودگون شُمو آسته، باید خودگون شُمو حل-و-فصل کنید. ما نَمیخایم دَ باره امزی مَسئله ها قضاوت کنم." ^{۱۶} پس گالیو اونا ره از محکمه بُر کد. ^{۱۷} اوخته پگ ازوا سوستینیس ره که سرپرستِ عبادت خانه بُود، گِرِفته دَ پیش محکمه زد-وکوی کد، مگم گالیو هیچ دَ غم امزی چیزا نَشُد.

پس آمدونِ پوُلُس دَ شارِ انطاکیه

^{۱۸} بعد ازی واقعه پوُلُس روزای کلو ره دَ اُونجی تیر کده قد برارای ایماندار خُدا حافظی کد و دَ کِشتی طرفِ سوریه ریی شُد و پرسکِلا و اکیلا ام قد شی قتی بُود. دَ شارِ کِنخریا پوُلُس سر خُو ره کَل کد، چراکه دَ گردون خُو نذر گِرِفته بُود. ^{۱۹} وختیکه اونا دَ شارِ اِفُسُس رسید، پوُلُس ازو دُو جدا شُد و خود شی دَ عبادت خانه رفت و قد یهودیا دَ بَحث کدو شُد. ^{۲۰} اونا از شی خواهش کد که بلده وختِ کلو قد ازوا بُمنه، مگم اُو قَبول نکد، ^{۲۱} بلکه ازوا خُدا حافظی کده گُفت: "اگه خاستِ خُدا بَشه، بسم پیش شُمو مییم." بعد ازو دَ کِشتی سوار شُد از اِفُسُس ریی شُد. ^{۲۲} وختیکه اُو دَ بندرِ قیصریه رسید، ازونجی دَ اورشَلیم رفت و بعد از سلام و احوال پُرسی قد جماعتِ ایماندارا سُون شارِ انطاکیه حَرکت کد.

سَفَرِ سَوَمِ پوُلُس

^{۲۳} بعد از تیر کدونِ یگ مَدَت دَ انطاکیه، اُو بسم حَرکت کد و سلسله‌وار سرزمینِ غلاتیه و فریجیه ره گشته تمام پیروا ره تقویت کد.

^{۲۴} دَ امزُو غَیبت یگ آدمِ یهودی دَ نامِ آپوُلُس که دَ شارِ سِکندریه تَوَلد شُدده بُود، دَ اِفُسُس آمد. اُو یگ توره‌گوی خُوب و دَ کلامِ خُدا دانا و قوی بُود. ^{۲۵} اُو دَ راهِ مولا عیسی تریبه شُد و پُر از شور-و-شوقِ روحانی چیزای ره که دَ باره عیسی بُود، دَ دِقَت مَوگُفت و تعلیم میدد، اگرچه فقط از تعمیدِ یحیی خبر دَشت. ^{۲۶} امو آدم دَ عبادت خانه بُدون ترس-و-وهم دَ توره گُفتو شُد. وختیکه پرسکِلا و اکیلا تورای شی ره شنید، اونا اُو ره گوشه بُرده راهِ خُدا ره دَقیقتر بلده شی بیان کد. ^{۲۷} غَیبتیکه آپوُلُس میخاست سُون ولایتِ اَخیَا سَفَر کنه، برارای ایماندار اُو ره تشویق کد و

د ایماندارای امزو جای نوشته کد که ازو پذیرایی کنه. آپولس امی که د اونجی رسید، کسای ره که د وسیله فیض خدا ایمان آورده بود، کلو کومک کد،^{۲۸} چراکه او د پیش تمام مردم یهودیا ره قد قدرت بیان بند اندخت و قد استفاده از کتاب مقدس ثابت کد که عیسی امو مسیح وعده شده آسته.

پولس د شار افسس

۱۹^۱ وختیکه آپولس د قرنتس بود، پولس از منطقه بالنه سفر کده د افسس آمد و د اونجی قد بعضی از پیروا روی د روی شد^۲ و ازوا پرسان کد: "وختیکه ایمان آوردید، روح القدس ره حاصل کدید؟" اونا د جواب شی گفت: "نه، مو حتی نشنیدیم که روح القدس وجود دره." پولس ازوا پرسید: "پس چی رقم تعمیم گرفتید؟" اونا گفت: "تعمیم یحیی." پولس گفت: "تعمیم یحیی امی بود که مردم از گناه های خو توبه کنه و یحیی د مردم موگفت که د کسی ایمان بیره که بعد ازو مییه، یعنی د مولا عیسی." وختی اونا امی چیزا ره شنید، د نام مولا عیسی تعمیم گرفت. ^۶ وختیکه پولس دستای خو ره د سر ازوا ایش، روح القدس دزوا نازل شد و اونا د زونای مختلف توره گفت و نبوت کد. ^۷ اونا پگ شی تقریباً دوازه نفر بود.

^۸ پس پولس د عبادت خانه یهودیا رفت و مدت سه ماه د اونجی بدون ترس توره گفت؛ او د باره پادشاهی خدا بحث کده مردم ره قناعت میدد. ^۹ مگم بعضی از شنوندا سنگدل بود و از ایمان آوردو سرپیچی کده د پیش روی مردم د باره راه عیسی بدگویی موكد. امزی خاطر پولس ازوا گوشه گیری کد و پیروا ره قد خو گرفته برد و هر روز د تالار سُخرانی که مربوط د تیرانوس بود، مجلس بحث ترتیب میدد. ^{۱۰} ای کار تا مدت دو سال دوام کد تا ای که تمام باشنده های ولایت آسیا، ام از یهودیا و ام از یونانیا، پیغام مولا عیسی ره شنید. ^{۱۱} خدا از دست پولس معجزه های کته نشو میدد، ^{۱۲} د اندازه که مردم دستمالا و پیشبندای ره که د جان پولس ملیده شده بود، موبرد و د جان مریضای خو موملید و اونا از مریضی که دشت شفا پیدا موكد و جنیبات از جان ازوا بر موشد.

^{۱۳} مگم یگ تعداد از چنگیرای گشتگر یهودی ام کوشش کد که نام مولا عیسی ره د بله چندیا بگیره. اوخته اونا گفت: "د نام عیسی که پولس وعظ موكنه، دز شمو امر میدیم که بر شنید!" ^{۱۴} هفت نفر از بچکیچای اسکیا که یکی از پیشوایون عالی مقام یهود بود، ای کار ره موكد. ^{۱۵} مگم جن د جواب ازوا گفت: "ما عیسی ره مینخشم و د باره پولس ام خبر درم، مگم شمو کی آستید؟" ^{۱۶} امو آدم چندی قد چنان قدرت د بله ازوا حمله کد که د سر پگ شی زور شد و اونا میده و دلده ازو خانه لچ دوتا کد. ^{۱۷} تمام باشنده های افسس از یهودی گرفته تا یونانی ازی

توره خبر شُد و پگ ازوا د ترس-و-وهم اُفتد و نام مولا عیسیٰ د بَین ازوا کلو مُحترم شُد. ^{۱۸} غدر امزو کسای که ایمان اوردد آمده کارای خور ره اقرار و افشا کد. ^{۱۹} و تعداد کلون امزو کسای که جادوگری موكد، کتابای خور ره جم کده د پیش روی پگ مردم در دد. قیمت ازوا ره که حساب کد، برابر پنجاه هزار سیکه نقره بود. ^{۲۰} د امزی رقم کلام مولا عیسیٰ تیت موشد و قدرت کلوتر پیدا موكد.

شورش د شار افسس

^{۲۱} بعد ازی واقعه ها پولس د رهنمایی روح القدس تصمیم گرفت که از مقدونیه و آخیا تیر شده د اورشلیم بوره. او گفت: "بعد از رفتو د اونجی، شار روم ره ام باید بنگرم." ^{۲۲} پس دو نفر از همکارای خور، یعنی تیموتائوس و اراسطس ره د مقدونیه ربی کد و خود شی بلده یگ مدت کلوتر د آسیا مند.

^{۲۳} تقریباً دمو غیت سر-و-صدای کلو د باره راه مولا عیسیٰ د افسس باله شُد. ^{۲۴} د اونجی یگ زرگر د نام دیمیتربوس بود که عکسای نقرهیی بُتخانه آرتیمیس ره جور موكد و ای کار بلده صنعتگرا فایده کلو میرسند. ^{۲۵} او تمام صنعتگرای همشغل و پگ کارگرای ازوا ره جم کده گفت: "آلیگو، شمو میدنید که رونق زندگی مو دَمزی شغل بستگی دَره. ^{۲۶} و امو رقم که مینگرید و میشنوید امی پولس قد تبلیغای خور نه فقط د افسس از مو، بلکه تقریباً د سراسر آسیا کلو مردم ره گمراه کده و موجه: 'چیزای که قد دست انسان جور شده، خدایو نیسته.' ^{۲۷} پس نه تنها که شغل مو د خطر آسته، بلکه خطر ازی ام آسته که عبادتگاه خدای بزرگ مو آرتیمیس از اعتبار بوفته و شکوه-و-بزرگی آرتیمیس که تمام آسیا و سراسر دنیا او ره پرستش مونه، از بَین بوره." ^{۲۸} وختیکه اونا ای چیزا ره شنید، کلو قار شُد و چیغ زده گفت: "بزرگ آسته آرتیمیس مردم افسس!" ^{۲۹} پس شار د شورش اُفتد و مردم یگجای د میدان مسابقات هُجوم برده گایوس و آسترخس ره که از مردم مقدونیه و از همسفرای پولس بود، دستگیر کد و کشل کده قد خور بُرد. ^{۳۰} پولس میخواست که د بَین مردم بوره، مگم پیروای مولا عیسیٰ او ره نه ایشته. ^{۳۱} حتی یگ تعداد از کته سرای ولایت آسیا که قد پولس دوست بود، د پیش پولس نفر ربی کده اصرار کد که د میدان مسابقات نروه. ^{۳۲} بعضی کسا چیغ زده یگ چیز موكفت و بعضی دیگه شی یگ چیز دیگه، چون جمعیت د سردرگمی بود و زوره مردم مقصد جم شدن خور ره هیچ نموفامید. ^{۳۳} یگ تعداد مردم فکر کد که سکندر مسؤل آسته، چراکه یهودیا او ره پیش اندختد. پس او قد دست خور اشاره کد که مردم آرام شننه و خاست تا د پیش مردم از یهودیا دفاع کنه. ^{۳۴} مگم وختی مردم فامید که سکندر یهودی آسته، پگ شی د یگ آواز د مدت دو ساعت یکسره چیغ میزد: "بزرگ آسته آرتیمیس مردم افسس!" ^{۳۵} آخرکار مسؤل شار مردم ره آرام کده گفت: "ای مردم افسس، کی د ای دنیا نمیدنه

که شارِ اِفْسُس مو، حَافِظِ عِبَادتگاهِ آرْتَمِيسِ بزرگ و حَافِظِ سَنگِ مُقَدَّسِ آسته که از آسمو دَ زَمی پَریده؟^{۳۶} پس، ازی که هیچ کس امی حَقِیقت ره انکار کده نَمیتنه، شُمو باید آرام بِشِینید و از عَجَله کار نَگیرید.^{۳۷} امی آدمای ره که شُمو دَ اینجی اُورِدید، نه از عِبَادتگاهِ مو چِیزی ره دُزی کده و نه ام دَ ضِدِ خُدای مو توره کُفرآمیز گُفته.^{۳۸} پس اگه دِیمِتریوس و همکارای شی دَ ضِدِ کسی کُدم ادعا دَره، درگه محکمه واز آسته و قاضیا ام حاضر. اونا مِیتنه دَ اُونجی دعوا های خُو ره دَ خِلافِ یِگدیگه خُو پیش کُنه.^{۳۹} اگه شُمو کُدم مسائِلِ دِیگه دَرید، باید دَ جِلِسِه رَسْمی حل-و-فصل شُنه.^{۴۰} چُون خَطِرِ ازی آسته که حُکومتِ رُوم مو ره مَسئُولِ شورشِ اِمروز بَدَنه، دَ حَالِیکه کُدم دَلِیل بِلَدِه شی نَدَری و هیچ جواب ام دَدِه نَمِیتنی.^{۴۱} ” وختیکه امی چِیزا ره گُفت، اُو جَمعِیتِ مَرْدُم ره رُخَصَت کد.

مُسافِرَتِ پوُلُسِ پَسِ دَ مَقَدونیه و یونان

۲۰ امی که شورشِ خلاص شُد، پوُلُسِ پِیروای مَولا عِیسی ره طَلب کده اونا ره تشویق کد و بعد از خُدا حَافِظی حَرکت کده سُون مَقَدونیه رَی شُد.^۲ اُو دَ اَمْرُو مَنطِقا سَفَر کده قَد غَدَر تورا ایماندارا ره تشویق کد و آخِرکار دَ یونان رسید^۳ و سه ماه دَ اُونجی مَند. وختیکه میخواست قَد کِشتی دَ سُوریه بوره، فامید که یهودیا دَ ضِدِ شی راه جوری کده. امزی خاطر تَصْمِیمِ گِرِفت که از راهِ مَقَدونیه پس بوره.^۴ اینی نفرا قَد شی قتی بُود: سوپاتروس باچه پیروس از بیریه؛ آرستَرخُس و سِکندوس از تسالونیکِی؛ گایوس از دریه؛ امچنان تیموتائوس، تیخیکاس و تروفیموس از ولایتِ آسیا.^۵ ای نفرا پیشلو رفت و دَ تروآس معطلِ ازمو شِشت.^۶ مگم مو بعد از عیدِ فطیر از شارِ فیلیپی دَ کِشتی سوار شُدی و پنج روز بعد دَ بندرِ تروآس دَ پیشِ ازوا رسیدی و یگ هفته دَ اُونجی مَندی.

۷ دَ شاو یگشَمبِه بِلَدِه مَراسِمِ ثوْته کدونِ نانِ آخِرِ عِیسی مَسِیحِ قَد یِگدیگه خُو جَم شُدی. پوُلُسِ از خاطری که روزِ دِیگه شی دَ سَفَرِ رَی بُود، بِلَدِه ایماندارا موعِظه کد و تا نِیمِ شاو دَ نقلِ های خُو اِدامه دَد.^۸ دَ باله‌خانه که جَم شُدِه بُودی چراغای زیاد روشو بُود.^۹ دَ اُونجی یگ جوان دَ نامِ اِفْتِیخوس دَ دانِ کِلکین شِشته بُود و دَ حَالِیکه پوُلُسِ نَقْلِ مُوکد دَ بِلَه اَزُو کم کم خاو مِیمَد. دَ آخِرِ خاو سر شی زور شُد و اُو از مَنزِلِ سِه تاه پَرید. وختیکه اُو ره باله کد، اُو مُرده بُود.^{۱۰} پوُلُسِ تا رفت و خود ره دَ بِلَه شی اَندخته اُو ره دَ بَعْلِ خُو گِرِفت و گُفت: ”تَشویشِ نَکُنید. جان شی دَ وُجود شی آسته.“^{۱۱} وختیکه پوُلُسِ دُوباره باله رفت و نان ره ثوْته کده خورد، اُو کَلو دیر گُفتگویی خُو ره اِدامه دَد یعنی تا دَمِ روزواز شُدو؛ بعد اَزُو بُر شُدِه رفت.^{۱۲} و اونا اَمُو جوان ره زنده دَ خانه بُرد و فِکِرِ پِگ شی کامِلاً آرام شُد.

از شارِ تروآس دَ میلیتس

^{۱۳} مو پیش از دیگر و دَ کِشتی سوار شُدِه طرفِ بندرِ آسوس حرکت کدی تا که پولس ره ازونجی سوار کئی. او امی رقم فیصله کد، چون خود ازو خاست که تا اونجی ره پای پیده بوره. ^{۱۴} وختیکه پولس دَ شارِ آسوس قد مو یگجای شُد، او ره دَ کِشتی سوار کدی و دَ بندرِ میلیتینی رفتی. ^{۱۵} روزِ دیگه شی ازونجی دَ دریا ریی شُدِه دَ نزدیکِ جزیره خیتوس رسیدی و روزِ سوّم شی دَ جزیره ساموس رسیدی. صَباحِ امزُ روز دَ بندرِ میلیتس آمدی، ^{۱۶} چراکه پولس تصمیم گرفتد که دَ افسس گیر نکنه، چون نمیخواست دَ ولایتِ آسیا وخت تیر کنه. او عَجَله دشت که زودتر دَ اورشلیم برسه و دَ صورتِ امکانِ عیدِ «روزِ پنجاهم» ره دَ اونجی بشه.

خدا حافظی پولس قد بزرگای جماعتِ افسس

^{۱۷} پولس از میلیتس یگ پیغام دَ افسس ریی کد و بزرگای جماعتِ ایماندارا ره دَ پیش خو کوی کد. ^{۱۸} وختیکه اونا دَ پیش شی آمد، پولس دَ زوا گُفت: «شمو میدنید، از اولین روز که ما پای خو ره دَ آسیا ایشتم دَ تمام وختیکه قد شمو بودم چطور رفتار کدم، ^{۱۹} یعنی چطور قد شکسته-نفسی کامل و آودیده های کلو مولا عیسی ره خدمت کدم، باوجود آزمایش های که دَ وسیله دسیسه های یهودیا دَ بله مه آمد. ^{۲۰} شمو میدنید که ما از تعلیم ددون هر چیزی که بلده شمو فایده دشت دریغ نکدم، بلکه پیغام ره دز شمو رسندم و چی دَ جای عمومی، چی دَ خانه های شمو دز شمو تعلیم ددم. ^{۲۱} ما دَ یهودیا و یونانیا اعلان کدم که اونا دَ حضورِ خدا تویه کنه و دَ مولای مو عیسی مسیح ایمان بیره. ^{۲۲} و آلی دَ فرمونِ روحِ اَلقدس دَ اورشلیم مورم و ازی که دَ اونجی چیزخیل دَ سر مه مییه نمیدنم، ^{۲۳} سواى که روحِ اَلقدس دَ هر شار دز مه خبر میدیه که بندی گری و سختی ها دَ انتظار مه آسته. ^{۲۴} مگم ادامِه زندگی بلده مه اوقس آرزش ندره. فقط آرزوی مه امی آسته که دوره خو ره دَ آخر پرسنم و خدمتی ره که مولا عیسی دَ عهدِه مه ایشته، یعنی اعلانِ خوشخبری فیضِ خدا ره انجام بدیم. ^{۲۵} آلی ما میدنم که هیچ کدم از شمو که ما دَ مینکل شمو گشته پادشاهی خدا ره دز شمو اعلان کدم، دیگه روی مره نمینگرید. ^{۲۶} امزی خاطر امروز بلده شمو واضح موگیم که دَ روزِ آخرت خونِ هیچ کس دَ گردون ازمه نیسته، ^{۲۷} چراکه دَ اعلان کدون تمام مقصدِ خدا بلده شمو هیچ کوتاهی نکدیم. ^{۲۸} فکر خو ره سون خود و سون پگ رمه که روحِ اَلقدس شمو ره دَ سر ازوا سرپرست جور کده، بگیرید تا دَ بله جماعتِ ایماندارای خدا چوپونی کنید، چون خدا اونا ره قد خونِ باچه خو خریده. ^{۲۹} ما میدنم که بعد از رفتون مه گرگ های درنده دَ مینکل شمو مییه و دَ بله رمه رحم-و-دلسوزی نمونه. ^{۳۰} حتی از مینکل خودون شمو کسای باله موشه که حقیقت ره تغییر میدیه تا پیروا ره دَ دُمبالِ خود خو کش کنه. ^{۳۱} پس آگاه بشید و پرمشت نکنید که دَ ای

مُدَّتِ سِه سال، شاو و روز از اخطار ددو قد آودیده د هر کدم شمو فارغ نبوؤم. ^{۳۲} آلی شمو ره د خُدا و د کلام پُرفیض ازو تسلیم مُونم که میتنه شمو ره آباد کنه و شمو ره د مینکل تمام کسای که تقدیس شده یگ میراث بدیه. ^{۳۳} ما چیم مه د طَلّا و نُقره و یا کالای کسی نمنده. ^{۳۴} خودون شمو میدنید که قد امزی دستا زحمت کشیدیم و ضرورت های خود خُو و کسای ره که قد مه بود، پوره کدیم. ^{۳۵} ما عملاً دز شمو نشو ددُم که مو باید امی رقم زحمت بکشی و د آدمای ناتویاری کنی و تورای مولا عیسی ره د یاد داشته بشی که موگفت: 'بخشیدو از گرفتو کده برکت شی کلو آسته.' ^{۳۶} وختیکه پولس تورای خُو ره د آخر رسند، قد پگ ازوا زانو زده دُعا کد. ^{۳۷} اونا پگ شی غدر چخرا کد و پولس ره د بغل خُو گرفته ماخ کد. ^{۳۸} امی توره پولس اونا ره از پگ کلوتر غمگی کده بود که گُفت: "دیگه روی مَره نمینگرید." اوخته اونا او ره تا بیخ کشتی همراهی کد.

سفر پولس د اورشلیم

۲۱ بعد ازی که مو خود ره ازوا جدا کدی، مو از راه دریا سبیده د جزیره کاوس آمدی. روز دیگه شی د جزیره رودس رفتی و ازونجی د شار پاتارا. ^۲ د اونجی یگ کشتی ره پیدا کدی که سون منطقه فنیقیه ربی بود. پس دزو سوار شده حرکت کدی. ^۳ امی که قبرس از دور معلوم شد، مو از طرف جنوب ازو تیر شده د سفر خُو طرف سوریه ادامه ددی و د بندر صور تاه شدی، چون قرار بود که بار کشتی ره د اونجی خالی کنه. ^۴ اوخته، ایماندارا ره پیدا کده هفت روز د اونجی مندی و اونا د هدایت روح القدس پولس ره محکم شد که سون اورشلیم نروه. ^۵ و غتیکه وخت مو د اونجی پوره شد، ازونجی ربی شده د سفر خُو ادامه ددی. تمام ایماندارای امزو جای قد خائونو و بچکیچای خُو مو ره تا برون شار همراهی کد و د لب دریا پگ مو زانو زده دُعا کدی. ^۶ بعد ازو قد یگدیگه خُو خُدا حافظی کده مو د کشتی سوار شدی و اونا پس سون خانه های خُو رفت.

^۷ مو از بندر صور د سفر دریایی خُو ادامه ددی و د شار پتولامائیس رسیدی و د اونجی قد برارو منده نشی کده یگ روز ره قد ازوا مندی. ^۸ روز دیگه شی اونجی ره ابله کده د شار قیصریه آمدی و د خانه فیلیپس خوشخبری دهنده رفته قد ازو مندی. اویکی از هفت خدمتگار نیک نام بود. ^۹ فیلیپس چار دختر خانه دشت که نبوت موکد. ^{۱۰} بعد از چند روز، د حالیکه مو د اونجی بودی، یگ پیغمبر د نام آگابوس از منطقه یهودیه د اونجی آمد. ^{۱۱} او د دیر ازمو آمد و کمر بند پولس ره گرفته دست و پای خُو ره قد شی بسته کد و گُفت: "روح القدس اینی رقم موگه، یهودیای اورشلیم صاحب امزی کمر بند ره امی رقم بسته مونه و او ره د دست بیگنگو تسلیم مونه." ^{۱۲} وختیکه مو امی توره ره شنیدی، مو و کسای که د اونجی حاضر بود، از پولس خواهش کدی که د اورشلیم نروه. ^{۱۳} مگم

پولس د جواب ازوا گُفت: ”ای چی رقم کار آسته که شمو مونیډ؟ چرا قد چخرای خو دل مَره میډه مونیډ؟ ما نننھا حاضر آستم که بندی شنم، بلکه حاضر آستم که از خاطر نام مولا عیسیٰ د اورشلیم حتی جان خو ره فدا کُئم.“^{۱۴} ازی که تورای مو دزو هیچ تاثیر نکد، مو از شله گی دست باله کدی و گُفتی: ”بورو، هر چی که اراده خُداوند بَشه، امو رقم شنه.“

^{۱۵} بعد امزو روزا که د اوجی بودی، مو تیاری گُرفته سون اورشلیم ری شدی. ^{۱۶} یگ تعداد از پیروای شار قیصریه ام قد ازموقتی آمد و مو ره د خانه مناسون بُرد تا قد ازو بمنی. او از جزیره قبرس و یکی از ایماندارای قدیمی بود. ^{۱۷} وختیکه د اورشلیم رسیدی پرارای ایماندار د خوشی از مو پذیرایی کد.

پولس د اورشلیم

^{۱۸} روز دیگه شی پولس قد ازمو د دیدون یعقوب رفت و تمام بزرگای جماعت ایماندارا د اوجی حاضر بود. ^{۱۹} بعد از سلام و منده نشی، پولس از کارای که خدا د وسیله ازو د بین مردم غیر یهود کده بود، یگ یگ دزوا نقل کد. ^{۲۰} اونا وختیکه ای چیزا ره شنید، خدا ره ستایش کد و بعد ازو د پولس گُفت: ”آی برار، تو میدنی که هزارها نفر از یهودیا ایمان آورده و پگ ازوا د باره شریعت سخت غیرت دَره. ^{۲۱} و بلده ازوا گُفته شده که تو د یهودیای که د مینکل مردمای غیر یهود زندگی مونه، تبلیغ مونی که از شریعت موسی روی بگردنه و اولادای خو ره ختنه نکنه و رسم-و-رواج خو ره ام نگاه نکنه. ^{۲۲} آلی چی باید کنی؟ اونا حتماً از آمدون تو خبر موشه. ^{۲۳} پس هر چیزیکه مو دز تو موگی امو رقم بکو: د اینجی چار نفر قد مو آسته که نذر د گردون خو گُرفته. ^{۲۴} تو اونا ره گُرفته ببر و خود ره قد ازوا یگجای پاک کو. مَصرف ازوا ره ام بدی تا اونا بتنه سر خو ره کل کده نذر خو ره پوره کنه. اوخته پگ میدنه، چیزای که د باره ازتو دزوا گُفته شده هیچ حقیقت ندره، بلکه خود تو ام شریعت ره نگاه کده مطابق شی رفتار مونی. ^{۲۵} مگم د باره غیر یهودیای که ایمان آورده، مو قیصله خو ره نوشته کده دزوا ری کدی تا از هر چیزی که بلده بت ها قربانی شده بَشه و از خون و از گوشت حیوانای قپه شده و از زناکاری پرهیز کُنه.“ ^{۲۶} پس روز دیگه شی پولس امو چار نفر ره گُرفته قد خو بُرد و قد ازوا قتی مراسم پاک شدو ره پوره کد. بعد ازو داخل خانه خدا شد و از تکمیل شدون روزای پاک شدو د پیشوا خبر دد تا بلده هر کدم ازوا یگ قربانی تقدیم شنه.

گرفتار شدون پولس د خانه خدا

^{۲۷} دوره هفت روزه پاک شدو نزدیک تکمیل شدو بود که بعضی از یهودیای آسیا پولس ره د خانه خدا دید. اونا

مردم ره د شور اوردده پولس ره دستگیر کد^{۲۸} و چیغ زده گُفت: ”ای مردای اسرائیلی، کومک کُنید! ای امو کسی آسته که د هر جای د ضد قوم و شریعت مو و د ضد امزی جای مقدس تبلیغ مونه. د علاوه ازی، او یونانیا ره ام د خانه خدا اوردده و ای جای مقدس ره نجس کده.“^{۲۹} چون اونا چند وخت پیش تروفیموس از شار افسس ره قد پولس د شار دیده بود و گمان مود که پولس او ره د خانه خدا اوردده بشه.^{۳۰} پس پگ شار د شورش آمد و مردم د سر پولس هجوم اوردده او ره گرفت و از خانه خدا بر کد و درگه های خانه خدا فوری بسته شد.^{۳۱} وختیکه جمعیت مردم میخاست او ره بکُشه، د قومندان اردوی رومی خبر رسید که تمام مردم اورشلیم د شور آمده.^{۳۲} او یگ دم قد عسکرا و صاحب منصبای خو طرف جمعیت خیز کد. وختیکه مردم قومندان و عسکرا ره دید، اونا از زدون پولس دست کشید.^{۳۳} اوخته قومندان نزدیک آمده پولس ره دستگیر کد و امر کد که او ره قد دو زنجیر بسته کنه. بعد ازو پرسید که ای آدم کی آسته و چی کار کده؟^{۳۴} بعضی کسا از مینکل جمعیت د آواز بلند یگ چیز موگفت و بعضی دیگه شی یگ چیز دیگه. وختیکه از خاطر چیغ-و-شور کلو نتنست حقیقت ره بفامه، او امر کد که پولس ره د قشله بره.^{۳۵} او که د راهزین قشله رسید، عسکرا از خاطر قار مردم مجبور شد که پولس ره د بله شانه های خو بره،^{۳۶} چراکه جمعیت مردم از دُمبال ازوا ری بود و چیغ میزد که ”او ره بکُشید.“

دفاع پولس

^{۳۷} عسکرا قریب بود که او ره د مینه قشله داخل کنه، پولس روی خو ره سون قومندان دور دده پُرسان کد: ”اجازه میدی یگ چیز بگم؟“ قومندان د جواب شی گُفت: ”تو زبون یونانی ره میدنی؟“^{۳۸} خی تو او آدم مصری نیستی که چند وخت پیش بلده انقلاب کدو چار هزار نفر جنگی ره قد خو د بیابو برد؟“^{۳۹} پولس گُفت: ”ما یهودی استم، از شار تاروسوس قبلیقیه، باشنده یگ شار بزرگ و مهم. خاهش مونم، اجازه بدی که قد مردم توره بگم.“^{۴۰} وختی قومندان دزشی اجازه دد، او د بله زینه ایسته شد و قد دست خو سون مردم اشاره کد. امی که د اونجی آرامی کامل برقرار شد، پولس د زبون عبرانی دزوا گُفت:

دفاع پولس د پیش یهودیا

۲۲^۱ ”ای آته گو و برارو! دفاع مره که امی آلی د حضور شمو پیش مونم، گوش کُنید.“^۲ وختی اونا دید که او د زبون عبرانی توره موگه، اونا کلوتر آرام شد. اوخته پولس گُفت: ”ما یگ یهودی استم که د شار تاروسوس قبلیقیه د دنیا آمدیم، مگم د امزی شار تربیه شدیم و د تی دست گملائیل مطابق شریعت باباه کلونای مو دقیق تعلیم دده

شُدیم. ما دَ باره خُدا سخت غَیرت دشتیم، اُمو رقم که امروز شُمو دَرید.^۴ ما پَیروای امزی راه ره تا سرحدِ مرگ آزار-و-اَدیت مُوکدم و اونا ره گَرفتار کده ام مرده و ام خاتونو ره دَ بندی خانه میندختُم.^۵ پیشوای بزرگ و تمام اعضای شورای یهود دزی باره شاهد مه آسته. امچنان ما ازوا چند خط دَ بله برارون یهودی که دَ دمشق بود گَرفتم و حرکت کدم تا پَیروای عیسی ره که دَ اونجی بود، دست بسته بلده جزا ددو دَ اورشلیم بیرم.^۶ مگم وختیکه ما دَ راه بودم و دَ دمشق نزدیک مُوشدم، قریبای چاشت اولعتله یگ نُور قوی از آسمو گرد مره روشو کد.^۷ ما دَ زمی اُفتدم و یگ آواز ره شنیدم که مُوگفت: 'شائول، ای شائول، چرا مره آزار-و-اَدیت مُوکنی؟'^۸ ما پُرسان کدم: 'صاحب، تُو کی آستی؟' او دَ جواب مه گُفت: 'ما عیسی ناصری آستم اُمو که تُو آزار-و-اَدیت مُونی.'^۹ نفرای که قد مه بود، نُور ره میدید، مگم آواز کسی ره که قد مه توره مُوگفت، نَمیشنید.^{۱۰} و ما پُرسان کدم: 'یا مولا، ما چی کتم؟' و مولا عیسی دز مه گُفت: 'باله شو، دَ دمشق بورو و دَ اونجی تمام وظیفه که بلده تُو سپرده شده، دز تُو گُفته موشه.'^{۱۱} از خاطر بلقس امزو نُور چیمای مه کور شد و نفرای که قد مه بود دست مره گرفت و مره کوتل کده دَ دمشق بُرد.^{۱۲} دَ دمشق یگ آدم دَ نام حنایا زندگی مُوکد که یگ شخص خُدا ترس، تابع شریعت و دَ بین یهودیا نیک نام بود.^{۱۳} او دَ پیش مه آمد و دَ پالوی مه ایسته شده گُفت: 'ای شائول برار، بینا شو.' دَ امزو لحظه بینا شدم و سون ازو توخ کدم.^{۱۴} حنایا بسم دز مه گُفت: 'خُدا ی بابه کلونای مو تُو ره ایتخاب کده تا اِراده ازو ره بدنی و شخص عادل، یعنی مولا عیسی ره بنگری و آواز شی ره از دان خود شی بشنوی،^{۱۵} چون تُو شاهد ازو موشی و دَ باره چیزی که دیدی و شنیدی دَ پیش پگ مُردم شاهده میدی.^{۱۶} و آلی چرا معطل آستی؟ باله شو، عسل تعمیر بگیر و نام ازو ره گَرفته از گناهای خُو پاک شو.'^{۱۷} وختیکه دوباره دَ اورشلیم آمدم، یگ روز دَ خانه خُدا دُعا مُوکدم که خاو دَ بله مه آمد^{۱۸} و دَ امزو حالت مولا عیسی ره دیدم که مُوگفت: 'زود باله شو و اورشلیم ره ایله کو، چراکه مُردم ازی شار شاهده تُو ره دَ باره ازمه قبول نموکنه.'^{۱۹} و ما گُفتم: 'یا مولا، امی مُردم میدنه که ما دَ عبادت خانه ها مورفتُم و کسای ره که دز تُو ایمان آورده بود، دَ بندی خانه میندختُم و میزدُم.^{۲۰} وختیکه خون شاهد تُو استیفان ریخته شده، ما دَ اونجی ایسته بودم و دَ امزو کار رضایت ددم و چپن های قاتلای شی ره نگاه کدم.'^{۲۱} مگم مولا عیسی دز مه گُفت: 'حرکت کو، ما تُو ره دَ جای دور دَ پیش مُردم غیر یهود ری مُوم.'^{۲۲} جمعیت مُردم تا اینجی گپای شی ره گوش کد، و له بسم دَ آواز بلند چیغ زده گُفت: 'ای رقم نفر ره از روی زمی گم کنید! ای باید زنده نمنه!'^{۲۳} دَمزو غَیتیکه مُردم قد چیغ-و-شور کلو چپنای خُو ره شور دده خاک ره دَ هوا باد مُوکد،^{۲۴} قومندان امر کد که پولس ره دَ مننه قشله بیره و قد قمچی ازو تحقیقات کنه تا معلوم شنه که از چی خاطر ای چیغ-و-شور دَ ضد ازو باله شده.^{۲۵} وختیکه او ره بلده قمچی زدو بسته مُوکد، پولس از صاحب منصبی که دَ اونجی ایسته بود، پُرسان کد: 'آیا قانُون دز شُمو اجازه میدیه که یگ نفر رومی ره بدون ازی که محکوم شده

بشه، قد قمچی بزیند؟^{۲۶} وختیکه صاحب مَنصَب ای توره ره شینید، پیش قومندان رفت و دَزُو گُفت: ”تُو میدنی چی مونی؟ ای آدم یگ نفر رومی آسته.“^{۲۷} قومندان پیش پولس رفت و از شی پُرسان کد: ”دز مه بگی، آیا تُو رومی آستی؟“ پولس گُفت: ”آرے.“^{۲۸} قومندان گُفت: ”ما امی حق تابعیت روم ره دَ قِیمَتِ کلو خریدیم.“ پولس گُفت: ”مگم ما از زمانِ تُولدِ خُو رومی بودیم.“^{۲۹} پس کسای که قرار بُود از پولس تحقیق کنه، یگ دم اَزُو دُور شُد و قومندان وختی فامید که پولس رومی آسته ترس خورد، چُون اُو امر کُدد که پولس ره بسته کنه.

پولس دَ حُصُورِ شورایِ یهودیا

^{۳۰} روزِ دیگه شی ازی که قومندان میخواست قِصّه ره خُوب بُفامه که یهودیا از چی دلیل دَ سرِ پولس ادعا کده، اُو پولس ره بُرو اُورد و امر کد که پیشوایونِ عالی مقام و شورایِ یهود یگ جلسه تشکیل بدیه. اوخته پولس ره تاه اُورد و دَ پیشِ ازوا حاضر کد.

۲۳ پولس توغری سُونِ اَعْضایِ شورا توخ کد و گُفت: ”آی برارو، ما تا اِمروز دَ حُصُورِ خُدا قد وجدانِ پاک زندگی کدیم.“^۲ اوخته حنانیا پیشوایِ بزرگ دَ کسای که پالوی پولس ایسته بُود، امر کد که دَ دان شی بزنه.^۳ پولس دَزُو گُفت: ”آی که ظاهر تُو لَخشم-و-سفید آسته! کسای که دَ پالوی پولس ایسته بُود، گُفت: ”آیا دَ پیشوایِ بزرگِ خُدا توهین مونی؟“ پولس گُفت: ”برارو، ما نفامیدم که اُو پیشوایِ بزرگ آسته، چُون دَ کِتَابِ مُقَدَّسِ نوشته شُده که دَ رهبرِ قومِ خُو بد-و-رد نگی.“^۴ وختی پولس فامید که یگ جَمِ ازوا صدوقیا آسته و دیگه جَمِ ازوا فریسیا، اُو قد آوازِ بلند دَ مجلس گُفت: ”آی برارو، ما فریسی و اولادِ فریسی آستُم؛ ما از خاطرِ ایمان و اُمید دَ قیامتِ مُرده ها دَ اینجی محاکمه موشُم.“^۵ وختی اُو امی ره گُفت، دَ بَینِ فریسیا و صدوقیا اِختِلافِ پیدا شُد و شورا دُو تقسیم شُد،^۶ چرکه صدوقیا مُنکرِ قیامت و ملایکه و روح آسته، مگم فریسیا دَ پگِ ازی چیزا عقیده دره.^۷ پس دَ بَینِ مجلسِ غریبِ کُته برپا شُد و چند نفر از علمایِ فریسی باله شُده اِعتراض کد و گُفت: ”مو دَ ای آدم هیچ تقصیرِ نَمینگری. از کُجا معلوم آسته که یگو روح یا ملایکه قد شی توره نَگفته بشه؟“^۸ اِختِلافِ دَ اندازه باله رفت که قومندان از ترس ازی که پولس ره تکه تکه نَکنه، دَ عسکرا امر کد که دَ مجلسِ داخلِ شُنه و پولس ره دَ زور از مینکلِ جمعیتِ بُر کده دَ قِشله بیره.^۹ دَ شاوِ اَمزو روزِ مولا عیسیٰ نزدیکِ پولس اَمده گُفت: ”شُجاع بش. اُمو رقمیکه دَ اورشلیم دَ باره مه شاهدی ددی، دَ شارِ روم ام باید اُمو رقمِ شاهدی بدی.“

نقشه دَ ضدِ پولس

^{۱۲} شاو که صباح شد، یهودیا قد یگدیگه خُو ششته نقشه کشید و قسم خورد که تا پولس ره نكشه، نان یا آو ره دَ دان خُو نزنه. ^{۱۳} کلوتر از چل نفر دَ ای دسیسه شریگ بود. ^{۱۴} اونا دَ دیر پیشوایون عالی مقام و ریش سفیدا رفت و گفت: ” مو سخت قسم خوردی، تا که پولس ره نکشی نان ره دَ دان خُو نمیزنی. ^{۱۵} پس شمو و اعضای شورا از قومندان خواهش کُید که او ره صباح دَ پیش شمو بیره، دَ بانه ازی که شمو میخاید دَ باره قضیه پولس غوجتر تحقیق کنید. و مو تیار آستی که پیش از رسیدون شی دَ اینجی او ره بکشی. ^{۱۶} لیکن خوارزده پولس ازی دسیسه باخبر شد و دَ قشله رفته پولس ره خبر کد. ^{۱۷} اوخته پولس یکی از صاحب منصبا ره کوی کده گفت: ” ای جوان ره پیش قومندان بر، چون ای میخایه دزو یگو چیز بگیه. ^{۱۸} صاحب منصب او ره دَ پیش قومندان برد و دزو گفت: ” امو پولس که بندی آسته، مَره کوی کده از مه خواهش کد که ای جوان ره دَ پیش از تو بیرم. ای میخایه دز شمو یگو چیز بگه. ^{۱۹} قومندان دست از او ره گرفته دَ یگ گوشه برد و ازو پرسان کد: ” تو چی میخایه دز مه بگی؟ ^{۲۰} او گفت: ” یهودیا نقشه کشیده که از تو خواهش کنه تا پولس ره صباح دَ شورا بیری. بانه ازوا امی آسته که اونا میخایه دَ باره ازو غوجتر تحقیق کنه. ^{۲۱} پس اونا ره تن ندی، چرا که کلوتر از چل نفر دَ کمین ازو ششته و قسم خورده که تا پولس ره نكشه نه چیز بخوره و نه وچی کنه. اونا امی آلی تیار آسته و فقط منتظر موافقه از تو یه. ^{۲۲} قومندان امو جوان ره رخصت کد و دزو امر کده گفت: ” دَ هیچ کس نگی که مَره ازی چیزا خبر کدی. ”

انتقال پولس دَ شار قیصریه

^{۲۳} پس قومندان دو نفر صاحب منصب ره دَ پیش خُو طلب کده گفت: ” دو صد عسکر پیده و هفتاد نفر سواره و دو صد نیزه دار تیار کُنید تا که ساعت سوم شاو دَ قیصریه بوره. ^{۲۴} بلده پولس ام یگو الاغ حاضر کُنید که سوار شنه و او ره صحیح-و-سلامت دَ پیش فیلیکس والی برسینید. ^{۲۵} پس یگ خط دَ ای مضمون نوشته کد:

^{۲۶} ” از طرف کلودیوس لیسپاس دَ عالی جناب فیلیکس والی، سلام تقدیم آسته. ^{۲۷} ای آدم ره یهودیا گرفته بود و قصد دشت که بکشه، لیکن ما قد عسکرای خُو دَ اونجی رفته او ره از چنگ ازوا نجات ددم، چون خبر شده بودم که او یگ نفر رومی آسته. ^{۲۸} ازی که میخاستم علت تهمت ازوا ره بفامم، ما او ره دَ شورای ازوا بردم. ^{۲۹} مگم متوجه شدم که تهمت ازوا دَ باره مسئله شریعت خودون ازوا آسته و هیچ تهمت دَ بله شی نشده که واجب قتل و یا بندی کدو بشه. ^{۳۰} پس وختی دز مه خبر دده شد که دَ خلاف امر و آدم نقشه کشیده شده، فوری او ره دَ پیش از تو

رَبی کُدم و دَ مَدَعیای شی ام گُفتم که شکایت خُو ره دَ پیش از تُو پرسنه.

^{۳۱} پس امو رقیمیکه دَ بله عسکرا امر شده بود، پولس ره دَ غیت شاو تا شارِ آنتی پاترس رسند. ^{۳۲} روزِ دیگه شی عسکرای پیده عسکرای سواره ره رخصت کد که قد پولس دَ سفرِ ادامه بدیه و خودون شی پس سون قشله خُو آمد. ^{۳۳} وختیکه اونا دَ قيصريه رسيد، خط ره دَ والی دَد و پولس ره دَ زشی تسلیم کد. ^{۳۴} والی خط ره خنده از پولس پُرسان کد: "از کدم ولایت آستی؟" وختی فامید که از ولایتِ قیلیقیه آسته، ^{۳۵} او دَ زشی گُفت: "مدعیای تُو که دَ اینجی حاضر شد، اوخته ما دَ گپای تُو گوش میدیم." بعد ازو امر کد که پولس ره دَ قلعه که مشهور دَ قصرِ هیرودیس بود، نگاهداری کنه.

محکمہ پولس دَ حضورِ فیلیکس والی

^{۲۲۴} بعد از پنج روز حنایا پیشوای بزرگ قد چند نفر از ریش سفیدا و یگ وکیل دعوا دَ نامِ تروتولس دَ قيصريه رسید و ادعاهای خُو ره دَ ضدِ پولس دَ والی پیش کد. ^۲ وختیکه پولس ره حاضر کد، تروتولس ادعاهای خُو ره شروع کده گُفت: "جنابِ عالیقدر، بخاطرِ حکمرانی شمو مو دَ امنیتِ کاملِ آستی و بخاطرِ دوراندیشی شمو دَ امری قوم بهبودی عذر دَ وجود آمده ^۳ و مو ازی چیزا دَ هر جای و از هر طریق از شمو قدردانی و شکرگزاری مونی. ^۴ و آلی ازی که وخت شمو ره کلو نگیرم، خواهش موم که قد امزو لطفِ همیشگی خُو دَ عرضِ کوتاهِ مو توجه کنید: ^۵ دَ ز مو معلوم شده که ای آدم یگ شخصِ مُضِرِ آسته و دَ مینکلِ تمامِ یهودیا دَ سراسرِ دنیا فتنه اندازی مونه و امچنان یگ سرکرده فرقه ناصری آسته. ^۶ او حتی کوشش مود که خانه خُدا ره نجس کنه، مگم مو او ره دستگیر کدی [و مو میخاستی که دَ مطابقِ شریعتِ خودون خُو او ره محاکمه کنی ^۷ مگم لیسایاس قومندان آمد و دَ زور او ره از چنگ مو خلاص کد ^۸ و دَ مدعیای ازو امر کد که دَ پیش شمو بییه.] اگه خودون شمو ازو تحقیق کنید، حقیقتِ ادعاهای مو دَ خلافِ ازو بلده شمو روشو موشه. ^۹ یهودیا ام دَ یگصدِ ادعاهای تروتولس ره تایید کد و گُفت: "راست موه!"

^{۱۰} وختی والی سون پولس اشاره کد که گپ بزنه، او اینی رقم گُفت: "ما خبر دَرَم که عذر سال ها آسته که شمو قاضی ازی ملتِ آستید، امری خاطر ما دَ خوشی از خود خُو دفاع موم. ^{۱۱} شمو میتنید معلوم کنید، کلوتر از دوازده روز نشده که ما بلده عبادت دَ اورشلیم رفته بودم. ^{۱۲} هیچ کس مره ندیده که دَ خانه خُدا یا دَ عبادت خانه ها و یا دَ داخلِ شار قد یگو نفر بحث کده بشم و یا مردم ره دَ شورش آورده بشم. ^{۱۳} و ادعاهای ره که فعلاً دَ ضدِ مه جور کده اونا نمیتنه که دَ پیش شمو دَ ثبوت پرسنه. ^{۱۴} مگم دَ حضورِ شمو اقرار موم که ما خُدا ی بابه کلونای خُو ره دَ

مُطَابِقِ امْرُو رَاهِ كِه اُونَا بَدَعَتِ مُوْگِيَه، عِبَادَتِ مُوْنَم و دَ پَگِ چِيزَايِ كِه مُطَابِقِ تَوْرَاتِ و نَوِشْتَه هَايِ پِيغْمَبْرَا اَسْتَه، عَقِيْدَه دَرُم. ^{۱۵} مَا رَقْمِ خُودِ امْرِي نَفْرَا دَ خُدا اُمِيْدِ دَرُم كِه بَلْدَه اَدْمَايِ نِيك و بَد قِيَامَتِ دَ پِيْشِ رُوِي اَسْتَه. ^{۱۶} امْرِي خَاطِرِ اَز حُدِ كَلُو كُوشِشِ خُو رَه مُوْنَم كِه هَر وَخْتِ دَ پِيْشِ خُدا و اِنْسَانِ وِجْدَانِ پَاكِ دَشْتَه بَشْم. ^{۱۷} مَا پَسِ اَز چَنْدِيْنِ سَالِ دَ اَوْرَشَلِيْمِ اَمْدَم تا بَلْدَه غَرِيْبَايِ قَوْمِ خُو كَوْمَكِ بِيْرَم و هَدِيَه هَا تَقْدِيْمِ كْنَم. ^{۱۸} بَعْدِ اَز مَرَاْسِمِ پَاكِ شُدُو دَمْرِي كَارِ مَشْعُوْلِ بُوْدَم كِه اُونَا مَرَه دَ خَاْنَه خُدا پِيْدَا كَد و دَ اَوْنَجِي نَه بِيْر-و-بَار بُوْد و نَه شَر-و-شُور. ^{۱۹} مِگَم چَنْدِ نَفْرِ اَز يَهُودِيَايِ اَسِيَا كِه دَ اَوْنَجِي بُوْد بَايْدِ دَ پِيْشِ شُمُو حَاضِرِ شُنَه و اِگَه كُدَم اِدْعَايِ دَ ضِدِ اَزْمَه دَرَه، خُودُوْنِ اَزْوَا بُوْگَه. ^{۲۰} يَا امِي كَسَايِ كِه دَ اِيْنَجِي اَسْتَه، بُوْگِيَه: وَخْتِيَكِه مَا دَ حُضُوْرِ شُورَا اِيْسْتَه بُوْدَم، دَز مَه چِي جُرْمِ پِيْدَا شُد، ^{۲۱} بَعْيِرِ اَزِي كِه دَ بِيْنِ اَزْوَا قَدِ اَوَازِ بَلَنْدِ كُفْتَم: 'اَز خَاطِرِ اُمِيْدِ دَ قِيَامَتِ مُرْدَه هَا، مَا اِمْرُوزِ دَ اِيْنَجِي مَحَاكِمَه مُوْشَم!'

بَنْدِي شُدُوْنِ پُوْلَسِ دَ قِيَصْرِيَه

^{۲۲} مِگَم فِيلِكْسِ وَاَلِي كِه خُودِ شِي اَز رَاهِ مَوْلَا عِيْسِي خُوْبِ صَحِيْحِ خَبِرِ دَشْت، مَحَاكِمَه رَه پَسِ اَنْدَخْتَه كُفْت: "وَخْتِيَكِه لِيْسِيَاْسِ قَوْمَنْدَانِ دَ اِيْنَجِي بِيِيَه، اَوخْتَه مَا دَ بَارَه دَعْوَايِ شُمُو فَيَصْلَه مُوْنَم." ^{۲۳} پَسِ دَ يِگِ صَاْحِبِ مَنْصَبِ اَمْرِ كَد كِه پُوْلَسِ رَه نَظَرِ بَنْدِ كُنَه، مِگَم تا يِگِ اَنْدَازَه اُو رَه اَزَادِ بِيْلَه و مَانِعِ رَفْت-و-اَمَدِ دُوسْتَايِ پُوْلَسِ كِه بَلْدَه پُورَه كِدُوْنِ ضَرْوَرْتِ و خِدْمَتِ شِي مِيِيَه، نَشْنَه.

^{۲۴} چَنْدِ رُوزِ بَعْدِ فِيلِكْسِ قَدِ دَرُوسِلَا خَاْتُوْنِ خُو كِه يِگِ خَاْتُوْنِ يَهُودِيِ بُوْد، دَ اَوْنَجِي اَمَدِ و پُوْلَسِ رَه دَ پِيْشِ خُو طَلَبِ كَدَه دَ تَوْرَايِ شِي دَ بَارَه اِيْمَانِ دَ عِيْسِي مَسِيْحِ كُوشِ دَد. ^{۲۵} مِگَم وَخْتِيَكِه دَ بَارَه عَدَالْتِ، پَرَهِيْزِگَارِي و جَزَايِ اَخْرَتِ تَوْرَه كُفْت، فِيلِكْسِ تَرَسِ خُورْدِ و كُفْت: "بَلْدَه فِعْلَا بُوْرُو، غَيْتِيَكِه فَرْصَتِ پِيْدَا شُد، تُو رَه بَسْمِ طَلَبِ مُوْنَم." ^{۲۶} دَ حِيْنِ حَالِ فِيلِكْسِ اُمِيْدُوَارِ بُوْد كِه شَايْدِ پُوْلَسِ بَلْدَه شِي پِيْسَه بَدِيَه و اَزِي خَاطِرِ اَكْثَرِ وَخْتِ اُو رَه طَلَبِ كَدَه قَدِ شِي نَقْلِ مُوَكَد.

^{۲۷} مِگَم بَعْدِ اَز دُو سَالِ پُورِكِيُوسِ فِسْتُوسِ جَانِشِيْنِ فِيلِكْسِ شُد. و اَزِي كِه فِيلِكْسِ مِيخَاَسْتِ دَ حَقِ يَهُودِيَا يِگِ نِيكِي كُنَه، اُو پُوْلَسِ رَه دَ بَنْدِي خَاْنَه نِگَاَه كَد.

پُوْلَسِ دَ حُضُوْرِ فِسْتُوسِ وَاَلِي

۲۵ اوخته فستوس سه روز بعد از رسیدن خو د ولایت یهودیه، از قیصریه د اورشلیم رفت. ۲ پیشوايون عالی مقام و ریش سفیدای یهود د پیش فستوس آمده ادعا های خو ره د ضد پولس دزو گفت و ازو خواهش کد ۳ که دزوا لطف کده پولس ره د اورشلیم ری کنه. اونا د کمین بود تا او ره د بین راه بکشه. ۴ مگم فستوس د جواب ازوا گفت: "پولس د قیصریه نظر بند آسته و خود مه د زودی د اونجی پس مورم. ۵ کسای که از مینکل شمو صاحب اختیار آسته بیبه و قد مه بوره و اگه کدم خطای امزو آدم سر زده بشه، اونا ادعای خو ره روی د روی ازو بگه."

۶ فستوس تقریباً هشت یا ده روز د اورشلیم مند و بعد ازو د قیصریه رفت. روز دیگه شی د چوکی قضاوت ششت و امر کد که پولس ره بیره. ۷ وختیکه پولس آمد، یهودیای که از اورشلیم آمده بود، گرد ازو ره گرفت و ادعا های کلو و خطرناک د ضد پولس پیش کد، مگم نتنست که ثبوت کنه. ۸ پس پولس از خود خو دفاع کده گفت: "ما نه د خلاف شریعت یهود کدم کاری کدیم و نه ام د ضد خانه خدا و قیصر روم دچار کدم خطایی شدیم." ۹ مگم فستوس که میخاست یهودیا ره راضی نگاه کنه، د پولس گفت: "آیا قبول دری که د اورشلیم بوری و د اونجی د پیش خود مه د باره امزی ادعا ها محاکمه شنی؟" ۱۰ پولس د جواب شی گفت: "فعلاً ما د پیش تخت قضاوت قیصر، یعنی دمزو جای که باید محاکمه شئم، ایسته یم و خود شمو بهتر میدنید که ما مرتکب هیچ جرمی د ضد یهودیا نشدیم. ۱۱ اگه مجرم بشم و یا کدم کار بد کده بشم که قابل اعدام بشه، از مرگ سرکشی ندرم. لیکن اگه ادعا های که امی نفرا د خلاف ازمه کده هیچ حقیقت ندره، هیچ کس حق ندره که مره د دست امزی کسا بدیه. ما د پیش قیصر روم دادگاهی موئم." ۱۲ پس فستوس قد مشاورین خو مشوره کده د جواب شی گفت: "آلی که از قیصر دادگاهی کدی، د پیش قیصر موری."

پولس د حضور اگریپاس پادشاه

۱۳ چند روز بعد اگریپاس پادشاه و خاتون شی برنیکی د قیصریه آمد تا که د فستوس خوش آمدید بگه. ۱۴ پس ازی که اونا روزای کلو ره د اونجی مند، فستوس قضیه پولس ره د پیش پادشاه رسنده گفت: "د اینجی یگ آدم آسته که از دوره فیلیکس بندی منده. ۱۵ وختیکه د اورشلیم رفتم، پیشوايون عالی مقام و کته کلونای یهود د ضد ازو رسماً پیش ازمه شکایت کد و خواهش کد که او محکوم شنه. ۱۶ ما د جواب ازوا گفتم که د رسم-و-رواج روم ای رقم نیبه که یگ آدم بدون محکمه بلده جزا تسلیم شنه، بلکه پیش ازی که آدم متهم شده ره تسلیم کنه، او ره قد مدعیای شی روی د روی مونه و بلده شی فرصت میدیه تا د برابر ادعاها از خود دفاع کنه. ۱۷ پس وختیکه اونا د اینجی آمد، ما بدون معطل د روز دیگه شی د چوکی قضاوت ششتم و امر کدم که امو آدم ره بیره. ۱۸ غیتیکه مدعیای شی

باله شُد، دَ خِلافِ اَزو هِيچ جُرْمِي ره اِدعا نَكِد كه ما اِنْتِظار دَشْتُم، ^{۱۹} بَلِكِه دَ بارِه دِيِنِ خُودون شِي دَ بِيِنِ ازوا اِختِلافِ وِجُودِ دَشْتِ وِ ام دَ بارِه يِگِ شَخِص دَ نامِ عِيسِي كه مُرْدِه، مِگَم پوُلْس اِدعا مُونِه كه او زنده يِه. ^{۲۰} ازي كه دَ اِي بارِه دُوْدِلِه بُوْدُم، اَزو پُرسان كُدم كه 'اِيَا مِيخاهِي دَ اورشَلِيم بوري تا اِي قَضِيه دَ اُونجِي فَيَصَلِه شُنِه؟' ^{۲۱} مِگَم پوُلْس خاهِش كَد كه تا زماِنِ فَيَصَلِه قَيَصِرِ نَظَرِبنَد بَشِه. پس ما اَمَرِ كُدم كه او ره نَظَرِبنَد كنه تا غَيْتِيكِه بَتْنُم او ره دَ پيشِ قَيَصِرِ رِي كُنُم. ^{۲۲} "اگرِپاس دَ فِستوس گُفت: "عَدْرِ مِيلِ دَرُم كه توراِي اَزو ره خود مه قد گوش خُو بَشَنُوم." فِستوس دَ جِوابِ شِي گُفت: "صَباحِ توراِي شِي ره مِيشَنُوي."

^{۲۳} روزِ دِيِگِه شِي اِگرِپاس و بَرِنِيكِي قَدِ دَبِذِبِه كَلو اَمَد و قَدِ قَوْمَنَدانا و مَرْدايِ نامَتُوِي شار دَ صالُونِ عُمومي داخِلِ شُد. دَ اَمَرِ فِستوس، اونا پوُلْس ره حاضِرِ كَد. ^{۲۴} اوخته فِستوس گُفت: "جنابِ اِگرِپاس پادشاه، و اِي تمامِ كَسايِ كه دَ اِينجِي حاضِرِ اَسْتِيْد! امي اَدَمِ ره مِينگَرِيْد، تمامِ مَرْدُمِ يَهُودِ، چِي دَ اورشَلِيم و چِي دَ اِينجِي، دَ سِرِ امزِي اَدَمِ دَ پيشِ مه عَرَضِ كَدِه و قَدِ چِيغ-و-شورِ كَلو گُفتِه كه اِي اَدَمِ نَبايِدِ دِيِگِه زنده بَمَنِه! ^{۲۵} لِيكِنِ ما پِي بَرْدِيم كه اِي اَدَمِ هِيچِ كاري نَكَدِه كه سزاوارِ مَرگِ بَشِه، ولِه بَخاطِرِي كه از قَيَصِرِ دادخاهِي كَدِه، ما تَصْمِيمِ گِرْفَتِيم كه اِي ره دَ پيشِ اَزو رِي كُنُم. ^{۲۶} مِگَم ازي كه مَطْلَبِ واضِحِ نَدَرُم كه دَ اعلِيٰ حَضْرَتِ دَ بارِه ازي نَوِشْتِه كُنُم، اِي ره دَ اِينجِي دَ پيشِ پِگِ شُمُو و مَخْصُوصاً دَ حُضُورِ اِگرِپاس پادشاه اُورْدِيم تا بَعْدِ از تَحْقِيقَاتِ يِگُو چِيَزِ پيدا كَدِه نَوِشْتِه كُنُم. ^{۲۷} چُونِ فِكْرِ مُوكُنُم عاقِلانِه نَبِيِه كه يِگِ بَدِيِ ره رِي كُنُم و اِدعاهايِ ره كه دَ خِلافِ شِي شُدِه ذِكرِ نَكُنُم."

۲۶ ^۱ و اِگرِپاس دَ پوُلْس گُفت: "تُو اِجازِه دَرِي كه بَلَدِه دِفَاعِ خُو گِپِ بَرْنِي." پس پوُلْس دِستِ خُو ره باله كَدِه اِينِي رِقْمِ از خود خُو دِفَاعِ كَد: ^۲ "اِي اِگرِپاس پادشاه، بَلَدِه مه جايِ خُوشَبَخْتِي اَسْتِه كه اِمروزِ دَ حُضُورِ شُمُو دَ بارِه تمامِ اِدعاهايِ كه يَهُودِيا دَ سرِ مه كَدِه از خود خُو دِفَاعِ كُنُم. ^۳ خُصُوصاً بَخاطِرِي كه شُمُو دَ بارِه رِسم-و-رِواجِ يَهُودِيا و اِختِلافاتِ نَظَرِ كه دَ بِيِنِ ازوا اَسْتِه مَعْلُومَاتِ كَلو دَرِيْد. پس خاهِش مُونُم كه لُطْفِ كَدِه دَ عَرَضِ بَنَدِه قَدِ صَبِر-و-حُوصِلِه گوش بَدِيْد. ^۴ پِگِ يَهُودِيا دَ بارِه راه-و-رِفْتارِ زَنْدِگِيِ مه از دُورونِ جوانِيِ مه خُوبِ خَبَرِ دَرِه، از شُرُوعِ كه ما دَ مِيَنَكَلِ قَوْمِ خُو دَ اورشَلِيمِ زَنْدِگِيِ مُوكُدم. ^۵ اونا از گاه مَرِه مِيَبَخَشِه؛ اگِه اونا بَخايِه مِيَتَنِه شاهِدِيِ بَدِيِه كه ما دَ عِنوانِ يِگِ فَرِيَسِي دَ مَطابِقِ سَخْتِگِيرْتَرِيِنِ فَرِقِه دِيِنِ مو زَنْدِگِيِ مُوكُدم. ^۶ و اَلِيِ از خاطِرِ اُمِيْدِيِ كه خُدا وَعِدِه شِي ره دَ بابِه كَلونايِ مو دَدِه بُوْد، مَحاکِمِه موشُم. ^۷ اِي اَمُو وَعِدِه اَسْتِه كه دوازده طايِفِه مو اُمِيْدِ دَرِه كه پُورِه شُدون شِي ره بِنِگرِه و امزِيِ خاطِرِ شاو و روزِ از تِي دِلِ عِبادتِ مُونِه. اَرِه جنابِ پادشاه، از خاطِرِ امزِيِ اُمِيْدِ يَهُودِيا دَ سرِ مه تَهْمَتِ كَدِه. ^۸ اِي قوما، چِرا شُمُو فِكْرِ مُونِيْدِ كه اِي نامُكِنِ اَسْتِه كه خُدا مُرْدِه ها ره زنده كُنِه؟ ^۹ ما ام فِكْرِ مُوكُدم

که د هر وسیله مُمْکِن قد هر کسی که نام عیسی ناصری ره بگریه، مُخَالَفَت کُنم. ^{۱۰} امی کار ره ما د شار اورشلیم کدُم: قد اختیاراتی که پیشوایون عالی مقام دَر مه دده بود، ما بسیاری از پیروای عیسی ره د بندی خانه میندختُم و غیبتیکه اونا د مرگ محکوم مُوشُد، ما د خِلافِ ازوا رای میددُم. ^{۱۱} غدر وختا د عبادت خانه ها رفته اونا ره جزا میددُم و کوشش مُوکدُم که اونا ره د کُفر گفتو مجبور کُنم. قار-و-غَضَب مه د بله ازوا د اندازه کلو شد که حتی تا شارای خارج رفته اونا ره آزار-و-آذیت مُوکدُم. ^{۱۲} د یکی امزی سَفرا د حالیکه قد حُکم و اختیارات از طرف پیشوایون عالی مقام سُون دَمِشَق موزفتُم، ^{۱۳} د دَم چاشت د بِن راه، آی پادشاه، یگ نُور ره از آسمو دیدُم که روشوتر از نُور آفتو بود و د گرد ازمه و کسای که قد مه بود، بَلَقده کد. ^{۱۴} امی که پگ مو د زمی اُفتدی، ما یگ آواز ره شنیدُم که د زبون عبرانی دَر مه کُفت: 'آی شائول، آی شائول، چرا مَره آزار-و-آذیت مُوکنی؟ د سر شیخله چپو قد لَغه زِدو بلده تُو مُشکل خَلق مُونه. ^{۱۵} ما پُرسیدُم: 'صاحب، تُو کی اُستی؟' مولا کُفت: 'ما عیسی اُسْتُم، امو که تُو آزار-و-آذیت مُونی. ^{۱۶} آلی باله شو و د سر پای خُو ایسته شو. ما دَر تُو ظاهر شدُم تاکه تُو ره د خدمت خُو تعیین کُنم و تُو د باره هر چیزی که از مه دیدی و هر چیزی که ما د آینده بلده تُو نشو میدیم، شاهدی بدی. ^{۱۷} ما تُو ره از دِست قَوْمِ یَهُود و ام از دِست مِلَّتِهای غَیر یَهُود که تُو ره د پیش ازوا رَبی مُونم، نجات میدم. ^{۱۸} ما تُو ره رَبی مُونم تا چیمای ازوا ره واز کُنی و اونا ره از تریکی د روشنی و از چنگ شیطو سُون خُدا راهنمای کنی تا گناهای ازوا بخشیده شنه و اونا د مینکل کسای که د وسیله ایمان دَر مه مُقَدَّس شده، میراث دشته بشه. ^{۱۹} امزی خاطر آی اگریپاس پادشاه، ما نِسَبَت د رویای آسمانی نافرمانی نکدُم، بلکه اول د یهودیای دَمِشَق، اورشلیم و سر تا سر منطقه یهودیه و بعد ازو د مردُم غَیر یَهُود اعلان کدُم که 'توبه کُنید و سُون خُدا بیید و عملی ره انجام بدید که توبه شمو ره ثابت کنه. ^{۲۰} دَمزی دَلیل یهودیا مَره د خانه خُدا گِرِفَتار کد و میخواست که مَره بکُشه. ^{۲۱} مگم تا امروز خُدا مَره یاری کده و آلی د اینجی ایسته یُم و د ریزه و کته شاهدی میدیم؛ بَعیر از چیزای که انبیا و موسی پیشگویی کده که واقع مُوشه، دیگه هیچ چیز ره د زبون خُو نَمیرم: ^{۲۲} اونا پیشگویی کد که مسیح باید دَر د-و-رنج بکُشه و بَحِیثِ اُولین کسی که از مُرده ها دُباره زنده شده نُور ره د قَوْمِ یَهُود و د مِلَّتِهای غَیر یَهُود اعلان کُنه. ^{۲۳} د حالیکه پولس امی چیزا ره کُفته از خود دِفَاع مُوکد، فِستوس د آواز بلند کُفت: "او پولس، تُو دیونه ای! عِلْمِ کلو تُو ره دیونه کده. ^{۲۴} پولس د جواب شی کُفت: "جناب عالیقدر فِستوس، ما دیونه نییم، بلکه حقیقت و تورای عاقلانه ره مُوکم. ^{۲۵} اگریپاس پادشاه که ما آزادانه د پیش شی توره مُوکم، ازی چیزا خبر دَره. ما یقین دَرُم که هیچ کدُم ازی چیزا از نظر اَرُو تاشه نییه، چراکه ای واقعه ها د جای گوشه رُخ نَدده. ^{۲۶} آی اگریپاس پادشاه، آیا شمو د پیغمبرا عقیده دَرید؟ آره، ما میدنم که شمو دزوا عقیده دَرید. ^{۲۷} اگریپاس د پولس کُفت: "خِی تُو د امیقَس وخت کم مَره وادار مُونی که مسیحی جور شُنم!" ^{۲۸} پولس کُفت: "از خُدا میخایم که دیر یا زود، نه تنها شمو اعلیٰ

حضرت، بلکه پگ کسای که امروز تورای مَره می‌شَنَوَه رقم ازمه آلی شُنه، مگم نه رقم ازمه آلی دَ زنجیرا. ”
^{۳۰} اوخته پادشاه، فستوس والی، برنیکوی و دیگه نفرای که دَ اُونجی ششسته بُود، باله شُد ^{۳۱} و اَزونجی بُرو اَمَد و اونا
 قد یگدیگه خُو نقل کده مُوگُفت: ”ای آدم کاری نَکده که سزاوارِ مَرگ یا بَندی‌خانه بَشه. ” ^{۳۲} و اگریاس دَ فستوس
 گُفت: ”اگه از قیصر دادخاهی نُموکد، ای آدم می‌تَنست که ایله شُنه. ”

رَبی کدونِ پولس دَ شارِ رُوم

۲۷ وختی قرار دَزی شُد که مو از راه دریا سُون ایتالیا سَفر کنی، پولس و چند نفر بَندی دیگه ره دَ یگ صاحب
 مَنصَب دَ نام یولیوس که از فرقه نظامی قیصر بُود، تسلیم کد. ^۲ پس دَ یگ کشتی که از منطقه ادرمیتیم بُود و دَ
 زودی سُون بندر های ولایتِ آسیا رَبی مُوشُد، سوار شُدده حرکت کدی. اَرستَرخُسِ مقدونی از شارِ تسالونیکِ ام قد
 مو قتی رفت. ^۳ روزِ دیگه شی دَ بندرِ صیدون رسیدی و یولیوس قد پولس خُوبی کد و بلده شی اجازه دَد که دَ
 دیدون دوستای خُو بوره تا اونا ضرورت های شی ره پوره کنه. ^۴ اَزونجی بسم از راه دریا رَبی شُدی و ازی که باد از
 دَم رُوی مو بُود، از گوشه گوشه جزیره قبرس تیر شُدی. ^۵ و بعد از سَفر دَ مینکل دریا از بغلِ قیلیقیه و پمفیلیه تیر
 شُدی و دَ شارِ میرا دَ ولایتِ لیکیه رسیدی. ^۶ دَ اُونجی یولیوس صاحب مَنصَب یگ کشتی ره که از شارِ سِکندریه
 سُون ایتالیا رَبی بُود، پیدا کد و مو ره دَزو سوار کد. ^۷ مو بلده روزای کلو دَ آهستگی پیش مورفتی و قد زحمت کلو
 دَ نزدیکای شارِ کنیدوس رسیدی و ازی که باد مانع پیش رفتون مو مُوشُد، مو از بغلِ جزیره کریت از پالوی سلمونی
 رفتی. ^۸ دَ سختی از پالوی سلمونی تیر شُدی و دَ یگ جای دَ نام «بندر نیک» رسیدی که دَ نزدیکای شارِ لسائیه
 بُود.

^۹ کلو وخت تیر شُد و ادامه سَفر از راه دریا دَ امزو غیت خطرناک بُود، چراکه روزه گاه تیر شُدده بُود. پس پولس
 دَزوا نصیحت کده ^{۱۰} گُفت: ”او مردم، ما مینگرم که سَفر مو ازی کده پیش خطرناک آسته؛ نه تنها دَ کشتی و بار
 شی کلو نقصان میرسه، بلکه دَ جان های از مو ام. ” ^{۱۱} مگم صاحب مَنصَب دَ تورای کشتی وان و صاحب کشتی
 کلو تر توجّه دشت تا دَ تورای پولس. ^{۱۲} و ازی که امو بندر بلده تیر کدون زمستو مناسب نَبُود، تمام ازوا صلاح دید
 که اَزونجی حرکت کنه تا شاید دَ فینیکس که یگ بندر کریتی بُود و رُوی شی سُون شمالِ غربی و جنوبِ غربی واقع
 شُد، برسه و زمستو ره دَ اُونجی تیر کنه.

رَبِي كَدُونِ پُولُسَ دَ شَارِ رُومَ

^{۱۳} وختیکه بادِ مُلایمِ جَنُوبیِ باله شُد، اونا گُمان کد که مینتته د مقصد خُو پَرسه. پس اونا لَنگرِ کِشتی ره باله کش کد و مو از بَغَلِ کریت رَبِي شُدِي. ^{۱۴} لیکن زیاده وخت تیر نَشُد که یگ بادِ تَنَد، مشهور د بادِ «شمال شرقی» از طرفِ جزیره کریت باله شُدِه د کِشتی زَد. ^{۱۵} ازی که کِشتی گیر مند و نَتینست د دَمِ بادِ پیش بوره، مو خود ره د دَمِ باد ايله کدی و بے اختیار بُرده شُدِي. ^{۱۶} وختی د بَغَلِ یگ جزیره ریزگگ د نام کاودا رسیدی، د زَحمتِ کَلو تَنِستی که کِشتی ریزگگ ره د چنگ بیری. ^{۱۷} بعد از باله کدونِ اَزو خَدَمایِ کِشتی دُورویِرِ کِشتی کُته ره قد ریسپو محکم بسته کد و از ترسِ ازی که کِشتی د ریگزارِ سیرتیس گور نَرَوه اونا لَنگرِ کِشتی ره تاه کد و ایشته که کِشتی اُمُو رقم د دَمِ باد بُرده شُنه. ^{۱۸} روزِ دِیگه شی ازی که باد د شِدَتِ کِشتی مو ره میزَد، اونا بارِ کِشتی ره د پورته کدو شُد ^{۱۹} و د روزِ سَوَمِ اونا قد دِستایِ خود خُو اَسبابایِ کِشتی ره د دریا پورته کد. ^{۲۰} بلده روزایِ کَلو نه آفتو معلوم شُد و نه ستاره ها. باد اُمُو رقم د شِدَتِ خُو ادامه دشت و دِیگه هیچ اُمیدِ نجات بلده مو نَمَنده بُوَد.

^{۲۱} دیر وخت موشد که اونا چیزی نَخورده بُوَد. د اَمُرُو غَیبتِ پُولُسَ د مینکلِ ازوا ایسته شُدِه گُفت: ”او مردُم! شُمُو از اوّل باید دَز مه گوش میدید و از جزیره کریت حرکت نَمُوکدید تا از یگِ امزی صَرَر و تاوان بیغم مومندید. ^{۲۲} آلی از شُمُو جدی خواهش مومم که همت خُو ره از دست ندید، د مینکل شُمُو د جانِ هیچ کس نُقصان نَمیرسه، بلکه فقط کِشتی از دست موره. ^{۲۳} چون دیشاو ملایکه خُدای که ما مربوط شی اَسْتُم و او ره پَرستش مومم، د پالوی مه ایسته شُدِه ^{۲۴} گُفت: ”آی پُولُس نترس، چراکه تُو باید د پیشِ قَیصر حاضر شنی و خُدا جانِ یگِ همسفرای تُو ره ام بخاطرِ ازتو بخشیده. ^{۲۵} پس آی مردُمَا، قوی دل بشید، چون ما د خُدا ایمان دَرُم که اُمُو رقمیکه بلده مه گُفته شُدِه، اُمُو رقم موشه. ^{۲۶} لیکن کِشتی مو باید د یکی ازی جزیره ها د ریگ گور بوره.“

^{۲۷} د شاو چاردهم د حالیکه مو د دریای ادریاتیک ایسو-و-اوسو هی موشدی، تقریباً د نیم شاو خَدَمایِ کِشتی گُمان کد که د خُشکی نزدیک شُدِه. ^{۲۸} پس اونا او ره اندازه کد و او بیست بیه آدم بُوَد؛ کمی پیشتر رفته بسم اندازه کد و او پوزده بیه بُوَد. ^{۲۹} و از ترسِ ازی که کِشتی مو د سَنگِ نَخوره، اونا از پُشتِ کِشتی چار لَنگر ره د دریا اندخت تا کِشتی ره ایسته کنه و دُعا مَوکد که زودتر روز واز شُنه. ^{۳۰} خَدَمایِ کِشتی قَصَد دشت که از کِشتی دُوتا کنه و د بانه ازی که لَنگرا ره از پیشِ کِشتی د دریا میندزه، کِشتی ریزگگ ره د دریا تاه کد. ^{۳۱} اوخته پُولُس د صاحبِ مَنصَب و عسکرا گُفت: ”اگه خَدَمایِ کِشتی د کِشتی نَمَنه، شُمُو نَمینتید نجات پیدا کنید.“ ^{۳۲} پس عسکرا ریسپونای کِشتی ریزگگ ره مثنی کده او ره ايله کد.

^{۳۳} کمی پیش از روز واز شدو پولس د پگ عذر-و-زاری کد که یگو چیز بخوره و گفت: "امروز چارده روز آسته که د انتظار ایسته شدون طوفان آستید و بدون خوراک شسته هیچ چیز نخوردید. ^{۳۴} آلی دز شمو عذر مونم که یگو چیز بخورید، چون بلده زنده مندو شمو د خوراک ضرورت درید. یگ تار موی از سر هیچ کدم شمو کم نموشه. ^{۳۵} بعد از گفتون امزی توره نان ره گرفت و د حضور پگ خدا ره شکر کده نان ره میده کد و د خوردو شد. ^{۳۶} اوخته پگ ازوا دلگرم شده اونا ام د نان خوردو شد. ^{۳۷} جمله مو د کشتی، دو صد و هفتاد و شش نفر بودی. ^{۳۸} وختیکه پگ سیر شد، اونا تمام گندم ره د دریا پورته کد تا کشتی سبک شنه.

میده شدون کشتی

^{۳۹} وختی روز واز شد، خدما کشتی زمی ره روش نتبست، مگم یگ خلیج ره دید که ساحل ریگزار دشت. اونا تصمیم گرفت که د صورت امکان کشتی ره د امزو ریگزار بشنه. ^{۴۰} پس اونا بند لنگرا ره منتی کده لنگرا ره د دریا ایله کد و د حین حال ریسپونای جلو کشتی ره ام واز کد. بعد ازو بادبان پیش کشتی ره باله کش کد و کشتی ره یکسره سون ریگزار هی کد. ^{۴۱} لیکن کشتی قد یگ بگندی ریگزار تکر کد و د ریگ شست. پیش روی کشتی محکم بند مند و هیچ شور نخورد، مگم پشت کشتی بخاطر ضربه چلیه های شدید دریا جو جو شد. ^{۴۲} عسکرا قصد کد که بندی ها ره بکشه تا نشنه که یگون شی او بازی کده دوتا کنه. ^{۴۳} مگم صاحب منصب که میخواست پولس ره نجات بدیه، نه ایشست که اونا نقشه خو ره عملی کنه، بلکه امر کد که هر کسی که آوبازی ره یاد دره اول خود ره د دریا پورته کنه و د خشکی برسنه ^{۴۴} و باقی نفرا د بله تخته چپو ها و د بله ثوئه های کشتی از د مبال ازوا بوره. دمزی رقم پگ صحیح-و-سلامت د خشکی رسید.

د جزیره مالت

^{۲۸} ^۱ وختیکه صحیح-و-سلامت د لب دریا رسیدی، اوخته فامیدی که نام ازو جزیره مالت آسته. ^۲ مردم اونجی قد ازمو کلو خوبی کد. ازی که بارو موبارید و هوا یخ بود، اونا آتش داغ کده از پگ مو پذیرایی کد. ^۳ پولس یگ مقدار خاشه جم کده آورد و د حین ایشتو د بله آتش یگ مار از قد ازو بخاطر گرمی آتش بر شد و د دست شی چسبید. ^۴ وختی مردم امزو جزیره مار ره د دست شی آوزو دید، قد یگدیگه خو گفت: "ای آدم حتماً قاتل آسته. اگرچه از دریا نجات پیدا کده، مگم عدالت الھی اجازه نمیدیه که زنده بمنه. ^۵ مگم پولس مار ره تکر زده د منیه آتش آندخت و هیچ ضرر دز شی نرسید. ^۶ اونا منتظر بود که جان شی آماس کنه یا ای که به بلغه د زمی بفته و

بُمره. لیکن بعد از انتظارِ کلو اونا دید که هیچِ صَرری د پوُلَس نرسید. اوخته فکرِ ازوا بدل شد و اونا گُفت: "ای یکی از خُداپو آسته."

^۷ د نزدیکِ امزُو جای زمینای وجودِ دشت که مرِبوطِ حاکِمِ امزُو جزیره مُوشد که پُوبلیوس نام دشت. او مو ره د خانه خُو بُرد و از مو پَذیرایی کده مُدَتِ سه روز مهمو نوازی کد. ^۸ دَمزُو غَیت آته پُوبلیوس جاگهیی بُود و تاو و پیچش خونی دشت. پوُلَس د ملاقاتِ ازُو رفت و دُعا کده دِستای خُو ره د بِلِه شی ایشت و او ره شفا دد. ^۹ بعد ازُو واقعه پگِ ناجورای دِیگه امزُو جزیره ام آمد و شفا یافت. ^{۱۰} امزی خاطر اونا مو ره کلو احترام کد و غَیتیکه تیاری رفتو ره میگرِفتی، چیزای ره که ضرورتِ دشتی بلده مو تهیه کد.

رسیدونِ پوُلَس د شارِ روم

^{۱۱} بعد از سه ماه مو د یگِ کشتی که از سکندریه بُود و زمستو ره د جزیره مالت تیر کُدد، سوار شُدی. د بِلِه امزُو کشتی علامتِ «جوزا» نصب شده بُود. ^{۱۲} وختیکه مو د شارِ سیراکوز رسیدی، سه روز د اُونجی مندی. ^{۱۳} از اُونجی د کشتی حرکت کده د شارِ ریغیوم رفتی. یگ روز بعد از رسیدون مو بادِ جنوبی باله شد و مو د روزِ دِیگه شی د بندرِ پوتیولی رسیدی. ^{۱۴} د اُونجی پرارای ایماندار ره پیدا کدی که مو ره دعوت کد و مو مُدَتِ هفت روز ره قد ازوا مندی و از اُونجی آخِرکار سون شارِ روم آمدی. ^{۱۵} ایماندارای روم وختی از رسیدون مو خبر شد، تا بازارِ آپوس و یگ آغیل د نامِ «سه سماوات» د دم راه مو آمد. غَیتیکه پوُلَس اونا ره دید، خُدا ره شکر گُفت و دل پیدا کد. ^{۱۶} وختی د روم رسیدی، د پوُلَس اجازه دده شد که د یگ خانه قد یگ عسکر که ازُو محافظت مَکد، تنهای خُو بشینه.

^{۱۷} بعد از سه روز پوُلَس رهبرای یهودیا ره کوی کد و غَیتیکه اونا جم شد، دزوا گُفت: "ای پرارو، اگرچه کُدم عملی بد د ضدِ قوم یا رسم-و-زواجِ بابه کلونای خُو نکدیم، و له ما د اورشلیم دستگیر شده تسلیم رومیا شدیم. ^{۱۸} رومیا از مه تحقیق کد و میخواست که مَره ایله کنه، چراکه هیچ جرمی دز مه پیدا نشد که سزاوارِ مرگ بشه. ^{۱۹} مگم یهودیا مُخالفت کد و ما مجبور شُدیم که از قیصر دادخاهی کُتم. باوجودِ ازی ام د ضدِ قوم خُو هیچ شکایتی ندرم. ^{۲۰} د امزی دلیل شمو ره کوی کُدم تا شمو ره بنگرم و قد شمو توره بگم، چون ما از خاطرِ امیدِ اسرائیل د ای زنجیر بند استم." ^{۲۱} اونا دزو گُفت: "هیچ کُدم خط از ولایتِ یهودیه د باره ازتو دز مو نرسیده و از برارونی که از اُونجی آمده ام کسی د باره تو توره یا خبر بد نگفته. ^{۲۲} لیکن مو میخاهی نظر تو ره بشنوی. مو میدنی که مردم د هر جای د ضدِ امزی فرقه بدگویی مونه."

^{۲۳} پس اونا یگ روز ره تعیین کد و غدر کسا بلده دیدون پولس د خانه شی آمد. اوخته او از صبح تا شاو د باره پادشاهی خدا قد ازوا د تفصیل توره گفت و کوشش کد که قد شریعت موسی و نوشته های انبیا اونا ره د باره عیسی مسیح قناعت بدیه. ^{۲۴} بعضی ازوا توره های ازو ره قبول کده ایمان آورد، و له بعضی های شی ایمان نورد. ^{۲۵} وختیکه د بین ازوا اختلاف نظر پیدا شد، اونا اونجی ره ایله کد. مگم پیش از رفتون ازوا پولس اینی توره ره گفت: "روح القدس توسط اشعیا نبی د بابه کلونای شمو چی خوب گفته بود،

^{۲۶} د پیش امزی قوم بورو و بگی:

"شمو شنیده مورید، مگم هرگز پی نموفتید؛

دوامدار توخ مونیید، لیکن هرگز نمینگریید،

^{۲۷} چون دل امزی قوم سخت شده

و گوشای شی گرنک شده

و اونا چیمای خو ره پوٹ گرفته،

نشنه که قد چیمای خو بنگره

و قد گوشای خو بشنوه

و قد دل خو پی بیره و پس تاو بخوره

و ما اونا ره شفا بدیم."

^{۲۸} و آلی بدنیید که ای نجات الهی د غیر یهودیا دده شده و اونا او ره قبول مونه. ^{۲۹} [غبتیکه پولس ای چیزا ره گفت، یهودیا د حالیکه قد یگدیگه خو سخت بحث موكد، ازونجی رفت.]

^{۳۰} پولس دو سال تمام د خانه کراییی زندگی موكد و هرکسی ره که د پیش شی میمد، خوش امید موكفت. ^{۳۱} او د

دلیری کامیل و آزادانه پادشاهی خُدا ره اعلان مُوکد و دَ باره مولا عیسیٰ مسیح تعلیم میدد.

سوال دارید؟ +1 807.700.6090
آزرگی © afghanbibles.org